

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

A szláv gyűrű.

Budapest, február 18.

Ha a térképen külön színnel színezzük azokat a földeket, amelyeken szlávok laknak, egy fantasztikus csodaszörny formáját kapjuk. A csodaszörny potrohos teste Európa keletén fekszik, Nagy-Oroszországban, de átnyul az Uralon túlra, Ázsiába is. A furcsa monstrum tapogató csápjai felnyulnak északra, a Skandináv félszigetre, belekarmolnak Pomerániába: Németország testébe azután két horgas pókollóval fenyegetően belecsip Közép-Európa testébe. Az egyik — az északi ollóág testét a lengyelek, ruthének, morvák, csehek és a mi tótjaink alkotják. Az ollópár déli felét pedig a bolgárok, szerbek, horvátok és egyéb déli szlávok.

El kell ismerni, hogy az így színezett térkép nagyon alkalmas arra, hogy duzzadásig hevítse a szlavofilek önértéket. Könnyű nekik elképzelni azt, hogy a szláv monstrum egy könnyű szorításba kapva össze az ollóját, megfojtja a fogásába rekedt ausztriai német, magyarországi magyar s romániai oláh nemzeti életet. És akkor ezeken az összetöredezett nemzeti romokon fölépül a nagy, egységes Szlávia, mely egyenesen a germán és román fajú civilizációra fölépített Európa ellen szegezi fejét, mint egy új, gigászi faltörő kos.

A szlávok mozgolódásait azért nem szabad könnyelmű és lekicsinylő szemmel nézni és egy tünetkörbe kell beilleszteni azokat a látszólag szétszórt és különálló eseményeket is, amelyek ezeknek a mozgalmaknak mintegy sorozatos erőpróbái. Nem véletlen az, hogy a horvát obstrukciót és magyarellenes koalíciót nyomom követte a nagy délszláv konspiráció kipattanása, Bulgária függetlenségének proklamálása, Szerbia és Montenegró harcziás örvénye Bosznia annexiója miatt, mely éket vert egy várva remélt Dél-Szlávia testébe. És a déli tünetcsoportokkal összefüggnek az északiak is: a magyarországi tót mozgalom ujjaeledése, az osztrák nemzetiégi viszonyok kihegyeződése. Ez utóbbi tünetcsoportból két legfrissebb sütetű szimptomát emelünk ki itt: a cseh képviselők kezdeményezésére az ausztriai horvát-szlóven és ó-ruthén képviselők „Szláv Unió”-t alakítottak a németek ellen. Prágában pedig nemrégiben az „Iparosok politikai klubja”-ban tiltakozó ülést tartottak, melyen a cseh iparosokon kívül résztvettek a cseh, kisorosz, horvát és tót egyetemi hallgatók, köztük a mi tótjaink és a horvátjaink is.

Ezek a tünetek ugyan annak a logikai rendnek a számlaira füzve megmutatják az eseménycsoportok rokonságát. A szláv monstrum ollójában remegések, idegizgalmak és izomfeszülések mutatkoznak; készülődések, vagy leg-

alább hajlandóságok arra, hogy a közük került népeket összeroppantsa.

Nem lep meg bennünket, hogy a prágai iparosok klubjában tartott gyűlésen a legadázabb indulattal mi ellenünk, magyarok ellen tajtékzottak. A „lajthántuli fegyház” volt a nevünk. Szláv barátaink nem tudják elfelejteni nekünk, hogy ezer esztendő előtt az „ázsiai magyarok” betörése akadályozta meg a nagy Szlávia kiformalódását, úgy, hogy — egy cseh történetíró szavával élve — ez a magyar honalapítás volt a legnagyobb csapás, mely a szláv-ságot a történelem folyamán érte. Kedvükre volna, hogy némi revánsképen most mindenekelőtt a magyar nemzeti államot áldozzák föl a szláv egység oldalán.

Nem fekszik előttünk a program és így nem tudjuk, hogy pontonként mi a szláv következés praktikus követelése. Valószínűleg az, ami volt eddig is — és ami a magyarországi Románia ideálja: a foederatív monarchia. Valahány szerb testvériesülés és görögüzés ünnep volt, az mind ilyes, vagy hasonló célokat feszegetett. Egyik nagy elődjüknek, Palacky-nak, már negyvennyolczban az volt az ideája, hogy az egész monarchiát — tehát Magyarországot is — nyelvhatárok szerint nyolcz nemzetiségi tartomány-csoportra osztják, külön-külön kormánylyal, tartománygyűléssel, a kormányzat élén a bi-

A kollégiumban.

Írta: Gagyhy Dénes.

(Utánmondás tilos.)

Csorja Márton nem költözött el a faluból, nem vándorolt ki Amerikába, hogy az uradalomból méltatlanul elűzték. Mindenaapi kenyerét elvették, hajléktalanná is tették, de erejétől és bátorságától megfosztani nem lehetett. Az ősi magyar virtus: a vészben való kitartás és rendületlenség nem engedte, hogy csüggedjen egy pillanatra is. Nem esett kétségbe, mint a gyáva lelkek szoktak. Tudta, hogy jóra fordul a sorsa, jóra kell fordulnia, ha késő is. És ez a hit annál jobban megszilárdította akaratát, hogy megmutassa: ember ő másképpen is, nem szorul senki kegyelmére. Kifogadott a faluban egy szegényes viskót, ott húzódott meg övével, míg jobb módhoz juthat. Nem volt panasz, sem átok az ajkán — béketűrőn és reménykedve viselte, amit ráért a goadviseles.

Falus-felei, ismerősei vigasztalni próbálták, inkább szokásból, mint meggyőződésből: ő azonban minden részvétet elhárított magától. Nem olyan elesett ember ő, hogy könyörületből éljen — felelte a bizalmába tolakodóknak. Nem kellett neki eddig sem más kenyere!

Alig telt néhány nap az új otthonban, egy estefelől eltűnt hazulról Mózi. Nem szólt senkinek, csak odalett, mintha a föld elayelte volna. Keresték, hiába várták éjszakára, nem

ment haza. Mintha nem volna elég a megpróbáltatásból és a mostohaságból — sóhajtottak álmatlanul a buszülők — még ez kellett csak, a legnagyobb és legfájóbb csapás mindenek között! Nem hiába mondják, hogy akit a sors sújtani kezd, azt ugyan nem hagyja veretlenül. Gonoszra gondoltak: úgy vélekedtek, hátha kárt tett magában szegény fiu, vagy tán el is emésztődött valamiként. Hátha a bösz urfi állta meg boszuját s lelőtte, mint a kutyát... No, ha ez igaz lesz, az ő élete sem ér sokat, nem is tart sokáig, kialszik hirtelen, mint az elfújott gyertyaláng!

— Uram, ne vigy a kísértetbe! — üzte el magától a sötét szándékot Csorja Márton.

Három nap telt a keserű gyötörődésben, míg vigasztalást nyerhettek. Patakon járt ügyes-bajos, törvényes dologban egy zoltai ember, aki levelet hozott onnan Csorja uram számára. Azzal kezdte, amint átadta, hogy a fiától, Mózitól hozza, kivel a kollégium előtt találkozott, amint kijött a kapuján. Semmi baja sincs, olyan egészséges, mint a makk s szóval is azt üzeni, hogy ne bankódjanak utána, diák lett, jól megy a dolga.

Vigyázva bontották fel a levelet, nehogy elrepedjen a papírosa. Három oldal volt tele írva, melyből meg lehetett tudni mindent, meg is lehetett vigasztalódni tőle.

Igy szólt: Szeretett, kedves, jó szülőim, édesapám, édesanyám! Kivánom istentől, hogy ezen pár sor írásom olyan friss egészségben falálja kegyelmeidet, mint amilyen nekem vagyon. Tudom, hogy bánatot okoztam szeretett, jó szülőimnek, mert bucsu

nélkül hagytam el, de attól félttem, ha megmondom, mi a szándékom, nem egyeznek belé. Pedig én minden áron végre akarom hajtani.

Ugy látom és remélem, hogy megsegít az isten továbbra is.

Azért cselekedtem így, mert tudom, hogy én idéztem a veszedelmet kedves szülőim fejére; mert ha Miklós gróftól nem bántottam volna s engedem, hogy megverjen, ott lehetnék ma is, ahol husz esztendő telt el édesapám és édesanyám részéről jobban-rosszban. Békén élhettünk volna ott tovább holtunkiglan. De nem tehetek róla, nem tudtam elszenvetni, hogy valaki megüssön! Pedig tudom, hogy el kellett volna szenvedni, mert a szegény embernek jobb, ha hallgat és türe.

Mivel tapasztaltam, hogy milyen nehéz a szegény háztájúnál, ha csak egygyel vannak is többen, elhatároztam, hogy könnyíték állapotunkon, eltávozom hazulról, valami mesterségbe kapok, ami kenyeret adjon, de annyit, hogy kegyelmeidet is eltarthassam belőle öregségükre.

Azt gondoltam, hogy pap leszek.

Miklós gróffal együtt tanultam mindenféle tudományt, még latinul is főtisztelendő Médárdus atyától és én mindent hamarabb felfogtam és könnyebben megtartottam, mint ő. Ha a főtisztelendő ur megunta a vesződést, mindig rám bízta, hogy én tanítsam tovább. Mondta is Médárdus atya: kár, hogy cseléd vagyok, mert ha ur volnék, nagy ember lehetne belőlem.

Ez jutott eszembe, mikor az a szerencsét-

rodalmi miniszterekkel egyenlő rangu külön miniszterekkel.

Jellemző a birodalmi kormány rövidlátására, hogy ezt a foederalisztikus formát maga is annyira tetszetősnek találta, hogy ezzel akarta megbontani a forradalom után levert s abszolút uralom alatt színlődő Magyarország állami egységét. És jellemző a szláv tengerben velünk együtt fuldokló románokra is, hogy nemhogy felismernék a velünk való érdekközösséget, hanem — az olcsó babérért parlamenti komédiát játszó Maniuk obskurus politikátlanságával — még perbe is szállnak velünk. Sőt Popoviciu C. Aurél egy pár év előtt megjelent munkájában egyenesen a Palacky szláv szívvvel teremtett, szláv érdekeket szolgáló tervezetéhez tért vissza, mint a legalkalmasabbhoz, arra a célra, hogy a monarchia békéjét állandóan biztosítsa. Sem a románok, sem a Burg bölcs tanácsadói nem látják azt, hogy különösen a magyar állami egység megbontása a szlávoknak tett szíveség volna: mert az egységes magyar állam tulságosan kemény dió a szláv monstrum ollója számára, ellenben a foederalizmus meghozná azt a könnyebbéget, hogy föltörve a dió héját, külön cikkekre bontaná a szláv egység legnagyobb akadályát s egyben a germán-ság és az önálló Románia legerősebb támaszát: az önálló állami életet élő Magyarországot.

Igy tulajdonképpen a dákórománizmus és a Burg fanatikus centralista politikája a legerősebb egyengetője a pánszláv álmok megvalósulásának.

Budapest, február 18.

A képviselőház holnap, délelőtt tíz órakor ülést tart, amelyen folytatja az ujonczjavaslatok tárgyalását.

A függetlenségi párt értekezlete. A függetlenségi párt folyó hó 20-án, szombaton délután hat órakor értekezletet tart.

lenség ért bennünket. Készen is voltam a tervezéssel tüstént. Azt tudtam, hogy Patakon van az a nagy iskola, hol a papságot ki lehet tanulni: azt véltem hát, hogy odamegyek és szerencsét próbálok. Meg is cselekedtem és hála az istennek, már jó úton vagyok. Mikor megjelentem a nagytiszteletű igazgató-tanárral előt, elmondván, miben járok, mindjárt azt kérdezte, hol az édesapám, vagy a gyámom, s a keresztlevelem, meg az oltási bizonyítványom, mert ezek nélkül nem fogadhat be. Nem volt sem egyik, sem a másik. De mikor elbeszéltem balesetünket, s látta, hogy nem hazudok, a vállamra tette kezét, megveregette, aztán megdicsért, majd bevezetett a tekintetes tanár urak közé, akik megezenzuráltak az olvasásból, írásból, káteból és a többi tudományból. Minden kérdésre jól feleltem, csak a Miatyánkat mondtam rosszul, mert kihagytam a végén: „mert Tiéd a hatalom és dicsőség, most és mindörökké.“ Kérdezték, hogy mi ennek az oka? Azt feleltem: édesanyám így tanított, mint a tekintetes tanár urak kívánják, de Médárdus atya azt mondotta, hogy nem igaz, nem szabad így imádkozni.

Félttem egy kicsit, hogy nem vesznek be emiatt az iskolába, de a nagytiszteletű igazgató ur megdicsért újra s beírt az első osztályba diáknak. Tegnap és ma már tanultam.

Istenem, mennyi szépet és újat! De azt kívánják, hogy édesapám jöjjön be, hozza magával a keresztlevelemet, akkor jó lesz minden. Ha szeretnek, édes szülőim, jöjjenek mind a ketten, hadd halljam, hogy

A politika világából.

Budapest, február 18.

Kossuth Ferenc bécsi utja.

— A katonai kérdések előtérben. —

Bilinski a közös bank mellett.

A jövő hét keddjén fog Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a király előtt megjelenni, hogy a függőben levő nagy kérdések megoldását illetően a függetlenségi párt álláspontját kifejtse. A politikai világban igen nagy változást várnak ettől az audienciától. Azt hiszik, hogy Kossuth Ferencnek sikerülnie fog a királyt meggyőzni arról, hogy a katonai kérdéseknek és a bankügynek a magyar nemzet kívánságai honorálásával való megoldása a dinasztíának és az országnak egyaránt a legnagyobb érdekében áll.

Wekerle Sándor miniszterelnöknek mai beszéde, amelyben többek között azzal az indokolással is kérte az ujonczjutalék mielőbbi megszavazását, hogy a külügyi helyzetet legalább is mozgalmassá kell mondania és hogy az ujonczmegajánlás ebben a tekintetben a politikai helyzetre erkölcsi súlyt gyakorol, a politikai világban azt a vélekedést támasztotta, hogy a katonai kérdések megoldásának ügye ismét előtérbe jutott. A miniszterelnök beszéde után a folyosón a képviselők igen élénken foglalkoztak ezzel a híreszteléssel. Egy kisebb függetlenségi csoportban gróf Andrássy Gyula belügyminiszter is hozzászólt a kérdéshez és a többi között ezt mondta:

— Nagyon sajnálatosnak tartom, hogy a függetlenségi párt egy irányban és egy kérdés mellett angasztotta magát olyan erősen, hogy emiatt a nagy politikai kérdések megoldására Béccsel való egyezkedés útján nem törekszik.

Több függetlenségi képviselő azt felelte erre, hogy a függetlenségi párt a választóiának kötelező állást foglalt el a bankkérdésben, Kállay Tamás pedig még kiemelte, hogy ezt az állásfoglalásukat hatvannál több népgyűlésen szögezték le. Erre Okolicsányi László megjegyezte, hogy az volna az eszméje, vegyék újra elő a

nem haragszanak és áldjanak meg, hogy segítsen az isten. Nem tudnám elviselni a nehezeltésüket; de ha bocsánatukat megnyerem, úgy érzem, nem lesz előttem akadály, melyen keresztül ne törjek s ne diadalmaskodjam mindenkéül fölött...

Ha Marika kontesszel találkozna valamelyikük és ő kérdezősködni találna felőlem: mondják meg, hogy diák vagyok, de leszek én még ur is.

Fini szeretettel várom s tisztelve csókolom jó édesanyámat s anyámat: Csorja Mózes.

Mint ahogy a napfény átragyog az elvonult zivatar után a békésen buldogáló esőcseppeken, Csorja Mártoné asszonyom forró könyein azonképen mosolygott keresztül a boldogság a vett hír hallatára. Lelke könnyűvé lett, elvesztette minden komorságát és csak egy vágya volt: viszontlátni gyermekét. Alig fejezte be férje a levél olvasását, türelmetlenül fordult hozzá:

— Mikor indulunk, édes uram?

— Hát elmenjünk?

— Hogyne, mit gondolt!

— Elég jókor lesz reggel!

— Nem, menjünk azonnal!

— Nem lehet, asszony, nincs még keresztlevél, anélkül mi sem érünk semmit.

— Az ám, — szólt közbe a levélhez. — Pap lesz a, látom már. Az lesz, olyan igaz, mint ahogy itt állok. Majd ide hozzuk, éppen nekünk való.

— Bizony, nem hozzák kendtek. Nem

katonai kiegyezés elvét, melyet deczemberben fölvetettek, de januárban újra elejtettek. Vivjanak ki azután annyi koncessziót katonai ténren, amennyit csak lehet és ha az engedmények elég jelcátékenyek lesznek, akkor lehet, hogy a függetlenségi párt is engedni fog abból a merevségből, amelylyel a bankkérdésben állást foglalt.

Ennek a beszélgetésnek csakhamar híre terjedt és a képviselők még sokat vitatkoztak fölötté. Eközben aztán szóba került, hogy a bankkérdésben a szakbizottságok még mindig nem kezdték meg a tárgyalásokat, amelyeket pedig már két hét előtt kellett volna megindítani. Ezeknek a tárgyalásoknak a politikuskok véleménye szerint különben is csak akkor lehet valami eredményük, ha Kossuth Ferenc keddi audienciájára kedvezően végződik. Lovag Bilinski osztrák pénzügyminiszter, akiről azt hirdették, hogy mint bankkormányzó hajlott a magyar kívánságok felé, illetőleg nem ellenezte a kartelbankot, azóta két beszédben is hangsúlyozta, hogy meggyőződésből híve a közös banknak, amelyet mostani szervezetében kíván fönntartani. Ebbe pedig a kartelbank nem illik bele, s az osztrák körök ugyancsak hangsúlyozták, hogy az osztrák kormányválság semmiképpen sem erősítette a magyar álláspontot. Sőt Bécsben kolportálják Bilinskinék egy nyilatkozatát, amelyben egész határozottan azt mondta, hogy véleménye szerint a most készülőben álló tárgyalások sem fogják a jelenlegi helyzetet megváltoztatni. Az osztrákoknak ezt a merev álláspontját kell tehát Kossuth Ferencnek a király segítségével megváltoztatni és itt találkozik a függőben levő két nagy kérdés, amelyeknek kompromisszum segítségével való megoldása lehetővé tenné a belpolitikai helyzet konszolidálását.

Kossuth Ferenc tudvalevőleg hétfőn utazik Bécsbe és kedden jelenik meg a király előtt. Ezen a két napon a képviselőház szünetet tart.

A pártközi konfliktusról ma már alig beszéltek. A függetlenségi párt és a néppárt elnökségének tanácskozásában megállapodás történt a pártközi béke megkötése dolgában s teljesen kielégítő és kibékítő nyilatkozatot ter-

Zoltára való, jó ide a lévita is. Püspök lesz belőle, azt már én mondom!

— Ugyan, Márton, — feddette szelíden urát az asszony.

A jó Csorja Márton megrestelte, hogy idegen előtt így elszólta magát. De mikor már a gondolat is, hogy pap lesz a fiából, olyan szokatlan, olyan csodálatos és nagyszerű. Nem lehet azt szó nélkül megállni.

— Eredj már a tiszteletes urhoz, Márton! — unszolta tovább. — Vedd ki a fiunk keresztlevelét, mert ettől függ minden. Siess, hátha késő már most is.

— Megyek, feleség. Nem kell, hogy sarkalj, tudom, mi a kötelességem, mivel tartozom a fiának, — felelt vissza, aztán vette a kalapját s kilépett az ajtón.

Csorja Mártonnak ilyen különös érzémei nem voltak soha, mint most. Pedig sok vitán ment keresztül életében, mégsem tapasztalta, hogy ennyire magánkívül juttassa valami az embert. Mert kívül volt magán, jóformán azt sem tudta, mit cselekszik. Szinte elvette az eszét a váratlan öröme és a nagy reménység. Csak az utczán, mikor a hús, őszi szél arcába fujt, akkor kezdett komolyabban elmélkedni s próbálta meghányani-vetni az eseményeket.

Mert nem tréfa dolog, ami elkövetkezett, meg kell fontolni százfélékép is, nehogy balul üssön ki és szomorú vége legyen. Lecsillapodott elmével átlátott annyit, hogy a fia nemcsak szerető szívé, hálás gyermek, aki bár alig érett annyira, hogy önálló véleménye lehessen, nemcsak saját jövőjéről, de agguló

jesztek a két párt értekezlete el. A függetlenségi párt értekezletét szombatra hívták össze. A néppártot is összehívják értekezletre.

Még mindig az az ember.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 18.

Maniu Gyula még mindig az oszlophoz van kötözve és aki elmegy mellette, meg nem állja, hogy — boesánat a durva kifejezésért! — rá ne köpjön. Akiben van némi tisztesség, megeselekszi ezt, hogy utálatán valahogy könynyitően és megvetésének valahogy kifejezést adjon.

Ma Kmety Károly nyitotta meg a sort. Professzor, tudós, legieszlátor: nem él a hétköznapi nyelvvel; de ma még ő benne is fölhökerekedett a szenvedelem és tüzes ostorral vágott végig azon az infámián, amelyet ma Maniu szimbolizált. De még ezen a lángoló indulaton is keresztülragyogott a törvényhozónak a jövőbe való pillantása: törvényt követelt olyan büntetésre, mint amilyent Maniu elkövetett — hogy büntetlenül ne tapodhasson senki a magyarságra.

De ez csak egyik része volt Kmety beszédének, amelyet a Ház mindvégig feszült figyelemmel hallgatott. Megfogta a bankkérdést és a körülötte keringő ködöt egyetlen kézmozdulattal elűzte — megmutatta a Háznak, hogy a jogunk tiszta, kétségbevonhatatlan és hogy elcsorvásától nem kell félnünk. Beszélte a hadseregéről és a nemzeti engedményekről is. Ezekbe a vitákba is világosságot árasztott és rámutatott arra az utra, melyen a függetlenségi pártnak haladnia kell. Rendíthetetlen kitartás az egész vonalon — ezt volt Kmety gyönyörű fejtegetéseinek a magja és ezt a gondolatot erős törvénymagyarázatokkal támasztotta alá. A Ház túlnyomó többsége tüntető tetszéssel fogadta Magyarország első közjogászának tudományos megállapításait.

Utána Pop-Cs. István vállalkozott arra az alávaló földatra, hogy megvédelmezze Maniut. Általános megvetés kísérte ezt a becsstelenséget. S hogy még nyilvánvalóbbá váljon ez, Wekerle

Sándor miniszterelnök a kormány nevében bélyegezte meg Maniu magaviseletét. „Vakmerő támadás... hazafiatlan próbálkozás... büös vállalkozás” — ezek voltak a legenyhébb kifejezések, melyeket a miniszterelnök használt. Még azt is mondotta Wekerle, hogy igenis meg fogják oldani a nemzetiségi kérdést, de a nemzetiségi képviselők nélkül. Rakovszky Béla a néppárt részéről utasította vissza a nemzetiségi támadást és ezzel — egyelőre — véget ért a Maniu-vita.

Az ujonczjavaslatokról Molnár Jenő beszélt behatóbban és igen temperamentumosan. Böven talált okot arra, hogy meg ne szavazza azokat. A honvédelmi miniszter nyomban válaszolt egyik megjegyzésére és megígérte, hogy a vita további folyamán válaszolni fog a többiekre is.

Az ülés végén Pilsy István és Farkas-házy Zsigmond házszabályvitát provokáltak arról, hogy az elnökség miképpen értelmezi a sürgősségi szakaszt az önálló bank kérdésével szemben.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök Justh Gyula, később Rakovszky István. Jegyzők: Dudits Endre és Hammersberg László.

Az elnök: Megnyitja az ülést. A mult ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítik.

Az elnök bemutatja Szmeccsányi György képviselő levelét, amelyben hat heti szabadságot kér. A Ház megadja.

Következett az ujonczjavaslatok tárgyalása.

Kmety Károly beszéde.

Kmety Károly: Maniu tegnapi támadásán, amely országzerte megütközést keltett, nem lehet könnyen napirendre térni. Ő mindig azt hitte, hogy ezekkel az urakkal mégis csak ki lehet békülni, most azonban ő is meggyőződött arról, hogy itt közönséges hazafiatlansággal van dolgunk. Nem elfogult, szenvedelmes ember pillanatnyi kitöréséről van szó, de szándékos támadásról. Ezek az urak az ország legnagyobb ellenségével, Ausztria többségi pártjával szövettek a magyar nemzet ellen. Garanciákat kellene szerezni, hogy a magyar parlamentben ilyesmi meg ne történhessen. Nemcsak törvényben, de a házszabályokban is gondoskodni kellene, hogy az ilyen ember elve-

szítse mandátumát. (Helyeslés.) Ezután élesen bírálja az osztrák képviselőház eljárását.

Az elnök figyelmezteti, hogy maradjon meg a parlamenti illem határai között.

Szokoly Tamás: Az osztrák elnök nem véd meg bennünket!

Az elnök: Isten mentse meg ezt az országot, hogy itt is hasonló jelenetek játszódjanak le, mint az osztrák képviselőházban. Nem követi tehát az osztrák példát. Ő szigorúan a házszabályok szerint jár el és nem törődik az osztrák példával. (Helyeslés.)

Kmety Károly: Az osztrák parlamentben úgy beszélnek a közös hadseregről, mintha az közjogilag is tökéletesen egy hadsereg volna. Deák Ferencz álláspontja pedig az volt, hogy a magyar állam hadserege nem válik a közös hadsereg kizárólagos kiegészítő elemévé, hanem az közjogilag a magyar állam hadserege. A hadügyminiszter ellen heves támadásokat intéznek az osztrák képviselőházban, mert ő belátta, hogy a magyarok törvényes igényeivel számolni kell. Ez a momentum maga is bizalmat gerjeszt Schönach hadügyminiszter iránt. A balpárt szónokaival polemizálva, kijelenti, hogy erkölcsileg kizárt dolognak tartja, hogy a függetlenségi párt eltávolodjék az önálló bank követelésétől. A bankprivilegium meghosszabbítása alkotmányellenes volna és csak szaporítaná az európai botrányok számát. (Élénk helyeslés.) De ez a függetlenségi párt életkérdése is! (Élénk helyeslés.)

Szokoly Tamás: Ebben nem engedünk!

Kmety Károly: Ismerteti, hogy csuzzott be a „közös” jelző az „összes” jelző helyett a magyar törvényekbe az osztrák intenczióknak megfelelőleg. De ez nem szüntette meg az 1867. évi XII. törvényzikket, amelyben ki van mondva, hogy a magyar hadsereg a közös hadsereg kiegészítő része. A magyar jogi álláspontnak a törvény szövegében való kifejezését jogilag szükségesnek, politikailag lehetségesnek tartja. Nem hinné, hogy ez illetékes helyen ellenvetéssel találkozni.

Polónyi Géza: Nincs közös hadsereg!

Kmety Károly: Ő is azt vallja, hogy nincs közös hadsereg, hanem csakis együttes hadsereg. Követeli tehát, hogy azokból a magyar hadtestekből, melyek magyarokból állanak, a közös hadsereget kiegészítő magyar hadsereg alakíttassék, hisz ez folyik a 67-iki törvényből is. Ha a függetlenségi párt lemond az önálló hadsereg követelésétől, ezzel ráléptünk a 67-es alapra. Szívesen harcol a hatvanhetesekkel a függetlenségi párt, hogy a hatvanhetes törvények érvényesüljenek, de a maga programjáról nem hajlandó lemondani.

Hosszasan bizonyítja, hogy a függetlenségi párt alkotmányos párt, dinasztikus párt és a nagyhatalmi állásnak nem ellensége.

Az elnök kéri, hogy ne térjen el a tárgytól.

Kmety Károly meghajlik az elnöki tekintély iránt való tiszteletből a figyelmeztetés előtt, de az a nézete, hogy a hadügyet minden vonatkozásban meg lehet világítani. A függetlenségi párt katonai programja és az önálló hadsereg követelése nem gyöngíti a nagyhatalmi állást, sőt erő-

szülőiről is gondoskodni akar. Az akarat pedig, ha nem is tett még, de tett lehet belőle s eredmény járhat a nyomán.

Igaz, hogy a tanult emberek, ha jó módba jutnak, urakká lesznek, hamar feledik a multat, sőt akárhányan szegyenkeznek is miatta; s ha végkép eltűntetni nem tudják, legalább leplezni, a világ előtt takargatni igyekeznek.

Mennyi erre a szomorú és utálatos példa!

De hát akik ilyet cselekszenek, azok gyermekkorukban nem hasonlítottak az ő fiához — az ő vére ilyen aljassá nem válhatik. Lehetetlen, hogy ilyenné váljék! Ha meg valamikor sikere lesz fáradozásának, jól tudja, meg van arról győződve, hogy munkája gyümölcsét és a jólétet, ha ad az isten belőle, megosztja vele.

Eppen a kastély parkja alatt haladt el, az ott folydogáló patakon próbált átlábalni, mikor valaki megszólította:

— Márton bácsi!

A finom, rezgő szopránhangról mindjárt ráismert a kis grófnőre. Odanézett feléje s észrevette, hogy a kerítés vasrácsai között kandikál át.

— En vagyok, Márton bácsi! — biztatta az öreg.

— Kezét csókolom, Marika kontesz. Vigyázzon, ne mászzék olyan magasra a kerítésen, mert leesik.

— Nem, ne féljen, szék van a lábam alatt, a lugsból hoztam ide, hogy jobban ki-láthassak. Milyen jó, hogy erre jött, úgy ör-

vendek. Régóta várom már. Azt hittem, reám is haragszik.

— Dehogy haragszom. Nem haragszom én senkire, hát magára, Marika kontesz, hogy haragudnám. Hiszen úgy szeretjük, olyan kedves, olyan jó volt hozzánk mindig.

— Hát Mócsi? Ő sem haragszik? Megbocsátott már Miklósnak?

— Meg. Nem olyan ő, hogy haragot tartson. Aztán most már ugyis mindegy. Talán nem is látják egymást soha az életben.

— Mit csinál Mócsi, Márton bácsi?

— Nincs otthon.

— Kinn van a mezőn?

— Nincs a faluban.

— Istenem, hát hol? Talán valami baja esett.

— Nem esett neki semmi baja. Patakon van, azt írja, hogy diák lett s Marika kontesznek azt üzeni: lesz ő még ur is.

A kis leány bámulva csapta össze két kövér kezét s ujjongva folytatta:

— Milyen jó, szűz Máriám, akkor ha ur lesz, elvehet engem feleségül...

Csorja Márton azt hitte a leányka okatlan beszédére, hogy rögtön meghasad alatta a föld. Meg is ijedett, mert ha hallotta valaki, megint galiba lesz, minek színtén ő adja meg az árát. Futott is tovább, nehogy bajba keveredjék.

— Isten megáldja, méltóságos kontesz. Megyek, mert sietős a dolgom.

— Hová megy, Márton bácsi?

— A tiszteletes urhoz, a fiam keresztleveléért.

— Minek az?

— Reggel viszem Patakra, kell a nagytiszteletű igazgató-tanár urnak. Node, isten megáldja.

— Erre jöjjön vissza, Márton bácsi!

— Nem lehet, kontesz.

— Akkor én sirok egész éjjel s holnap egész nap.

Márton uram elvégezte a kálvinista papnál az ügyet s kezében szorongatta a drága papirost. Mikor a válaszuthoz ért, nem tudta: arra menjen-e, amerre jött, vagy kerülővel járjon?

— Ej, — gondolta magában, — csak van lélek a keresztvény emberben, nem engedheti, hogy holtra sirja magát egy ártatlan teremtés.

A park felé kanyarodott, ahol várta mar a kis grófnő, egy kosárkát nyújtván feléje, amely tele volt süteménnyel.

— Márton bácsi, — állította meg az egykori béresgazdát — ezt én küldöm Mócsinak. Adja neki s megmondja, hogy én küldöm. Tisztelem...

Feleletet sem várva, a kosarat Csorja uram kezében hagyta és elszaladt.

A keresztlevelét is, a süteményes kosár is eljutott másnap a pataki kollégiumba. Az írást, apja társaságában, felvitte Csorja Mózes I. gimn. osztálybeli tanuló azon módon a nagytiszteletű igazgató-tanár urhoz és illendően átnyújtotta neki, — hanem a kis kosarat eldugva őrizte, oda nem adta volna a hűfeleit sárkánynak sem.

siti és megvalósításával növekednek a dinasztia ereje is. Majd foglalkozik a létszámfelemelés kérdésével. Tiltakozik a balpárt ama vádjá ellen, hogy a függetlenségi párt minden ellenérték nélkül megzavazza a létszámfelemelést. Szó volt az ezrednyelvről, mint ellenértékről. De ez olyan tag meghatározás, amelybe sok befér. Abban látva valami haladást, ha azokkal a nem magyar anyanyelvűekkel, akik tudnak magyarul, az érintkezésben a magyar nyelv használtatik. De ez nem elég engedmény. A szolgálati nyelv azonban már olyan engedmény, amelyet reális ellenérték gyanánt el is fogadhatunk. A kilenczes programot a jelyvények dolgában nem tartja elegendőnek.

Molnár Jenő: Nekünk legalább tizes program kell!

Kmetty Károly: A kilenczes programot ténny semmi lényeges javulást nem mutat. A függetlenségi párt álláspontja ebben világos, hogy az ország ősi jogainak megfelelő címeknek és zászlónak érvény szerzettessék. A honvédséget nagyra becsüli.

Kállay Tamás: Minket szabályszerűen dobtak ki a parlamentből!

Kmetty Károly: Ha a honvédtüzérség felállítását létszámfelemeléssel lehetővé tesszük, ezzel fölemeltük a közös tüzérség létszámát is. Ezt a létszámfelemelést tehát nem hajlandó megszávanni. Az új véderőtörvényben változtatást kíván az ujoncteherviselés aránya tekintetében, mert a magyarok terhe sokkal súlyosabb, mint az osztrákoké. Ez nem nemzeti vívmány, hanem az igazság követelése. Fölvilágosítást kér a kétéves szolgálat behozatala tekintetében. Mert ugy értesült, hogy a gyalogságnál a kétéves szolgálati időt behozzák, de úgy, hogy a békelétszám azért ne csökkenjen. Ez azt jelenti, hogy minden esztendőben ötven százalékos ujoncmelést kell adnunk.

Polónyi Géza: Ha lesz mit ujoncozni!

Kmetty Károly: A hadügyi költségekben ez elvileg terhet jelent. A militarizmusnak ilyen tultengésébe még a magyar kommandó mellett se tudna belemenni. Ily mód szerint a kétéves szolgálat nem kívánatos. Az 1888. évi 18. tcz. . .

Lovász Márton: A szabadelvű kormány legnagyobb büne!

Kmetty Károly: . . . a legnagyobb alkotmányjogi sérelem, amelyvel ki lehet játszani a nemzet ujoncmegajánlási jogát. A véderőreformban arra nézve kér intézkedést, hogy ez a törvény hatályát veszítse. A kormány működése iránt bizalommal van, ezért a törvényjavaslatot elfogadja. (Helyeslés.)

Maniu védője.

Pop-Csicsó István: Válaszol Batthyány Tivárnak tegnapi beszédére. Tiltakozik a bérencz kifejezés ellen s azt állítja, hogy a hadsereg körüli haroz eredményének, amely 1867 óta folyik nem Maniu felszólalása az akadály. A klopji parancs szerkesztésébe a nemzetiségek nem folytak be.

Eber Antal: De jól esett!

Pop-Csicsó István: A parlamentnek a honvédség által való szétkergetése is a mi közreműködésünk nélkül történt. Ha a katonai ügyeket reánk bíznák, huszonnégy óra alatt kiegyeznénk! (Derűtség.)

Szokoly Tamás: Kutyára a hájat!

Pop-Csicsó István idős Andrassy Gyulának felolvassa egy beszédét s azt akarja belőle magyarázni, hogy Andrassy szerint is a hadseregben nem szabad magyarosítani.

Felkiáltások: Nem tud magyarul. Nem érti!

Pop-Csicsó István: Őszintén akarja elmondani az ő kívánásukat.

Szász Zsombor: Maniu elmondta!

Pop-Csicsó István: Csak azt akarják, hogy a románokat semmi téren el ne nyomják. De azt látják, hogy a magyarok az ő hátukon hatolnak elő minden téren. A birtokpolitikára tér át.

Az elnök figyelmezteti, hogy a tárgyról beszéljen.

Pop-Csicsó István: Batthyáynak az az állítása, hogy a nemzetiségek Bécs szolgálatában vannak s hogy ők jobbagyakat nevelnek, nem felel meg a valóságnak. Bizalmatlan a kormány iránt, ezért nem fogadja el a javaslatot.

A miniszterelnök beszéde.

Wekerle Sándor miniszterelnök azt a kérést intézi a Házhoz, hogy a javaslatot, mint az államélet szükséges attributumát, mielőbb fogadja el. Sok nagyjelentőségű érdek kívánja ezt, nem csak adminisztratív, de külügyi vonatkozású érdekek, melyek a mai viszonyok között kétszeresen igénylik a katonai szükségletet akadálytalan kielégítést.

Maniu Gyula tegnapielőtti felszólalását nem minősítheti másnak, mint vakmerő támadásnak. Maniu olyan jogát vonta kétségbe a nemzetnek és az országnak, amely az állami önállóság legelőnyösebb feltétele. A magyar államérdeket partikuláriszmusnak minősíteni hazafiatlan próbálkozás. A magyar államférfiak között, akikre Pop-Csicsó hivatkozott, ha még olyan ellentétes politikát képviseltek is,

sohase volt eltérés a magyar állameszme alapvető vételei tekintetében.

De én, tisztelt képviselőház nem azért szólalok fel, hogy a magam részéről is visszautasítsam Maniu fölfogását. Hiszen méltó megtorlásban részesült az, amidőn a közfölfogás háborodott fel a képviselő ur beszéde ellen. Hanem kettőt konstataálni kívánok. Először nemcsak igaztalannak, hanem egyenesen bünsőnek kell jeleznem a képviselő ur eljárását. (Élénk helyeslés.) Bünsőnek nem azért, mert azokat az aggályokat erősíti meg innen, a mi körünkben, amelyek felhozhatnak arra nézve, hogy a hadsereg harcoképességét mennyire érintené az, ha az állam nyelvének tágabb tér biztosították, hanem bünsőnek jelzem azért, mert az bizonyos körök részéről rég keresett viszhangja ebben a parlamentben azoknak a törekvéseknek, amelyek egyenesen a magyar állameszme kisebbitésével, a magyar államnyelv külön helyzete jogosultságának megtagadásával akarják mai államiságunkat és által közvetlen a monarchiának az érdekeit is kisebbiteni, sőt azt merem mondani, veszélyeztetni. (Élénk helyeslés.) Ezzel a viszhanggal, mely innen kelt fel ezen jogosulatlan törekvések mellett, amelyek — azt hiszem — felforgató tendenciájuk miatt el fognak enyészni rövid idő alatt, mint balga kísérletek: ezeket akarták innen megerősíteni. (Ugy van! Ugy van! a jobb- és baloldalon.)

Felszólalok másrészt azért, hogy a képviselő urral szemben, aki a megértés, a megegyezés politikáját többszörösen hangsúlyozta, egyet konstataljak: azt, hogy az a megértés mindenkivel szemben lehetséges, csak azokkal szemben nem, akik a magyar állameszme érdekében érdekesülést így merik hangsúlyozni, mint a képviselő ur. (Élénk helyeslés és éljenzés a jobb- s baloldalon.) Mi, tisztelt képviselőház mindig a megértés politikáját kerestük és a magyar állameszme és a magyar állam nemzeti jellegének keretén belül ezt a megértést fogjuk keresni a jövőben is. (Élénk helyeslés.) De egygyel tisztában lehetünk: azzal, hogy a megértés politikáját a nemzetiségiek részéről itt önök nem képviselik. (Igaz! Ugy van! Élénk helyeslés a jobb- és baloldalon.) Önökkel megértésre alig jutunk. Mi igenis azt a politikát azon kereteken belül, amelyeket felállítottunk, érvényre akarjuk juttatni, érvényre is fogjuk juttatni. (Élénk helyeslés és éljenzés.) De ezen érvényre juttatásnál, tisztelt képviselő urak, bármint portálják is igazukat, mint a nemzetiségek képviselői, önöknek szerepük nem lesz. (Hosszantartó élénk helyeslés, éljenzés és taps a jobb- és baloldalon.)

Ezeket kívántam röviden kijelenteni. Kérem a tisztelt Házat, méltóztassék a javaslatokat elfogadni. (Hosszantartó élénk helyeslés, éljenzés és taps a jobb- és baloldalon.)

A néppárt nevében.

Rakovszky Béla méltányolva azokat a komoly okokat, amelyek Wekerle miniszterelnök ajkáról az imént elhangzottak, elfogadja a javaslatokat. Együttal a néppárt megbízásából a lehető legerélyesebben visszautasítja a nemzetiségek részéről a magyar nyelv, mint a magyar állam hivatalos nyelve ellen intézett támadásokat. (Helyeslés.)

A balpárt nevében.

Molnár Jenő: Tiltakozik a vád ellen, hogy ők obstruálnak. Ők csak kötelességüket teljesítik. Az ellenzék eddig mindig támadta ezeket a javaslatokat. Az ujoncjavaslatok ellen azért kellett volna nagy harcot indítani, hogy a nemzeti bankot ellenszolgáltatásként megkapjuk. Kifogásolja, hogy Bosznia és Herzegovinában legnagyobb részt magyar katonák vannak elhelyezve. Rátér Maniu támadására. Megdöbbenő vakmerő merényletnek mondja.

Nagy György: El kell törölni a nemzetiségi törvényt.

Maniu Jenő a hadseregről beszél tovább.

Maniu László: az nem az ujoncjutalékhoz tartozik.

Molnár Jenő: Hát hová? Tán a piaristák számára akarnak ujoncot szerezni. (Derűtség.) A hadsereg létszámának apasztását követeli. A külföldön élők a törekvés, amely a lefegyverzést célozza és ekkor a monarchia 100,000 ujonccal akarja emelni a létszámot.

Az elnök öt perc szünetet ad.

Maniu Jenő után.

Az elnök az ülést újból megnyitja.

Molnár Jenő folytatja beszédét. A balpártra szükség van, mint ellenzékre, hogy buzdítsa a függetlenségi pártot, ha jóhiszeműleg nem fejt ki azt az erőt, amit a balpárt nézete szerint kifejtenie kellene. A régi sérelmek fölhozása sohasem árt. A bécsi köröknek az a fölfogásuk, hogy egységes, egynyelvű hadsereggel lehet csak boldogulni. Ez azoknak a mániájuk.

Lovász Márton: Maniujuk! (Derűtség.)

Molnár Jenő azt bizonygatja, hogy a kilenczes bizottság programjából semmi sem teljesült. A honvédség intézménye nem sikerült, mert a magyar honvédfőparancsnokság a bécsi szoldatesz-

ka kezében van. A magyar honosságu tisztakat még ma se helyezték át Magyarországra. Ha még ezt se lehet elérni, hogy lehetne a hadsereg szellemét annyira megváltoztatni, hogy az intelligens magyarországi ember a hadseregben életpályát találjon? A hadseregbe be kell vinni a magyar nemzeti szellemet, mert nagy baj lesz, ha helyett a nemzetközi szellem fog oda bevonulni. Határozati javaslatot nyújt be, hogy az 1910-iki ujoncköteles ifjúság statisztikáját terjesztsse a honvédelmi miniszter a Ház elé, hogy meg lehessen alapítani az arányt Ausztria és Magyarország között az ujonckontingensben. Nem fogadja el a javaslatot.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter: Kéri Molnár Jenőt, hogy válogassa ki hosszú beszédéből azokat a dolgokat, amikre komolyan akar választ, mert Molnár Jenő olyan eseteket is felhozott, amik jogállamban meg nem történhetnek. (Helyeslés.)

A házszabályok.

Pilisy István a házszabályokhoz kér szót s kifogásolta, hogy Molnár határozati javaslatát nem olvastatta el az elnök. Másodszor felveti a kérdést, hogy a bank-kérdésben ki lehet-e mondani a sürgősséget.

Az elnök: (Rakovszky István) Kijelenti, hogy ezen a ezimen tovább nem beszélhet, mert a házszabályok ezt nem engedik meg.

Pilisy István kéri a Ház engedélyét. Az elnök kijelenti, hogy ezt a kérdést nem teheti föl szavazásra.

Pilisy István tovább próbálkozott.

Az elnök erre megvonta tőle a szót. Egyelőként kijelenti, hogy szívesen tesz eleget Pilisy kérésének, ha megjelöli, hogy ezt a házszabályok mely szakasza írja elő.

Pilisy István elismeri, hogy ilyen szakasz nincs, de hivatkozik a gyakorlatra.

Az elnök: Csak a szavazás előtt kell felolvasni.

Farkasházy Zsigmond is a házszabályokhoz kért szót. Kifogásolja az elnök házszabály-alkalmazását. Nem tudja, hogy Pilisytől miért vonta meg a szót. Nem helyes, hogy ezt indoklás nélkül tette.

Az elnök kijelenti, hogy nem szükséges magyarázni a szövegváltozást. De megmagyarázza. Nem volt joguk a 207. szakaszhoz szólva a tárgyról való eltérést kérni. Kéri, hogy ilyen könnyelműen ne vessenek fel házszabálykérdést.

Az ülés 3 órakor ért véget.

Budapest, február 18.

A horvát bán Budapestben. Baró Ranch Pál horvát bán ma délelőtt fél 11 órakor megjelent a képviselőházban, ahol Josipovich Géza horvát miniszterrel tanácskozott. Később rövid időre fölkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt is, aki má először jött be a képviselőházba gyengélkedése óta. A bán ma még néhány reszortügyet intéz el és holnap reggel utazik vissza Zágrábba. Legközelebb ismét Budapestre jön és akkor a szakminiszterekkel fog reszortügyeket megbeszélni.

Küldöttség Günthernél. A komárommegyei Ács község küldöttsége tisztelgett ma délután Günther Antal igazságügyminiszternél. A küldöttséghez csatlakozott Szász József országgyűlési képviselő is. A küldöttség azt kérte a minisztertől, hogy Ács község az igazságügyi, valamint telek-kereseti ügyekben a komáromi járásbíró, illetve királyi törvényszék, hagyatéki ügyekben pedig ugyancsak a komáromi járásbíró és a komáromi királyi közjegyző ügykörébe csatoltassanak vissza, mivel Igmándtól, ahova Ács község igazságügyileg eddig tartozott, a község órási távolságra van. Günther Antal igazságügyminiszter a küldöttséget szívesen fogadta és a kérelem teljesítését megígérte.

A képviselőház farsangi szünete. A képviselőház a jövő héten hétfőn és kedden, a farsang utolsó két napján nem tart ülést.

Ujra elmaradt bizottsági ülés. A képviselőház mentelmi bizottságának mára kitűzött ülését, mivel a tagok ma sem jöttek össze, bizonytalan időre elhalasztották.

Az oraviczei választás. Lugoson Krassószörény vármegye központi választmánya Isselkuts Aurél alispán elnökletével ülést tartott, amelyen az oraviczei választást márczius hó 2-ára tüzték ki. Választási elnöknek Sussich Károly karánsebesi közjegyzőt, helyettes elnöknek pedig dr. Tabajdy Zoltán vármegyei főjegyzőt és Szentpály Géza oraviczei főbírókat küldték ki. A választmány egyben elhatározta, hogy a kerületben előforduló zavargások miatt nagyobb számú csendőrséget összpontosítanak.

A t. Házból.

I. Erdélyes beszédek.

Amikor a Házban érdekes beszédek vannak, üres a folyosó. Régi jellemzés. Amikor az első Kákai Aranyos először konstatálta, még újnak akzeptálták, de a második Kákai Aranyos már készen kapta s az ezen álnév alatt írogató Ábrányi Kornél most sem mulasztja el az állapotjelzést konstatálni, valamint Mikszáth Kálmán, a második Kákai Aranyos után következő harmadik parlamenti krónikás rendszeren feljegyezte, hogy nagy szivarfüst a folyosón üres beszéd a teremben, üres folyosó tartalmas szónoklat az országgyűlés hivatalos hajlékában. Ha Molnár Ferencz arra lenne kárhoztatva, hogy parlamenti karczolatokat írjon, ő is bizonyára magáévá tenné a szokást és így írná: Pityputyputy, egy nagyszerű pityputy a folyosón, egyetlen teremőr pityputyol künt, tehát nagyon finomat pityputyolnak benn. Mindezek után egyszerűen és anélkül, hogy különösebb dicsőségre pályáznánk vele, említsük meg, hogy ma az érdekes beszédek napja volt a Házban, s ilyenkor semmi se történik a folyosón, hanem minden megemlítésre érdemes esemény a teremben zajlik le.

Wekerle miniszterelnök is korán megjelenik. Ő két napig, gyengélkedése miatt, távol volt, s most, hogy megint itt van, kijár neki a szíves üdvözlés. Mindenekelőtt Justh Gyula elnökkel és gróf Apponyi Albert kultuszminiszterrel tanácskozik a miniszterelnök s nyomban elterjed a hír, hogy beszélni fog. A „turnus“ pontosan elfoglalja a helyét. A miniszteri sor is gazdákat talál. Itt van Wekerle mellett gróf Andrassy, gróf Apponyi, Jekelfalussy, (hisz az ő tárczájába tartozó ujjonczjavaslatokról van szó), Günther, akinek helyt kell állania, ha jogi kérdések miatt keletkeznek aggodalmak és Josipovich éppen most veszi át a jelentést, hogy a horvátok várják a bánt. (Horvát támad, a bán bánja.)

Kmety Károly kezdi a függetlenségi oldalról a beszédek sorát. Ő is az ujjonczjavaslat tárgyalása során szólal fel, de inkább a nemzetiségi kérdést pengeti eleinte, hogy megmutassa, mennyire egy csapáson halad az a támadás, amit Maniu Gyula a magyar állam nyelve ellen intézett, mennyire egy és ugyanazon rosszakaratból és ártó szándékból ered, mint amit az osztrák Reichsrathban ellenségeink impertinensül intéznek ellenünk.

Az elnöki székben Justh Gyula hálásan tekintett Kmety Károlyra és gondolatban ekképen szólt:

— Köszönöm neked, kedves barátom, Kmety Károly, hogy alkalmat adott nekem megmutatni, miképpen tartja meg tárgyilagos ítélőképességét és miképpen fojtja vissza magyar indulatait egy komoly parlamenti elnök, köszönöm...

S a nyílt színen ugyanezen időben, míg Kmety előre is megállott beszéde közben, hogy a következőknek időt engedjen, az elnök megrázta a csemetyűt:

— Figyelmeztetem a képviselő urat, hogy ilyen imparlamentáris kifejezést ne használjon.

Kmety még várakozik. Ekkor az elnök felé szól a nevezetes Szokoly Tamás:

— Az osztrákok elnöke nem véd meg így bennünket!

Justh Gyula most Szokoly Tamásra vet hálás tekintetet:

— Köszönöm neked, Szokoly Tamás,

hogy hozzájuttatsz egy szép sikerhez, ami mindjárt következni fog, amikor meg fogom magyarázni, hogy mi a különbség az osztrák Reichsrath elnöke közt és az én elnökségem között.

És Justh megint megrázta a csemetyűt és emelkedett hangon előadta, hogy Isten mentsen bennünket olyan állapotoktól, aminek az osztrák Reichsrathban szoktak lenni és kijelentette, hogy a magyar képviselőház elnöke nem lehet irányadó az, hogy miképpen viselkedik az osztrák Reichsrath elnöke.

Élők helyeslés és taps. Wekerle is, gróf Andrassy is figyelő arccal nézték Justh Gyulát. (Az ő jó napja már biztosítva van.) Kmety Károly — a szónok — aztán tovább haladt érdekes fejtegetéseiben és a megfelelő közjogi álláspontból tárgyalta a katonai kérdések ama részeit, amelyekről az ujjonczjavaslatoknál is lehet beszélni.

A publikum egyre gyűlt. A karzati jegyek igen kelendők voltak. A városban még mind a Maniu beszédének a hatása alatt állottak az emberek és azt hitték, hogy valami folytatása következik. Különösen kérdezték:

— Megjelenik-e a Házban ama Maniu Gyula?

Tán birkózást is vártak. A karzatok egészen megteltek.

De Maniu nem jött el, hanem felszólt Pop Csicsó István ugyancsak oláh és ahogy veszedelem nélkül tehetette, védelmezte Maniu Gyulát annál óvatosabban, mivelhogy mindjárt kezdetben odaszólt neki Hódy Gyula:

— Aztán vigyázz magadra!

Pop Csicsó Istvánnak a tudománya jórészt kimerült abban, hogy a katonaság nyelvi kérdésére vonatkozólag idézte gróf Andrassy Gyula egy régebbi beszédét így szólván:

— Idézem híven.

— Hülyén — hangzott rá a visszhang.

A végén Pop Csicsó István azon panaszkodott, hogy Rákóczi és Boeskaí hirtokait nem az oláhok kapták és ezzel, mint aki a dolgát jól végezte, leült.

Ha jellegzetességük és együvé tartásuk szerint külön akarnók felsorolni a beszédek, ide kellene írni, hogy Molnár Jenő hosszú obstrukciós beszédet mondott a katonai kérdésekről és ötletességében odáig ment, hogy Jekelfalussy miniszter azt felelte rá: nem tudja, valjon komolyan beszélt-e Molnár Jenő s addig érdemlegesen nem is válaszolt, amíg e felől bizonyítványt nem ad. (Pedig Molnár Jenő komolyan beszélt, csak a könnyebb megérthetés szempontjából használt tréfás motívumokat). Ide kellene még írni, hogy Rakovszky Béla a néppárt nevében használta fel az alkalmat, hogy a nemzetiségi támadások ellen tiltakozzék s ezt a tiltakozást az összes magyar pártok helyesléssel honorálták.

Am a Wekerle Sándor miniszterelnök beszéde, ámbár egészen rövid felszólalás volt, külön fejezetbe tartozik.

II. Készülődjünk!

Wekerle Sándor miniszterelnök nyomban Pop Csicsó István után állott fel és megvédelmezte a magyar nyelvnek a jogait ama kényes ponton is, amelyhez a miniszterek az előző kormányok ideje alatt sohasem mertek nyulni, tudniillik a katonaságnál. Precíze megállapította, hogy mi a koalíciós kormány feladata ezen a téren és gróf Andrassy Gyula helyett is válaszolt Pop Csicsó Istvánnak

ugy, hogy gróf Andrassy Gyula nem tartotta szükségesnek, hogy külön is felszólaljon.

De volt a beszédnek egy passzusa, amelyik egyszerűen megakasztotta a hallgatók lélegzetét.

A miniszterelnök felsorolta azokat az okokat, amelyek miatt kívánatos, hogy az ujjonczjavaslatokat mielőbb megszavazzák. És ezek között az okok között felemlítette a külügyi helyzetet így:

— A külügyi helyzetre nézve azt kell mondanom, hogy legalább is mozgalmos.

... Egy perc múlva izgatott telefonálások keletkeztek Budapestről Bécsbe, táviratozás Bécsből Belgrádba. S egy negyedóra múlva mindenki azt mondta:

— Háborúra készülődünk...

Ugyanezen negyedóra alatt a tőzsdén az értékek elkezdtek esni s tán most is esnek, ha meg nem haltak.

A szlávok szervezkedése.

Budapest, február 18.

Az osztrák szlávok mozgalmának ma már pozitív eredménye is van, amennyiben a szervezkedő pártok megegyeztek a közös alapszabályokra nézve. A szövetség, amelynek „Szláv Unió“ a neve, első sorban arra törekszik, hogy a parlamentben megszerezze, mint a legerősebb pártok egyike, az őt megillető jogokat. A délszlávok például követelni fogják, hogy a kormányban egy délszláv-miniszterrel képviselve legyenek. A csehek pedig már most fenyegetőznek, hogy megakadályoznak minden békés munkát, míg követeléseiket nem teljesítik.

A szervezkedésről Bécsből a következő jelentést kaptuk:

A szláv Unió.

A cseh pártok a szlovénokkal, horvátokkal és az ó-ruthénekkal megegyeztek a „Szláv Unió“ közös alapszabályaiban. Ennek a szláv uniónak az volna a célja, hogy ezáltal a legnagyobb parlamenti pártszövetség jogait a maga számára igényelje. A „Szláv-Unió“nak jelenleg 125 tagja van. Az uniónak van végrehajtó-bizottsága, mely az unióban egyesült kilencz párt elnökeiből áll, azonkívül egy tizenhat tagból álló parlamenti bizottságot is küldött ki. Az utóbbi kétharmad többséggel olyan határozatokat is hozhat, melyek az egész unióra nézve kötelezők. A „Szláv-Unió“ a jelen pillanatban nagy veszedelemmel fenyegeti a kormány elhatározásait és majdnem teljesen kizárja a német pártokkal való megegyezés reményét. A délszlávok nyílt ellenállása első sorban az olaszoknak az ellen a törekvése ellen irányul, hogy a jogi főiskolát Triestben állítsák fel; ellenzik továbbá *Hohenburgernek* igazságügyminiszterre és *Stürckel* grófnak közoktatásügyi miniszterre való kinevezését s legnagyobb sérelmeik azonban a szláv nyelvnek a gráezi tartományi fötörvényezésen való mellőzése. A délszláv csoport ezenkívül egy délszláv tárczanélküli minisztert is követel. A csehek most már nyíltan bevallják azt a szándékukat, hogy a parlamentet az újból való összehívás után is meg fogják akadályozni békés munkájában. A „Szláv-Unió“ a képviselőház megalakulásánál is érvényre akarja juttatni követeléseit s terveiket az ő kebelükől választandó alelnökökkel akarják támogatni.

A „Szláv Unió“ alapításáról egy cseh részről kiadott kommunikében a következőket közlik:

„A cseh képviselők szövetségének a szlovén-horvát képviselők és az ó-ruthén képviselőkkel együttesen való eljárása céljából kiküldött szervező-bizottság dr. *Pacok* elnökelete alatt két óra hosszáig tanácskozott, mely alkalmammal elfogadták a közös szövetségnek dr. *Sustersic* által tervezett alapszabályait. A szövetséget *Mastalka* indítványára „Szláv Unió“nak nevezték el. Az alapszabályokat jóváhagyás végett az egyes kluboknak is előterjesztik. A „Szláv Unió“ az osztrák parlament legnagyobb pártszövetsége 125 tagból áll, kik közül 28 cseh agrárius, 10 ifjú-cseh, 20 haladó-párti szlovén és horvát, 17 katolikus nemzeti cseh, 17 katolikus nemzeti szlovén, 12 cseh radikális, 5 ó-ruthén, 4 morva néppárti és 2 realista.

Kramarz lapja, a „Den“ a szövetség alapításáról a következőket írja: A szövetség alapítása által a politikai ausztro-szlávizmus terén megtették az első reális lépést. Csak azt lehet sajnálni, hogy a lengyelek és ukrainaiak nem léptek be a szövetségbe. Tekintettel azonban a „Szláv Unió“ tagjainak imponálására, el lehet várni, hogy ez a múlt évi prágai pánszláv kongresszuson hirdett eszméket támogatni fogja, úgy hogy e tömegvonzó erejének sem a lengyelek, sem az ukrainaiak sokáig ellen nem állhatnak.

A „Lajthán tuli fegyház.“

Ezzel egyidejűleg más szláv szövetezés is történt Prágában. Egy nagy magyarellenes tiltakozó gyűlés nemrégiben folyt le az Iparosok Politikai klubjában. Jelen voltak az iparosokon kívül a cseh, tót, kisorosz és horvát főiskolai hallgatók. Dr. Szoukup képviselő megnyitván a gyűlést, a következőket mondta:

— Magyarország a munkásságot erősen organizálják; Budapesten az utcák a proletariatus vértől áznak. Általában a Lajthán tül létező fegyházban a politikai egyenlőség és szabadság eléréséért erős küzdelmet folytatnak. A magyarországi választójog a csehek legnagyobb érdeke. A csehek előtt nem lehet közömbös dolog, hogy a magyarországi nemzetiségek jogai a betyárok és csundörök kezében legyenek. Mi ugyanazon test és vér vagyunk, mint a magyarországi tótok. (Óriási lelkesedés a hallgatóságban.) Egyet akarunk és egyet maradunk! A magyarosítás oly gaztett, mely elnyomja a civilizációt, visszatérés oly barbarizmushoz, mely gyártja az analfabétákat. Nekünk nem szabad hallgatnunk! A magyar országgyűlés hallatlan demoralizálás, korrupció, erőszak, ölön és puskapor tanyája. Budapesten boulevardokat építenek, iskoláik pedig még marhaállományt sem elégítenek ki. Az egyik részben folyik a pezsgő, uralkodik a raffineria, a másik részben uralkodik a nyomor, pelagra és pestis. Fejérvár—Kristóffy kormánya keresztülhajtotta volna a titkos választójogot, de jött Andrassy kormánya, mely csak ezért lelkesedett Bosznia és Hercegovina annektálásáért, hogy előterjesztesse a népet megillető választójog helyett a választási rablást. Ezzel elérik a cél: Magyarország továbbra is megmarad a családok eldorádója, a munkások pokla és a nemzetiségek kriminális. Magyarország nem fog sokáig támaszkodhatni a katonaság bajonettjeire, a katolikus templomok keresztjeire és a bírósági tárgyaló termek krucifixaira. A Balkánon a háboru bestiája már okádja a szikrákat.

Utána átvette a szót egy *Lehotsky* nevű pozsonyi tót hírlapíró. Kéri a csekeket, hogy segítsék a tótokat, mert érdekeik ugyanazok.

Mikor az óriási taps és zivaj lecsillapodott, megjelent *Bohdan Paulu*, Hodzsa Milán „Tiszdennik“-jének volt szerkesztője, tehát magyarországi ember és a cseh-tót egység nevében azt kívánja, hogy a szociálisták és a tót nemzetiség egyesüljenek, mert a népjogokat csak ilyen módon érhetik el.

A magyarországi ruthének nevében üdvözöltö a cseh-tót egységet *Szturk* főiskolai hallgató. Hangzott, hogy a ruthének a legnyomorultabb lények Magyarországon, mert erősen magyarosítják őket. Intelligenciáját a papság és a magyar kormány demoralizálja. A ruthén szülők gyermekei magyar iskolát látogatnak. A görög-katolikus egyház a magyarosítás szolgálatába szegődött. Nincs nemzetiségi képviselőjük és Andrassy javaslata után itélve, ruthén képviselő nem is lesz a parlamentben...

Ahol Magyarországot jogtalanul lehet ütni, ott a horvátok nem hiányoznak. *Copponi Hannibal* egyetemi hallgató válogatatlán durva kifakadásokkal illette a magyart és Magyarország törvényeit.

A tiltakozó gyűlés határozatot nem hozott, mert haszontalan munkát végezt volna, de kijelentette, hogy *játok legyen azokon, akik a munkásokat és a nemzetiségeket elnyomják*. Igerjük, még pedig ünnepelesen, hogy kitarlóan fogunk harcolni a szabadságért. (Nagy zivaj.) A kormány dualizmusa és szolidaritása ellenében felállítjuk az elnyomottak dualizmusát és szolidaritását!

Budapest, február 18.

Maniu és a román sajtó. A tulzó román lapok nagyon fel vannak habozva a képviselőház keddi ülésében történtek felett. A „Tribuna“ azt írja,

hogy a keddi ülés történeti jelentőségi és új korszakot nyit a magyarországi románok néhez küzdelmében. Tudja meg a magyar kormány és a magyar sajtó, — mondja — hogy az egész román nép azonosítja magát Maniu szavaival és hogy a román nép el van határozva a végletekig menni. A „Lupta“ azt írja, hogy a keddi ülésen ismételtan bebizonyult, hogy a magyar képviselők terrorizálják a nemzetiségi képviselőket, de bebizonyult az is, hogy a nemzetiségi képviselők bátorsággal lépnek sorompóba a román nép érdekében. A „Gazeta Transilvania“ így ír: A magyar képviselők türelmetlensége tetőpontját érte el Maniu beszéde hallatára. Ilyen állapotok csak olyan parlamentben lehetnek, melyben csak egy társadalmi osztály van képviselve, mint a magyar parlamentben. Ez az állapot csak úgy változhat meg, ha az országgyűlés igaz kifejezője lesz a nép akaratának.

Beszámoló. Halász Lajos ugrai képviselő tegnap Nagyvárad közönségében több száz választó előtt beszámolót mondott. Vázolta a politikai helyzetet és igazolta, hogy az ország közvéleménye helyesli azt a politikát, amelyet Kossuth Ferencz Wekerlével egyetértőleg folytat. Ismertette a bankkérdés nehézségeit és kijelentette, hogy a függetlenségi párt semmi körülmények között sem kapható a közös bank szabadságának meghosszabbítására. Az egybegyűlték Halásznak és Kossuthnak nagy lelkesedéssel bizalmat szavaztak. Kossuthot táviratilag üdvözölték.

A balkáni események.

Budapest, február 18.

A török kereskedelmi miniszter ma egy újságíró előtt kijelentette, hogy az osztrák-magyar javaslat fölötti tanácskozás kedvező eredménnyel járt és pénteken vagy szombaton már aláírják az egyezményt. E szerint tehát az annexió kérdésének végleges rendezése csak rövid idő kérdése. A megegyezéssel egyidőben a török kormány szigorú intézkedést fog alkalmazni a bojkottmozgalom ellen, mely különben már több helyen szünőfélben van. Így ígérték ezt meg Konstantinápolyban, de a multakon okulva, nem igen lehet bizni a török kormány ígéréiben, mely már nagyon sok csalódást okozott külügyminiszterünknek. Mert dacára a sok milliónak, melylyel kénytelenek voltunk megvásárolni Törökország beleegyezését az annexióba, Konstantinápolyban ravasz módon arra törekedtek, hogy a végtelenségig huzzák a bojkottot, hogy ezzel is megnyerjék az annexióellenes hatalmak szimpátiáját. Báró Achenthal e diplomáciai fordulatokkal szemben tehetetlen volt s mind a mai napig nem tudott módot találni arra, hogy a török teherhordó bojkottját megakadályozza, pedig Pallavicini nagykövetségünk nagyon sűrűn előszobázott ebben az ügyben a nagyvezéri hivatalban.

Mai hireink a következők:

Megegyezésünk Törökországgal.

Nuradunghian török kereskedelmi miniszter kijelentette a „Yeni Gazetta“ szerkesztőjével folytatott interjúban, hogy az osztrák-magyar nagykövetséggel a jegyzőkönyvön tett változtatások ügyében lefolyt tegnapi tárgyalásai kedvező eredménnyel jártak. Azokat a mai minisztertanács elé terjesztik és elfogadás végett Bécsbe táviratozzák. Az aláírás pénteken vagy szombaton fog megtörténni. A mai minisztertanácsban megállapítják a bojkott megszüntetésére irányuló intézkedéseket is. Az a tény, hogy a tárgyalások a portára nézve kedvezően végződtek, meg fogja könnyíteni a bojkott végleges megszüntetését. Az „Ikdam“ azt mondja, hogy a jegyzőkönyvre nézve nincsenek többé vitás kérdések, eszerint a boszniai kérdés teljesen rendezettnek tekinthető.

Konstantinápolyi jelentés szerint Hussein Hilmi pasa nagyvezér a heiffai incidens alkalmával az osztrák-magyar monarchia irányában a lehető leghelyesebben és legelőzékenyebben viselkedett. Mikor ugyanis a konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövét panaszt emelt a heiffai osztrák-

magyar konzulátus megcsufolása miatt a nagyvezér elrendelte, hogy a szíriai mutessarif utazzék Heiffába és addig ne mozduljon onnan, míg a tettesek el nem veszik büntetésüket.

Konstantinápolyból jelenti éjjel tudósítónk: A megegyezés Ausztia-Magyarország és a posta között most már teljes. Azok a pontok, amelyek körül még legutóbb eltérések voltak, kizárólag gazdasági kérdésekről szólnak. A bécsi külügyi kormány véglegesen elutasította a portának azt a kívánságát, hogy a jegyzőkönyvnek a kapitulációkról intézkedő részét revideálják, ami pedig azt a fenyegetést illeti, amely Törökországnak a novábazári szandzsákban való helyzetét írja körül, a nagyvezér ezt a pontot a Pallavicini örgróffal folytatott első tanácskozáson szóba hozta ugyan, azóta azonban elfelejtette.

A bojkott megszüntetése.

A nagyvezér tegnap szigorú utasítást adott ki a beyruhi és jaffai, valamint másutt történő árukirakások védelmezése érdekében. E célra esetleg fegyveres beavatkozás is helyén van. A vámhivatalok jelentése szerint az osztrák áruk bojkottja a szandzsákban teljesen megszűnt.

A török expozé hatása.

Hilmi basa programbeszéde a belföldön általában kedvező megítélésre talál, habár kifogásolják, hogy a nagyvezér általános akadémiai fejtegetésekkel elégedett meg és csak teoretikus alapelveket állított fel. Az „Osmanischer Lloyd“ és az olasz nyelven megjelenő Turquie igen rokonszenvesen kommentálják a programbeszédet. A „Yeni Gazetta“ szükségteleneké mondja azt a passzust, amely szerint a nagyvezér a bizalmatlanság legcsekélyebb jelére visszalép. Az „Ikdam“ helyesli a programot és úgy véli, hogy megvalósítása nagy szolgálatokat fog tenni az országnak. A „Tantim“ azt mondja, hogy a program ugyan nem szemképző, de bizalmat kelt. Az ígéreket a tettek felül fogják mulni. A lap kiemeli a nemzet egységére vonatkozó passzust, amely azt mutatja, hogy Hilmi basa távolodik a decentralizáció eszméjétől. A „Sabat“ ezt írja: Kiamil basa éppen a berlini találkozás idején bukott meg, amikor pedig a török politika Angliának és Németországnak egyaránt megfelelő irányba terelődhetett volna. A „Szerbeszti“, amely határozottan ellenzéki állást foglal el Hilmi basával szemben, azt mondja, hogy Hilmi basát Izzed basa támogatása juttatta a nagyvezéri székbe. A „Surra-i-Umet“ kifejti, hogy az ifju-török bizottság ez idő szerint a kamarában 190 szavazattal bír.

A helyzet Szerbiában.

Belgrádból jelentik, hogy Szergejev orosz követet elutazása előtt az ó-radikálisok vezére, Pasics meglátogatta. Pasics biztosította a követet, hogy ő és pártja Oroszországnak az európai béke fenntartására irányuló törekvéseit teljes erővel fogják támogatni és mindent el fognak követni, hogy a háborus célszavak ne érvényesülhessenek. A véletlen úgy akarta, hogy épp Pasics látogatása alatt György herceg is megjelent az orosz követ lakásán és a temperamentumos trónörökös ezt az alkalmat sem szalasztotta el, hogy nézetének a magaszenvedélyes, különös modorával kifejezést ne adjon.

—Ebben az urban — mondotta a trónörökös a követnek, Pasicsra mutatva, — Oroszország nem biztatik, mert mindig épp az ellenkezőjét szokta mondani annak, amit tenni szándékozik. Azt, hogy tényleg mit fogat a fejében, senki sem tudja!

A „Lokalanzeiger“ jelenti Pétervárról, hogy ottani mérvadó körökben nem ismerik félre a dolgok jelenlegi állásának komolyságát és nem esodalkoznának rajta, ha Ausztia-Magyarország türelme a szerb nép provokáló magatartásával szemben véget érne. A felelősség ez esetben Szerbiát terhelné, amely Oroszország részéről ebben az esetben semmiféle támogatásra sem számíthatna. A pétervári szlavofil körök egyébként mindent elkövetnek, hogy a helyzetet mennél jobban kiélezzék.

Gróf Forgách osztrák-magyar követ még ebben

a hónapban néhány napi szabadságra fog menni, de semmiesetre sem 25-ike előtt. Március első napjaiban gróf Forgách már ismét állomáshelyén lesz. A követ szabadságát már régebben kérte avégből hogy magánügyeit elintézhesse és tegnapelőtt közölte a külügyminisztériummal, hogy a szabadságot, amelyet részére engedélyeztek, most óhajtja megkezdeni. A követ elutazása a politikai válsággal nem áll összefüggésben.

Ma a szkupstinában több napi vita után befejezték a vitát Glavinics közgazdasági miniszternek Radulovics nacionalista interpellációjára adott válaszáról. Holnap a miniszter zárószava után ejtik meg a szavazást Trifunovics ó-radikális bizalmatlansági szavazata felett. Ha a miniszternek bizalmatlanságot szavaznak, komoly belpolitikai válság várható.

Megezáfolt csapatszállítás.

Hivatalos helyen azokat a ma újabb elterjedt híreket, hogy ismét csapatszállítások állanak küszöbön, valótlanoknak jelenti K. I. Lehet, hogy ezek a hírek abból a meggyőződésből eredtek, hogy a helyzetnek csakhamar tisztázódnia kell, de *mérvadó helyen reménylik, hogy a békét fentarthatják.*

E hírrel szemben ma katonai körökből azt az értesítést kaptuk, hogy néhány nap előtt *öt hadihíd-készletet szállítottak Zimonyba.* A hadügyi vezetőség bizonyára számít azzal a lehetőséggel, hogy a szerbek szükség esetén fölröbbantják Zimonyból a Száván át vezető hidat s kellő időben gondoskodni akar hidkészlétről, hogy annakidején hidat veressen az előnyomuló csapatok számára.

Az orosz javaslat.

Az Oroszország által Szófiában tett javaslat részletei, amelyek most lassankint kiszivárognak, Angliában aggodalmat keltettek. Az angol kormány kifogást tesz Bulgária függetlenségének közvetetlen elismerése ellen s ehhez bizonyos feltételeket akar fűzni. Szófiában a bolgár császárság azonnal való elismerését kívánják, ami ellen Pétervárott bizonyos etikett-kérdések elintézéséig kifogást tesznek. A szófiái lakosság a király megérkezésekor tüntetni fog Törökország ellen. A tirnovói miniszteri tanácskozástól fontos döntést várnak.

Megtámadt őrzárát.

Zvornikból jelentik, hogy tegnap, e hónap 17-én, délután Novoselo mellett egy altisztekből álló őrzáratra a szerb partról négy szerb fegyveres egyén — állítólag parasztok — négyszer lőtt. Az őrzárát vezetője két lövéssel válaszolt. Az őrzárát tagjai közül senki sem sérült meg. Vajjon a szerbek részén történt-e sebesülés, nem tudni.

Björnson az annexió ellen.

Björnson, aki párisi rokonainál tartózkodik, a Balkán-politikáról a következőképpen nyilatkozott:

— Bosznia és Hercegovina annexiója nemcsak Ausztria-Magyarországra és Szerbiára nézve fontos, hanem a világképpel is szorosan összefügg, miért is kötelességének tartja, hogy erre a körülményre felhívja a békebarátok figyelmét, akiknek kötelességükkel teszi, hogy minden erejükkel küzdenek Bosznia és Hercegovina annektálásának keresztülvitele ellen. Erről egyébként cikket is akar írni a „Times“-ben, hogy a szerb nép „elnyomását“ megakadályozza.

Legujabb híreink.

Szófia, február 18.

A tegnapi bolgár minisztertanács Tirnovóban belügyeken kívül főleg a királyság és a függetlenség elismerésével foglalkozott és a részben a hatalmakhoz körjegyeket fog intézni.

Belgrád, február 18.

Gróf Forgách osztrák-magyar követ elutazása hivatalos körökben kinos meglepetést kelt, a lapok ellenben gúnyolódnak fölötte és szerencsés utat kívánnak a monarchia követének.

Szerajevó, február 18.

Az alkotmány-ankét mai ülésén egy mohamedán azt az indítványt tette, hogy Bosznia-Her-

cegovinának a monarchiához való tartozása jeléül a bekebelezett tartományok járuljanak hozzá Ferencz József császár és király civillistájához. Az indítványt nagy lelkesedéssel fogadták.

KÜLFÖLD.

Német birodalmi gyűlés. A birodalmi gyűlés a birodalmi bank rendelkezésére álló fizetőeszközöknek a tartalékalap felhasználásával és a birodalmi bank jegyeinek fizetési eszközökké való minősítésével tervezett felemelésére vonatkozó javaslatot bizottság elé utalták, miután előzőleg Havenstein, a Birodalmi bank elnöke, az államosítás ellen foglalt állást.

A porosz képviselőház. A képviselőház ma folytatta a bányaköltségvetés tárgyalását. A vita során Delbrück miniszter kifejti, hogy az angol szén olcsó árai készítették az államot arra, hogy a Saar-vidék ajánlatát visszatartotta. Közben a viszonyok megváltoztak. A szocialisták azon vádjának, hogy a hivatalnokok politikai befolyást gyakorolnak a munkásokra, kifejti, hogy e vád alaptalan. (Helyeslés.) A költségvetést aztán rövid vita után második olvasásban, majd harmadik olvasásban az evang. lelkesek díjazására vonatkozó javaslatot elfogadták.

Castro kiáltványa. A venezuelai lapokban Castrónak egy kiáltványa jelent meg a venezuelai polgárokhoz, melynek hitelességét azonban kétségbevonják. Azt hiszik, hogy csak farsangi tréfáról van szó. E kiáltványból a következő részleteket közöljük:

Azóta, hogy a liberális rekonstrukció zásztóját hazánkban kitudttem, egészen a mai napig, minden törekvésem a haza és polgártársaim jólétére irányult. Így én teremtettem meg az irigyelhető békét, melynek most örvendhetek, izmos karom titáni erőfeszítésével, mely csaknem szétzúzta az óvilág három leghatalmasabb nemzetét. Az idegenuralom rabszolgajármát letörtem és áthághatlan gátat emeltem a külföldiek kapzsi vagyonféhsége elé.

És mindezek dacára, ti hálátlanok, az egész világ tudja, hogy mit vétettetek ellene, ő ellene, aki hazájából eltávozott a ti szolgálatotokban megromlott egészségének helyreállítása végett, hogy aztán ujult erővel folytathassa hazafias reformművét. Távol áll azonban tőlem, hogy hálátlanságtokon keseregjem, ellenkezőleg: elégtétellel és ujongva fogadom ezt, mert közös sorsunk ez nekünk, nagy férfiaknak, kik a balsorsban is hasonlóak vagyunk. *Napoleon* számkivetésben halt meg; *Miranda*, mint hadifogoly hunyta le örökre szeadét Caracasban és *Bolívar* is, aki vértanúként fejezte be dicső pályafutását, polgártársai hálátlanságának lett áldozata.

Venezuelai polgárai! A nagy szívek nem ismerik a bosszút. Megbocsátók nektek.

Az angol felirati vita. Az alsóház ma folytatta a felirati vita tárgyalását és 205. szavazattal 101 ellenében elvetette a munkáspárt javaslatát, amely a kormánynak a munkanélküliek kérdésében tett előterjesztéseit helyteleníti. A kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a kormány el van határozva kimerítően és minden irányban foglalkozni ezzel a problémával.

A Panama-esatorna építése. A Taft kíséretében Panamában volt mérnökök jelentését tegnap kapta meg a kongresszus. *Roosevelt* elnök külön üzenetével együtt. Az elnök üzenetében azt mondja, hogy megbocsáthatatlan hiba volna a tervezett szilipes esatorna helyett magasvezetési esatornát építeni. Ami a Gatun-gátat illeti, az nem helyes, de már el van fogadva. A tervek szerint, fölöslegesen magas és erős volna. A mérnökök ezért husz láb-bal való kisebbítését ajánlják. *Roosevelt* közli, hogy erre megadta az utasítást, miután ez az építést megkönnyítendő és a költségeket csökkentené. A mérnökök becslése szerint, a esatorna-építés összes költségei 260 millió dollárt tesznek.

Halt, wer da?

— Tüzelt a katonai őrszem. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 18.

Senmiféle polgári kátében azt nem tanítják, hogy a főváros polgárainak Budapest bizonyos pontjain nem szabad járniok, mert a katonai rájuk lő. A katonai reglement persze hangoztathatja, hogy a különféle ágymagazinok „tabu“ alatt állnak és azokhoz közeledni élő lénynek nem szabad, de ehhez a katonai szabályhoz a szürke civilnek semmi köze és ugyanez a szürke egyén nem köteles tudni, mit jelent a „halberdó“, helyesen „halt, wer da?“, továbbá nem köteles tudni, hogy erre mi a felelet. A katonai őrszemnek azonban, amely most már csaknem bent áll a városban, mégis teljesen egyoldaluan az a szigorú instrukciója, hogy mindenkire rálőjjön, aki nem válaszol szabályszerűen az ő fölszólítására.

Ezt a szomorú rendszabályt, ezt a teljesen lehetetlen, kulturállamba nem való rendszabályt keservesen sinyli most egy szegény postás, Tóth Gyula, akire ma este nyolcz órakor a szekereszek fiókanyagszertára előtt álló katonai őrs rálőtt és megsebesítette a jobb karján. Tóth Gyula a külső Soroksári-uton lakik és nyolcz óra tájt villamoson tért haza. A kocsiában elszundított és amikor fölébredt, azon vette észre magát, hogy két stációval tulment a célján. Leszállt a kocsirol és a sötétben gyalog botorkált haza. Lehet, hogy a rövidebb utat választva letért a főútról, lehet, hogy eltévedt, bizonyos azonban, hogy egyszerre ott találta magát a külső soroksári-úti katonai depotnál, amely előtt álló őrs harsány hangon rárivált:

— Halt! wer da?

Nincs megállapítva, hogy Tóth Gyula volt-e katonai, de akár volt, akár nem, megértette a fölszólítást és kicsit ijedten felelte a sötétben:

— Ugyan, ne bolondozz, testvér!

És mint egy szabad ország polgára, nyugodtan haladt a maga útján.

A katonai ajkáról azonban újra fölhargzott:

— Halt wer da? — sőt a fegyver lövére készen lerepült a közlegény válláról.

A postás persze most sem a szent „Vorschritt“ szavaival válaszolt, hanem békítőleg szólt:

— Ejnye komám, nem vagyok én rabló, ne okoskodj!

Hatalmas durranás volt a válasz és nyomban ezután fölorditva összeesett a szerencsétlen postás. A golyó a jobb felső és alsó karját járta át és súlyosan megsebeszte. A féltve őrzött aeraris ágyak vagy egyebek nevében — természetesen. A postást a Réczey-klinikára szállították, ahol az orvosok kijelentették, hogy az átlőtt és összeroncsolt kart amputálni kell. A térparancsnokság szerint az őrs eljárása jogos volt, mert a magazin környékén tilos a járás. Mi, polgárok, persze joggal kérdezzük, hogy mi közünk nekünk a katonai magazinhoz, honnan tudjuk mi azt, mi a katonailag tilos, mi-féle állami törvényekben van az benne, hogy ezért vagy amazért a raktár kerülgetéséért ránk lőhetnek és ha ez nincs államtörvényben, hogy kerül ez katonai törvényekbe, amelyek rendes körülmények közt nem állhatnak fölötte az állami törvényeknek. Mindez persze meddő kérdészködés volna, hasonlóan ahoz a stereotip kérdéshez, hogy miért járnak a hetvenkedő tiestek karddal és ha részeket, miért török be a polgárok fejét — a katonai „Vorschritt“ szankeziójával.

Ha a súlyosan sebesült postás kérdéssel fordulna hozzánk, szegyenkezve kellene hallgatnunk és ha lázalmában azt nyöszörögné, hogy a katonaság keríttesse körül drótsövénynyel féltve őrzött magazinjait, hát arra is csak azt válaszolhatnók: ez bizony jó volna, csak bátor ember kellene, aki ezt a városnál proponálni merje.

TÁVIRATOK.

Az amerikai flotta fejlesztése.

Washington, február 18. A szenátus mai ülésén megszavazta a flottaköveteléseket. Előzőleg, a bizottság azon javaslatára ellenére, amely a két új csatahajót 21.000 tonnásnak kívánta, elhatározta, hogy az új hajók 26.000 tonnásak legyenek.

Az angol és a német flotta.

London, február 18. Az angol alsóház mai ülésén Biles liberális azt kérde a miniszterelnöktől, vajjon figyelemmel kíséri-e a német befolyásos személyiségek által nem hivatalos uton történt azon kezdeményezést, amely a flotta-felzárkózásokra vonatkozó német-angol egyezményre irányul oly feltétel mellett, hogy Anglia mérsékelje hajóépítkezéseinek siettetett tempóját. Azt is kérde a képviselő, vajjon a király németországi látogatása reményt nyújt-e arra, hogy valamely irányú rendezés kezdeményeztetik.

Asquit miniszterelnök válaszában kijelenti, hogy az említett kezdeményezésről nem szerzett tudomást. Értésülése szerint a német kormány ragaszkodik azokhoz a szempontokhoz, amelyekről bennünket értesített, hogy t. i. a tengerészeti programját szükségleteinek megfelelőleg folytatja és azáltal, mit mi teszünk, semmiképpen sem befolyásoltatja magát. Nézete szerint természetes, ha mi megteszünk azokat a lépéseket, amelyek érdekeink védelmére szükségeseknek látszanak. Ilyképpen Berlinben nem történt megegyezés és bizom abban, hogy a király látogatása alkalmával sikerült tisztázni azt, hogy a flotta-kiadásokat nem szabad úgy tekinteni, mintha a két állam frikcióját czéloznák. (Helytűlés.)

Biles ezután azt kérde, hogy a két állam flotta-programja között nincs versengés és hogy az egyik állam flotta-erejét nem a másik után igazítja?

Asquit válaszában kifejti, hogy nem szeretné ha azt, amit mondott, másként fognák fel, mint ahogy ő érti.

Kínai bizottság Európában.

Páris, február 18. Az európai államok pénzügyeinek tanulmányozására kiküldött kínai misszió tegnap este Londonból ideérkezett.

A marokkói kérdés.

Páris, február 18. A Havas-ügynökség jelenti: Regnault követ megbízást kapott, hogy Fezben a spanyol követtel érintkezésbe lépjen oly czélból, hogy a maghzennal megismételje a már Rabatban tett közös lépéseket az algezirászi akta megvalósítása érdekében.

Közgazdasági táviratok.

A svéd kamatláb.

Stockholm, február 18. A birodalmi bank ma a kamatlábat öt százalékról négy és fél százalékra mérsékelte.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naptár. Péntek, február 19. — Róm. kath.: Konrad. — Prot.: Konrad. — Görög-ország: február 1. Julián orv. — Zsidó: Sab. 28. — A nap két reggel 7 óra 2 perczkor, nyugszik d. u. 5 óra 26 perczkor. — A hold két reggel 6 óra 30 perczkor, nyugszik d. u. 4 órakor.

A kereskedelmi miniszter fogad d. u. 4 órakor.
A belügyminiszter fogad d. u. 2 órakor.
A földmivélségi miniszter fogad fél 5 órakor.
A közoktatásügyi miniszter fogad d. u. 4 órakor.
A kereskedelmi államtitkár fogad d. u. 4 órakor.
A közoktatásügyi államtitkár fogad d. u. 4 órakor.
A képviselőház ülése d. e. 10 órakor.
A nemzetközi rajzoktatási kiállítás az Iparművészeti Múzeumban 9—1-ig és 4—7-ig. Belépődíj nincs. — Nemzetközi rajzoktatási kiállítás a Múcsarnokban nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — A Miénk kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-u. 3. sz. a.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítás az Uránia Kigyó-téri szalonjában nyitva 9—8 óráig. Belépődíj 20 fillér. — Boemm Ritka kiállítás a Könyves Kálmánál (Nagymező-utca 37—39.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A N. Múzeum régiségtára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Történelmi Képesarnok nyitva 10-től fél 2-ig. —

A Földtani intézet Múzeuma zárva. — A Széchenyi Múzeum zárva. — A Techn. Iparmúzeum és könyvtára nyitva 9—1-ig és 3—8-ig. — A Ráth György múzeum zárva. — Az Erzsébet Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A N. Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi könyvtár nyitva 9—2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig és 6—8-ig. — A pedagógiai könyvtár zárva.

Kétféle életmentők.

A régi fajta életmentő ment a folyó partján, látta, hogy a hidról a habok közé pottyant egy ember, hamar ugrott ő is utánna, erőfeszítéssel uszott, életkoczkázattal megragadta az elmerülő gallérját és kihuzta a partra. Vagy berohant az égő házba, füstön-lángon keresztül kihozta a benne rekedt kisdedeket, s amikor tántorogva megjelent újra az ajtóban, háta mögött összerokadtak az át izzó-szenesedett gerendák. Mindig személyes életkoczkázattal, bizonyos romantikus hősi pathos volt ezekben az életmentésekben egy veszendő életért a bizonytalanságnak odavetett másik élet.

Az új fajta életmentő azonban egy sötét laboratóriumban ül és szereket öntözget át egyik üvegeséből a másikba. Mikroszkop alá metéli az egérmáját, kémlel csöveken lesi a savak lesapódását s végül előáll egy szérummal, mely milliókba beoltva, milliók életét menti meg a korai hideg sírgödörtől. Vagy más példa, mely az északamerikai törvényhozás most hozott határozata révén aktuális: Egy ismeretlen, Marconi nevezetű olasz megjelent az itáliai mezőkön. Furcsa ágasokat tüzdelt le, villamos drótokkal babrált, végül előállt azzal a tapasztalatával, hogy drót nélkül is lehet telefonálni.

Az ágasokat mind messzebbre és messzebbre tüzték egymástól, faluk, országok, oceánok kerültek az első ágasokból kifejlődött hatalmas fölfogó készülékek közé. És ahogy az oceán is belekerült a hatalmas fölfogó készülékek közé s az oceánt járó hajókra is föltűzték a különös ághogokat, az első telegráf-masinas hajó bajbajutásánál kiderült, hogy Marconi, amikor az első ághogokat letűzdelt az itáliai mezőkön, már életmentéssel foglalkozott. Az ő ötlete mentette meg az első bajba jutott hajót, mely félig süllyedve — addig küldte a szikra segélyhívást az ég minden tája felé, amíg végül sikerült közeljáró hajók figyelmét magára vonnia. Most pedig, hogy azt olvassuk, hogy az Egyesült-Államok törvényhozása éppen ennek a váratlan szerencsével végződött szerencsétlen incidensnek az ötletéből kényszerítő rendszabályokkal akarja arra kényszeríteni a kikötőjébe befutó hajókat, hogy a marconigrafot alkalmazzák, praktikus példáját is kaptuk annak, hogy a szikratáviró bevonult a tengeri mentő és életbiztosító készülékek: az uszó övek, dupla hajófenekek és egyéb technikai készülékek közé. A Marconi ötlete pedig időtlen időkig menti majd a bajba került emberek életét nem egyenként, a személyes életmentő bravurjával, hanem jól sikerült szérum módjára gépies konzenziálással.

Talán erőltetett kissé az analógia, de erre a példára én egymással szembe állítva látom az életpusztítás régi és új hőseit. A régieket, akik személyes bátorsággal, egyéni izomfáradtsággal és életkoczkázattal verték be embertársaiknak a fejét és az új fajtájukat, akik nem is mennek személy szerint a harcztérre, hanem ravaszul elhelyezett aknákkal és harci gépekkel röpitik az ellenséges tömegeket a levegőbe.

Ugy látszik, nemcsak az ipari munka terén gyűrődött le az egyéni izmerő a gépek erejével, hanem az erényes és büns érdemek karaktere is megváltozott s életmentésben és életirtásban is domináló vonás lett az ipari élet másik jellemző vonása: a tömegprodukczió.

— Személyi hír. *Klobucsár Vilmos*, a honvédség főparancsnoka ma este Pozsonyba érkezett és holnap résztvesz a 13. honvédhadzodóles töltennyel való harczerű lövészetén, Hidegkúton.

— **Kitüntetés.** A király — mint a hivatalos lap mai száma közli — *Soltz Gyulának*, a király személye körüli minisztérium irodatisztjének az arany érdemkeresztet adományozta.

— **Uj magyar nemesek.** A király — mint a hivatalos lap mai száma közli — *Ráth Imre* nyugalmazott tüzérszázadosnak és dr. *Ráth István* kuriai tanácsjegyző járásbírónak, valamint törvényes utódaiknak díjmentesen a magyar nemességet adományozta és megengedte, hogy nevezettek családnövüket anyjuk családnévvel egyesítve a „*Ráth-Végh*” alakban a „laki” nemesi előnévvel viselhessek s hogy a Laki Végh-család czimerét használhassák.

— **Kihallgatás a kereskedelemügyi minisztériumban.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter helyett Szterényi József államtitkár pénteken délután 5 órakor rendes kihallgatást tart. Előjegyezni lehet az államtitkári hivatalban pénteken délelőtt 10—12 órakor.

— **Beteg képviselő.** Dr. Hérman Ferenc képviselő huzamosabb idő óta ágyban fekvő beteg. Orvosai véleménye szerint ugyan már túl van a veszélyen, de egészsége teljes helyreállítása végett délvidékre kell utaznia. Állapota nem szolgáltató okot aggodalomra.

— **Uj miniszteri tanácsosok.** A király Darányi Ignác földmivélségi miniszter előterjesztésére *Péchy József* és *Róth Loránt* miniszteri osztálytanácsosoknak a miniszteri tanácsosai czímet és jellegzet díjmentesen adományozta.

— **Az Opera karigazgatója beteg.** Noseda Károly, az Operaház karigazgatója és karnestere súlyos betegen fekszik a Szent Margit-kórház sebészeti osztályán. Pólya tanár főorvos súlyos műtétet végzett rajta. A műtét kitünően sikerült, mégis hetek fognak elmúlni, míg a beteg karnestertől megkezdheti működését.

— **Fügöndnökválasztás.** A mezővárosi református egyház tagjai tegnap dr. *Ádám Sándor ügyvédet*, volt országgy. képviselőt, a függetlenségi párt egyik oszlopos tagját a mezővárosi református egyház fügöndnökvá választották.

— **A király a detektíveknek.** A király a budapesti székesfővárosi m. kir. államrendőrség detektívtestület nyugdíjpótló és segélyező egyesülete részére magánpénztárából kétszáz korona segélyt engedélyezett.

— **Latinovich János halála.** Borsodi és katymári *Latinovich János* főrendiházi tag halála széles körökben keltett részvéteket. Az elhunytat a *Mária Valéria*-utcai gyászházban helyezték díszes ravatalra. Holttestét holnap délután négy órakor szenteli be *Bakács János* belvárosi plébános s azután Katymárra szállítják, ahol a család sírboltban helyezik nyugalomra.

— **Kormányozható léghajó, vagy repülő-gép?** Erről a kérdéstről *Král Sándor* tüzérszázados a tiszti kaszinóban kétórás előadást tartott. Král százados behatóan ismertette a kormányozható léghajónak három fajtáját, a *Lebaudy-fivérek* fészilárd, gróf *Zeppelin* szilárd és *Parceval* órnagy mozgékony rendszerét, továbbá a repülőgépek közül *Wright* és *Voisin* aeroplánjait. A szép álló- és mozgóképekkel illusztrált előadásban jelen volt *József főherceg*, báró *Czibulka* hadtestparancsnok, az egész tábornoki kar s a törzs- és főtisztikarnak számos tagja. Az előadást élénk tetszéssel kísérték.

— **A szerb ifjak gyűlése.** Tegnap este a rendőrség arról értesült, hogy a Budapesten élő szerb ifjak, akik nagyrészt egyetemi hallgatók, titkos gyűlést akarnak tartani a váci-utcai Katona-féle vendéglőben. A főkapitányságról detektívek mentek ki a vendéglőbe, de akkor már a szerb ifjak eltávoztak. A rendőrség most kutatja, hogy mi volt a gyűlés tárgya s hogy kik voltak az egybejövők.

— **Tisztek kilépése egy kaszinóból.** Nagykamizsáról érkezik a hír, hogy az ott állomásozó 48. sz. gyalogezred és 20. számú honvéd-gyalogezred tisztjei a napokban értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy valamennyien kilépnek az ottani kaszinóból. A tömeges kilépésről, melynek folytán a társaskör 75 tagot veszít, írásban értesítették a kaszinó elnökségét. A tisztok eljárásának magyarátal több eltérő verzió került forgalomba, az azonban bizonyos, hogy a kilépésnek nincs politikai természetű háttere.

— **Báró Beck Nándor temetése.** Báró *Madarassy-Beck* Nándort, a Jelzálog Hitelbank volt elnökgazgatóját ma délután 3 órakor temették el a Jelzálog Hitelbank épületében levő lakásáról a pénzügyi, politikai és társadalmi világ imponáns részvétele mellett. Az ebédlecsarnokban felállított gyönyörű ravatal körül a szebbnél-szebb koszorúk százai pompáztak és úgy a lakást, mint a tágas nagy udvart zsufolásig megtöltötte az elhunyt ismerősei, rokonai, barátai, tisztelői, akik igen nagy számban jelentek meg a végtisztességen.

A temetésen megjelentek között ott láttuk Széll Kálmán v. b. t. tanácsost, Szerényi József v. b. t. t. államtitkárt, Nagy Ferenc nyugalmazott államtitkárt, Lánzy Leó főrendet, a Kereskedelmi Bank elnökét, ormódi Ormódy Vilmos főrendet, az Első magyar biztosító társaság vezérigazgatóját, haraszi Jelinek Henrik udvari tanácsost, a Közúti Vasut elnökgazgatóját, botfai Hívós József udvari tanácsost, a Városi Villamos Vasut elnökgazgatóját, dr. Chorin Ferenc főrendet, csetei Herceg Péter bárót, Földiák Vilmost a Központi Takarékpénztár igazgatóját, Szécsi Lajost, az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár vezérigazgatóját, báró Forster Gyula főrendet; ott voltak továbbá: Trebitsch Ignác igazgató, Singer Zsigmond, a „Pester Lloyd” főszerkesztője, Ballai Lajos, Kilényi Hugó és Sztányi Izidor min. tanácsosok, dr. Kovács József, az Adria tengerhajózási igazgatója, Schweidl Antal altábornagy, Décey Zsigmond kuriai bíró, Gál Károly és Ullmann Pál főv. táz. tagok, Zipernovszky Károly műegyetemi tanár és sokan mások közéletünk kitünőségei közül.

Testületileg vettek részt a temetésen a Pesti Lloyd társulat vezetősége dr. Köhner Adolf alelnök vezetésével, a Kereskedelmi és Iparkamara Thék Endre udvari tanácsos, alelnökkel az élén, a Kereskedelmi Csarnok dr. Schreyer Jakab főtisztár vezetésével, a tőzsdetanács tagjai Simon Jakab alelnök vezetésével, a Jelzálog Hitelbank igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztviselő kara dr. Neumann Miksa vezérigazgató helyettes vezetésével, a Magyar Agrár és Járadékbank igazgatósága, felügyelő-bizottsága és tisztikara Barta Arnold vezérigazgató és dr. Fellner Frigyes igazgató vezetésével, a Magyar Villamosági Részvénytársaság igazgatósága Matlekovits Sándor belső titkos tanácsossal az élén, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank igazgatósága Pekár Imre, Gerő Mór és Havas Emil igazgatók vezetésével, valamint a többi fővárosi pénzintézetek képviselői.

A temetési szertartás pontban három órakor kezdődött, amikor is az Operaház kórusából összehívott templomi énekkar, *Lazarus* főként vezetésével a gyászszolozsma énekletét megkezdte. A gyászszolozsma hangjai mellett vitték le a koporsót a második emeleti lakásról az udvarra, ahol díszes ravatalra helyezték, mely elé egy szószéket állítottak. Dr. Kohn Sámuel főbbi gyönyörű beszédben emlékezett meg a halott érdemeiről. Imával fejezte be beszédét, melyben isten kegyelmébe ajánlotta az elhunyt lelkét. A körülállók könyves szemekkel hallgatták végig a pap beszédét, amely után a koporsót kivitték a négy fogatú gyászhintóra és a menet megindult a kerepesi-temető felé. Végtelenül hosszú kocsisor követte a halottat vivő gyászhintót, valamennyi kocsi telve a gyásztól sajgókkal. A kerepesi-temetőben a pap még egyszer imát mondott a koporsónál, aztán elhelyezték azt a családi sírboltban, örök nyugalomra.

— **Az angolozsági bányakatasztrófa.** Londonból táviratozzák: A West-Stanley-bányában folytatják a mentési munkálatokat, de azt a szattizennegy embert, aki még lent van, elvesztettek tartják, mert a mérges gázok őket azóta már biztosan megölték. Általános ünneplés tárgya Keegan Ferenc bányász, akit nyolc más bányászsal együtt, tegnap reggel hat órakor mentettek ki. Az összes menekültek egyhangúan kijelentették, hogy csakis Keegan támogatásának köszönhetők, hogy életben maradtak. Keegan, amikor kihozták a bányából, hazament, hogy kipihenje magát, de rövid idő múlva újból megjelent a bányánál, és leszállt, hogy többi társát is megmentse.

— **Megezáfolt kinevezések.** A rendőri sajtóiroda jelenti: Egyes lapok a rendőrségnél történt kinevezésekről és előléptetésekről írnak. A rendőrség közli, hogy ezek a kinevezések és előléptetések nem történtek meg.

— **Sajó rendőrtanácsos és az erzsébetvárosiak.** A főkapitány Sajó Sándor rendőrtanácsost, aki most a VII. kerületi kapitányság vezetője, a kilencedik kerületi kapitánysághoz hajtja át-helyezni. Az Erzsébetvárosi közönség körében e hírre mozgalom indult meg az iránt, hogy Sajó tanácsos, aki általános megalégedésre vezette a kerület rendőri ügyeit, megmaradjon mostani helyén. A kerület vezetőembereiből küldöttség alakult és tegnap fölkereste Sajó tanácsost, hogy engedelmet kérjen tőle, hogy lépéseket tegyen dr. Boda Dezső főkapitánynál az áthelyező intézkedés megváltoztatására.

— **A berlini szörnyeteg garázdálkodása.** A berlini rendőrség hiába mozgósította egész apparátusát. A szörnyeteket, aki egyedül járó nőket késsel sebesít meg, nem tudta kézrekeríteni, pedig a merényletek nemhogy nem szüntek meg, hanem egyre sürűbben ismétlődnek. A gonosztevő vakmerősége határt nem ismer. Végre szomjazik és ahol szerét teheti, vért ont. A tegnapi nap folyamán megint négy nőt sebesített meg. Délután a város központján fekvő Dirksenstrassen egy husz éves fiatalember egy ház lépcsőházában késsel jobboldalt megszurtt egy cselédleányt és megszőkött. Estefelé ismét két merényletet követte el késszurással. Egy asszonyt charlottenburgi lakásának udvarán ismeretlen tettes felső karján és alsótestén megsebesített. Egy másik asszonyt a Mariannenplatzon sebesítettek meg könnyen. A tettes elmenekült. Figyelmet érdemelnek azok a körülmények, amelyek közt a tegnapi egyik merénylet történt. Egy huszonkét éves szolgáló délután bevásárlásról tért haza, amikor az első emeleten egy fiatalemberrel találkozott, aki szó nélkül jobb ágyékába szurt. A megsebesített lány a kapu át a házmeesterhez ment, aki rendőrt hozott, de ezalatt a merénylő elmenekült. A merénylőt ismét *fekete bajszos fiatalembernek írják le*, lábán szürke vitorlavászonból készült cipővel. Abban a házban, ahol ez a merénylet történt, van a második kerületi rendőrkapitányság helyisége, a közelben pedig egy élénk forgalmú vendéglő van. A támadás alatt egy rendőr járt fel s alá a ház előtt és ha a megtámadott leány csak egyet kiáltott volna, a merénylőt el lehetett volna fogni. A merénylő fegyvere egy körülbelül husz centiméter hosszú kés volt. A tegnapi sebesülések mind a négy tegnapi merényletnél könnyű természetűek voltak. Ismeretlen tettes ma az utcán leszurtt egy kis leányt, aki estére belehalt sebesülésébe. A szerencsétlen teremtés egy banktálni s az utcán egy fiatalember gyorsan elhaladt mellette, meglökte és késsel beleszurtt. A nevelőnk csak akkor vette észre, hogy a kis leány melléből patakzik a vér, mikor a tettes már elmenekült.

— **Árokba zuhant vonat.** A sopron—pozsonyi helyiérdekű vasut Feketeváros állomásán tegnap este félhétkor a Sopron felé induló személyvonat, hibás váltóállítást következtében, csonka-vágányra szaladt és az árokba esett. A mozdony és két kocsi erősen megrongálódott. Zölderdő Vilmos fiút a kiömlő gőz megölte, Reményi Sándor mozdonyvezető pedig, miközben kiesett a mozdonyról, olyan súlyosan sérült meg, hogy állapota reménytelen. Az utasok közül egy sem sebesült meg.

— **A köpenieki suszter sorsa.** Bealkonyult szegény Voigt mesternek, a köpenieki suszternek, aki oly genialis módon csufolta meg a német hadsereget. Kiszabadulása után ügyes impresszáriók érintkeztek vele, akik mesés pénzt ígértek neki, ha különböző városokban pénztört mutogatja magát és felolvasásokat tart. Mutogatta volna ő magát; tartott is volna szívesen felolvasásokat, de a rendőrségek mindenhol utálpot kötötték a talpa alá. A botrányt nem lehetett fruktifikálni. Így hát az ördög sem érdeklődik már a köpenieki suszter iránt és alig tud megélni. Berlinből most azt jelenti, hogy a bonni Schöffelbíró Voigtot képes levelezőlapok jogosulatlan elárúsítása miatt 288 márka pénzbírságra ítélte. Lehetséges, hogy Voigt a maga arcképét árusította katonaruhában s ezt a körülményt nem tudták neki Bonnban megbocsátani.

— **Kémkedéssel vádolt lengyel nő.** Borovska Janina monstruózus sajtópörében még egyre foly-nak a kihallgatások. A mai tárgyaláson Borovska asszony férjét, Borovska Marián helytartósági hivatalnokot hallgatták ki. Elmondja, hogy 1903-ban házasodott meg. A házasságkötés után felesége elhatározta, hogy az orvosi tudományokat fogja elsajátítani. Ettől fogva feleségének és gyermekének havonta 130 koronát küldött; a pénzküldést gyermeke halála után beszüntette. Arra a kérdésre, tudott-e arról, hogy felesége Varsóba szokott utazni, kijelenti, hogy felesége elmondta neki, hogy kétszer-háromszor Varsóba ment. Ez utazások céljáról azonban mitsem tud; legfeljebb annyit, hogy feleségének Varsóban volt egy barát-nője. Mikor a „Naprod”-ban a cikks megjelent, amely feleségét kémkedéssel gyanúsítja, táviratozott a felesége, hogy azonnal jöjék Krakkóba. Feleségét izgatottan, könyek közt találta; lovagló-ostor volt nála és fel akarta keresni a lap szerkesztőségét. Ott sikerült is Haecker szerkesztővel beszélni, aki majdnem siránkozva és haját tépve mentetgetőzött a gyanúsító cikks megjelenése miatt. Kijelentette, hogy a vádat alaptalantak tartja és mindent el fog követni az ártatlan asszony rehabilitására. Haecker felesége jelenlétében akkor egy helyreigazító nyilatkozatot is szövege-zett meg. A tanu később fölkereste dr. Pobrovskit, a forradalmi párt egyik tagját, aki szintén azt a nézetét fejezte ki, hogy Borovska asszony ártatlan. Elmondja ezután, hogy a gyanúsítások miatt feleségét bojkottálták az egyetemen és azt a tanácsot adták neki, hogy ha nem akarja, hogy minden hallgató egy félét vesztessen, szólítsa fel az egyetem elhagyására.

A bíróság egyik tagja megjegyzi, hogy Pobrovski előtt erra is hivatkozott, hogy Krakkóban három Borovska Janina nevű nő is van.

A tanu: Ezt nem én mondtam, hanem Pobrovski. A felesége különben nem valami nagy lelkesedéssel beszélt a szocializmusról.

Egy esküdt (a tanuhoz): Meg van ön győződve felesége ártatlanságáról?

A tanu: A fejemet teszem rá. Amint feleségemet könyek közt találtam, egész éjjel erről a dologról beszéltem. Egyrészt az ő előadása, másrészt a bizonyítékokban való hiány arról győztek meg, hogy ő ártatlan.

A délutáni tárgyaláson Kolsiczky lemerbergi ügyvédet hallgatták ki, aki régebben Varsóban ügyvédkedett és két ízben politikai vétségekért Oroszországban fogságra volt ítélve. Bakayval Párisban ismerkedett meg. Vallomása főleg akörül forgott, hogy megbízható-e Bakay. A tanu többször meggyőződött róla, hogy Bakay hitelt érdemel.

— **Házasság.** Guari és felsőszelestei *Guari* Miklós, cs. és kir. kamarás és neje nagyunyomi *Szényi* Alice fia Miklós, eljegyezte dr. *Stettina* József miniszteri tanácsosnak; a vasúti osztály vezetőjének és neje-nek *dezséri Rudnyánszky* Mariának leányát, *Mariskát*. Özv. *Kisselőkői* és *berenci báró Majthényi* Béla né, született *vághelyi Joáskó-Joáskovits* Piroška fia, István, m. kir. honvédtiszt, honvédtiszt és hó 16-án tartotta esküvőjét *dálnoki Gaál* Albert és neje, született *göcsi Nagy* Vilma leányával, Ilonkával Mezőszilváson.

Bogoss Kálmán posta- és táviró-főtiszt eljegyezte Budapesten *Váczy* Erzsikét.

Hoffmann Sándor okleveles gazdász, nagyberlő, eljegyezte *Szántó* Miksa vállalkozó leányát, *Ilonkát*, Jobbágyin.

Fletschl Sándor fővárosi kereskedő, dán főkonzul *Bárczy* István polgármester előtt ma délelőtt kötött házasságot *kemenesuhályfalvai Deutsch* Antal közigazdasági író leányával, *Olgával*. Tanuk voltak: dr. *Heltai* Ferenc és *Lederer* Albert. Az esketésnél nagyszámu és előkelő közönség jelent meg, amelynek sorában láttuk: lovag *Schweitzer* altábornagyot és *Singer* Zsigmond főszerkesztő vezetésével a *Pester Lloyd* szerkesztőségének számos tagját.

— **Nászajándékok.** Jegygyűrűk legelőnyösebben *Polgár* Kálmán műorás ékszerterelepen, Budapest, VII., Erzsébet-kürt 29., I. em. szerzethetik be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Körözött család.** A csongrádi járásbírósa körözött egy *Sipos* Vad Imre nevű embert, aki több családot követett el. A szélhámoss Egerben beállított *Baranyai* Mihály gazdasághoz és kiesalta az ott lakó *Horváth* János okmányait és érettségi bizonyítványát, mindenesetre azzal a czéllal, hogy ezekkel az írással újabb szélhámosságokat kövesse el. A közönség okosan teszi, ha emlékeztetésben tartja ezeket a neveket, mert mindenesetre szerepelni fognak a közel jövőben — természetesen csalások kapcsán.

— **Suffragettek munkában.** A londoni suffragettek nem lehet oly könnyen elhallgattatni, mint azt az angol államférfiak eleintén gondolták. Szívósak és kitartók azok s nem riasztatják el magukat. Legutóbb az angol tengerészeti minisztert szorították meg nem éppen nyájas módon. Mikor kiderült, hogy a trónbeszéd a női választói joggal nem is foglalkozni, a suffragettek kijelentették, hogy a kormányval szemben fölveszik a harcot és minden rendelkezésükre álló eszközzel küzdeni fognak jogukért. Ennek a hadüzenetnek előjátéka volt a tegnapi botrány, amely Kenna tengerészeti miniszter lakásán játszódott le. Megjelent vagy ezer éppen nem barátságos hajlandóságú hölgy a tengerészeti miniszternél és egyikük felállván egy székre, következőképp interpellálta meg a minisztert:

— Uram! Nyilatkozzon ön, mint felelős miniszter, mint a kormány tagja, bizonynyal tudomása van róla, a trónbeszédben meg fogja-e a király ígérni a női választójogot. A miniszter szólni se tudott többet, mint ennyit:

— Madame!

És körülnézett, hogy merre meneküljön. Ez azonban nem ment olyan egyszerűen, mert elállták az útját és a miniszternek hallani kellett a fenyegetést:

— El akar futni, ugye? Mint a tisztelt kollégái, amikor megkérdezzük a választójogról. Ajánlom, ha békében akar távozni, adjon nyílt feleletet.

Ekkorra azonban már ott termett a rendőrség és megmentette a súlyos csávában levő minisztert. — Tegnapelőtt a parlament újból való megnyitására a suffragettek ismét nagy tüntetést rendeztek. Egy Matters nevű suffragette léghajóra szállt és Spenczer léghajós kíséretében átrepült London fölött. A léghajó kosarán nagy betűkkel ez a felírás volt olvasható: „Szavazzatok a nőkért!” A suffragette sok ezer röpiratot szórt le a magasból és szócsován át beszédet is tartott. A földön két automobilban szintén suffragettek ültek, akik folytonos túlközléssel vonták magukra a figyelmet. A város nyugati részében 6000 munkanélküli asszony és leány vonult végig az utcákon. Zászlójukon ez a felírás volt: „Munka, vagy forradalom!”

Londonból jelentik még: A suffragettek munkában vannak. Ma erőnek-erőjével be akartak jutni a miniszterelnökhöz és mivel a rendőrség útjukat állotta, nagy botrányt csaptak, emiatt 24 hölgyet letartóztattak. Később megisméltődött a tüntető felvonulás a Downing-Streetre, amelyet a rendőrség kordonnal zárt el. A suffragettek áttörték a kordont és a rendőrség csak nagynehezen tartotta vissza az asszonyok sokaságát. A letartóztatott nőket pénzbírságra ítélték, de ők agitatórius célból inkább két-négy heti fogságbüntetést hajlandók lelni.

Londonból jelentik, hogy a suffragettek nagyon nagyra vannak vele, hogy léghajón bejutottak az ellenséges táborba. Matters kisasszony tegnap este egy gyűlésen dicsekedve említette a nyaktörő vállalkozást, mondván:

— Mi, akik előharcosai vagyunk a női választói jognak, modern fegyverekkel veszünk fel a küzdelmet ellenfeleinkkel magasan a levegőben. Amikor a Westminster fölött 3500 láb magasságban elrepültünk, alulról nem is láttak bennünket, mi pedig, hogy észrevetessük magunkat, néhány ezer röpiratot hajítottunk le, amint a király a parlament megnyitására vonult és ahogy a földre ereszkedtünk, a nép örömrivalgva éltette a nők választói jogát. Egy napon a parlament kupolacsarnokán fogunk leszállani és bekifáltjuk az ülésterembe: Választói jogot a nőknek.

— **Tűz a vasuti állomáson.** Tegnap este Rákos állomáson kigyuladt egy teherkocsi, amelyben gyógyfű volt elraktározva. A kocsi teljesen leégett. A tüzet az állomás alkalmazottai oltották el.

— **Megbüntetett kereskedő.** A hetedik kerületi kapitányság ma Baros Gábor kereskedőt, akinek a Dohány-utca 1. szám alatt van az üzlete, 400 korona pénzbüntetésre ítélte, mert borhamisításra alkalmas szereket hozott forgalomba. Külön kétszáz koronára ítélte a börtönsítésre használt sacharin árusítása miatt.

— **Öngyilkos tanársegéd.** Az állami rovarügyi intézet szolgálója ma délután négy órakor a IV. pavillonban holtan találta Pásztor István harminczöt éves intézeti adjunktust. Mellette Browning-revolver hevert, ami kétségtelenné tette az öngyilkosságot. Négy levelet hagyott hátra, ezek közt egyet a rendőrség számára, melyben azt kéri, hogy ne boncolják fel. A másik három levél rokonainak szól. Jablonszky József igazgató véleménye szerint a fiatal ember azért oltotta ki életét, mert eljegyzése felbomlott. A képzett és nagyon szimpatikus emberen azóta buskomorság lett urrá, míg végre ma a halálba menekült.

— **A látszat csal.** Ehhez a címhez hozzá lehetne tenni, hogy azügnök is csal. A dolog ugyanis úgy áll, hogy a látszat is csalt, az ügnök is csalt és amivel csaltak, az egy darab papiros volt, közepében a magyar koronával, körös-körül olyan rajzzal, amelyen az osztálysorsjegyekről mosolyog az emberre. A család Lilleben, Franciaországban történt, ahol egy ügnök egy mit sem sejtő asszonyra, madame Delporra rászta egy budapesti osztálysorsjegy cég rekláméredelmét, amely külsőségeiben veszedelmesen hasonlít egy igazi osztálysorsjegyre. Még sorszám is van rajta, ami végleg megtévesztette a derék francia polgártársnőt. A csalfa ügnöktől drága pénzen megvásárolta az értéktelen papírost, melyen különben francziául olvasható, hogy a cifra minta csak reklám és elrejtette a páruai alá. Később, amikor valami kis pénzt nyert a számon, az asszony föl akarta venni a nyereséget és ekkor sült ki, hogy értéktelen rekláméredelmét vásárolt. Följelentette az ügnököt, aki természetesen egyedül felelős a szédelésért. A budapesti sorsjegyrusra csak annyi tartozik — és ez magyar kereskedői szempontból nagyon fontos — hogy ne csináltasson az igazi sorsjegyre föltűnően hasonló rekláméredelmeket, mert az élelmes külföldiek családi czélokra használják föl a blankettát és ez azután semmi esetre sem használ a magyar kereskedők üzleti eziditálásának.

— **Kézrekerült rablóbanda.** Szatmárnémetiben tegnap este a város legforgalmasabb helyén, a Deák-téren lévő római katolikus plébániába, valamint Falussy Árpád főispánnak a plébánia mellett lévő lakásába is betörték. A betörők ott az összes szekrényeket, fiókokat feltörték, a ruhákat szétszórták, de értékesebb dolgot nem vittek el. A plébánián ellenben a hivatalos kasszát feltörték és onnan körülbelül háromezer koronát kirabolnak. A betörést a házmeister felesége vette észre még este és azonnal értesítette a rendőrséget, majd a csendőrséget. A nyomozás nagy apparátussal indult meg és a betörők közül négy gyanús külsejű egyént akkor tartóztattak le, midőn azok a Budapest felé induló vonathoz jegyeket váltottak. A rendőrök mind a négyet az őrszobába vitték, kettő azonban a szobából vakmerően kiugrott és a vágányokon keresztül, a vagonok között próbált menekülni. Zimmermann őrsvezető azonban a rablók után lőtt, majd izgalmas hajszá után az egyiket végre elfogták, a másiknak sikerült elmenekülnie. A betörőket a rendőrségben vallatásra fogták, de tagadnak. A három betörő neve: Pusztay Gyula, debreczeni illetőségű, László Ignác és Valancsik Béla, alig husz évesek és finom alkulesokkal voltak ellátva. Megmozásukkor sok pénzt találtak náluk. Megállapították, hogy tegnap délben Szatmárnémetin egy szállítócég irodájába és egy déligyümölcskereskedőnél a betöréseket is ők követték el.

— **Följelentés egy falu népe ellen.** Öttömös Ödön földbírtokos a szegedi járásbírószágon lépésért följelentette Öttömös község egész lakosságát, mert a község határában levő 200 hold területű nyárfaerdőből mintegy 5000 darabot kiirtottak. Öttömös Ödön, aki Egerben tartózkodik, az erdő felügyeletével Szikszai Gábor gazdasági tanítót bízta meg, de az egészen elhanyagolta kötelességét és a falu népe valóságos rablógarázdálkodást vitt ott végbe. A 80—100 éves egészséges, hatalmas fákat egymásután döntötték ki és használták fel saját czéljaikra: kerítésre, oszlopokra és mindenféle gazdasági eszközökre, télen pedig fűtésre. Évekig nem zavarta senki a falut munkájában, míg két kisujszállási csendőrnek szemet nem szurt

a rendszertelenül megott erdőrezéslet. Utána jártak a dolognak és meg is tették azonnal a följelentést a szegedi járásbírószágon, mely most foglalkozik a tolvaj falu ügyével.

— **Vonatkiállítás.** Pécsről jelentik: A reggel 4 óra 58 perczkor esedékes budapesti személyvonat ma reggel 4 órai késéssel érkezett Pécsre. A késés oka, hogy a személyvonat előtt haladó tehervonat Adony-Szabolcs állomáson kisiklott. Emberéletben nem esett kár. Az ut szabadatételéig a fumei gyors- és a pécsi személyvonat az állomáson vesztegelt.

— **A monakóiak forrongnak.** Sajátságos forradalmi mozgalomról hoz hírt Monte-Carlóból a táviró. A monakói nép forrong. Nincs meglegedve valamivel, talán maga sem tudja mivel. Nincs nép a világon, mely sorsával annyira meg lehet elégedve, mint éppen a monakói nép. Az adófizetés terhe alól föl van mentve; katonasága nincs; csak néhány testőre van a fejedelemlnek. Ezeket is mesésen fizetik, úgy hogy egy-egy testőr valóban fejedelmi módon él. Az állam összes adóit a montekarlói játékbank fedezi, úgy hogy ott valóban könnyű a megélhetés. Mégis forrongnak, mert egyesek Franciaországba akarják csatolni a fejedelemséget, mások mást akarnak s az egész mozgalmat a roulette-bank egy elbocsátott croupierje csinálta. A fejedelem azonban böles ember. Fekete kávéra hívta meg az összes forradalmárokat és megkérdezte tőlük, mi a bajuk, mi az óhajtásuk. Miután senkisé tudta megmondani világosan, hogy mi a kívánsága, ennek folytán megszégyenülve távoztak s egyelőre nyugalom van Monakóban.

— **Rendőrtisztviselő mint rabló.** A „Kattowitzer Zeitung” közli, hogy mikor a bányászok a niskai bányatelepről hazafelé tartottak, az országuton rablók támadták meg őket és hetibérüket halálos fenyegetésekkel elvették. Egy munkást agyonlöttek, mert ellenszegült. A támadás után arra lovagolt egy kozáktiszt, aki őrájaton volt és üldözőbe vette a rablókat. Egyiküket kézre is kerítette és bevitte a rendőrségre. Ott aztán kiderült, hogy a rabló sonovicei rendőrtisztviselő és bevallotta, hogy czinkosítási is sonovicei rendőrtisztviselők és közrendőrök.

— **Vak tüzilárma.** A tüzoltó-központ őrszobájában harsány csilingeléssel megszólalt a telefon és valaki jelentette:

— Eg a Holzer-áruház.

A tüzoltók egy pillanat alatt befogtak minden készenálló kocsi és nagy apparátussal indultak el a Kossuth Lajos-utca felé. Az utca közönsége megdöbbenve látta, hogy nagy készültség irradodik a Belváros felé és csapatokban futni kezdett a Kossuth Lajos-utca irányába. Ugyanekkor a katonai készültség futólépésben rohant végig az utcán, ami fokozta az emberek izgatottságát. Néhány perczel később kiszült, hogy veszedelem nincs, mert nem a Holzer-áruház ég, hanem a Reáltanoda-utca 12. szám alatt szobátűz volt, amelyet hamarosan eloltottak.

— **Rendőri hírek. Utóállók.** A rendőrség rablás címén letartóztatta Dudás Pál és Tóth Lajos napszámosokat, akik tegnap éjjel Ujpesten megtámadták Varga Mihály földművest s elrabolták tőle kétszáz koronát. — **Kifosztott kirakat.** Tegnap este tolvajkuleséval fölnyitották Heiden Leó órák- és ékszerész Király-utca 21. számú üzletének kirakatát és kétszáz koronát érő ékszert elloptak. A rendőrség nyomozza a tolvajokat. — **Eltűnt emberek.** A rendőrség ma a következők eltűnését jelentette be: Bedő István ügnök (lakott: Práter-utca 47.), Vas József napszámos (Rákos-utca 8.), Barta Béla főpincér. Az eltűnteket keresi a rendőrség.

— **Halálozás.** Mozeskó Márk hatvanhétéves korában Budapesten rövid szenvedés után elhunyt. Temetése holnap, pénteken lesz a rákosi izr. temető halottasházából.

Horovitz Samu kolozsvári vasuti vállalkozó, egyike az erdélyi társaslet legismertebb és legtekintélyesebb egyéniségeinek, aki a közügyekben is tevékeny részt vett, ma Budapesten 72 éves korában tüdőgyulladás következtében meghalt. Az elhunytak nagyon sok ismerőse mély részvétellel fogja fogadni a halálozás híré. Dr. Horovitz József fővárosi ügyvéd, Horovitz Sámuel és Béla vállalkozók édesapjukat, Neuhausser fővárosi bizottsági tag apósát gyászolja az elhunytban.

Weisz Jónás balassagyarmati földbírtokos 86 éves korában meghalt Budapesten. Tegnap temették a farkasréti temető halottasházából. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

Léderer János, a Foncioré titkára Budapesten meghalt. Temetése ma délután 3 órakor volt.

Dr. Rócz Antal ügyvédjelölt 29 éves korában Új-Tátrafűréden meghalt.
Dr. Rócz Antal ügyvédjelölt, életének 29-ik évében elhunyt Szentesen.

x Fodor-féle vivóterem a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordították a gyermektorna- és vivásra.

x Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Téli élet Tátrafűréden. A tátrai villamosvasut a téli Tátra életét ezidén nagy mértékben megélénkítette. Különösen nagy ösmet szerzett a téli sport kedvelőinek a tátrafűrédi Grand hotelől Garajkára vezető villamos síkló megépítése, amelyen néhány perc alatt fel lehet jutni a Szilágyi Dezső-emplékhez, ahol az egész Continens legjobb és legnagyobb sportpályának kiindulási pontja van. A Grand-hotel pompás csarnokaiban a vidáni jókedv uralkodik és változatos szórakozásokon egyáltalán nincsen hiány. A vendégek részére olcsó és igen jó ellátásról gondoskodik a vezetőség. Részletes prospektust és felvilágosítást a téli életéről az Idegenforgalmi Irodában (Budapest, IV., Vigadó-tér 1.) kapható, ahol szállók tervezése alapján lakás is előjegyezhető.

x A Parisiana első karnevál-táncmulatsága e hó 20-án tartatik meg a mulató összes helyiségeiben. Az igazgató sem fáradságot, sem költséget nem kimélt, hogy az estélyt minél fényesebbé és mulatságosabbá tegye. A egész személyzet fényes jelmezekben, amelyek a berlini Buruch-cég műterében készültek, vesz részt a mulatságon. Három elsőrangú zenekar fog közre, köztük a honvédzenekar, Bachó karmester vezetésével, a newyorki eredetű néger zenekar és Balog Károly híres cigányzenekara. Belépődíj 4 korona. Az előadásra váltott jegyek 2 korona ráfizetéssel a bál látogatásra érvényesíthetők.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

M. I. É. N. K.

— Kiállítás a Nemzeti Szalonban. —

II.

Tehát, a fiatalok.

Róluk már a sajtó-vernissage-on elhatároztam, hogy külön írok. Némescsak azért, mert fiatalok, hanem mert hallottam és láttam, amint az előtérrel gunyos hahotával deffilizáltak el kiállított műtárgyaik előtt. Őket nemcsak méltatni kell, hanem védeni is. Talán nem is őket, hanem a fiatalságukat. A fiatalságot, melyet ma sokan mintha bűnűl rónak fel a fiataloknak. Bűnűl, melyben több a komikum, mint a rosszakarat. Bűnűl, melyben inkább kacagni kell, mint boszankodni. Még inkább azonban mind a kettőt. Vegyesen. Kacagni és boszankodni, mint a párisi Indépendantokon annak idején. Ez megkapott. Akkor ők fiatalok voltak, az Indépendantok. Jórészt még ma is azok. Holnap is azok lesznek. Mert a fiatalság nem az évek alacsony summája, hanem a tehetség originalitása. (Ebből a szempontból talán nem is szabadott volna ezt a kiállítást két részre osztanom.) A tévedéseknek és eredményeknek együttes ujszerűsége, minden hatásnak az én-en való mohó átésztilálása. — Hány név indult el a párisi kikacagottak közül — és meghódították a világot. A gunyos hahoták Golgóján hová vezetett az ő utjuk? ... És hol vannak a kacagók, az ujnak, szokatlannak, fiatalságnak örök antagonistái? Hol hullatják le mohos világnézeteiknek aszott leveleit? Mivel igazolják multjuk tévedéseit, melyeket oly gyorsan szeretnek elfeledtetni és elfelejtetni? ... Még emlékszem — hogy csak egy hazai példát említek — a Rippl-Rónai budapesti bevonulására: a guny diadalkapujára, a kacagás trófeumaira ... Hogy értsem ma, évek múltán, a negatív ünneplők pozitív ömlengéseit? Rippl-Rónai nem tett concessziókat nekik. Bizonyosan nem. Ment tovább a maga útján. Követték őt? Utólérték? Nem hiszem. Talán csak megszokták, hogy olyanok is legyenek, akik a maguk útján járnak. Talán csak elhittették magukkal, hogy lépést tartanak vele. Velük. Vagy csak velünk akarják elhitetni. Vagy a világgal. Talán kifogytak a lebecsülés jelszavaiból? És most új jelszókészletbe nyulnak. Vagy belefáradtak a ezafolás meddő munkájába? s ez csak egy kis sziesztázás lenne az elismerés langyos fürdőjében? Czinikus concesszió az önkényolomnak? Egy kevés és főleg ideiglenes művészeti dolce far niente... Miért!... Miért!...

Mindez azon a rövid uton motoszkált a fejem-

ben, amíg a Rippl-Rónai képeitől a Márffy Ödön kép- és rajzszorozatához értem. „Könnyelmű.“ „Érthetetlen.“ „Utánzó.“ Ezt hallottam és ezt nem értettem. Mért könnyelmű és a többi? Mért utánzó? Mért Kernstock közelébe kerülve, nem tud egyelőre nélküle menni? Mért ahová Kernstock egy egész élet megfigyelésén jutott el, oda ő most Kernstockon át igyekszik? Mért amit az fejlődészerűen ért el, ő most a fiatalság nagyon természetes és nagyon szimpatikus vakmerőségével igyekszik elérni. Eruptíven, ahelyett, hogy nyugodtan, ugrásokkal, ahelyett, hogy lépésről-lépésre. Ugyanazt keresi, amit Kernstock, több ingadozással, több tévedéssel, kevesebb készséggel, de a keresésnek talán nem kevesebb lelkesedéssel. És ez utánzás? Egy fejlődési menet egyik stációján lehet-e itélni, lehet-e elítélni? Fiatal és bevallja mesterét. Bátran, mint aki tudja, miért tanul. Jó a mester? Vallom sokakkal: az! Mért könnyelmű akkor Márffy? És miért érthetetlen? ... Hogy mennyire nem az, milyen szépen felel erre néhány tollrajza, néhány odavetett vonal, mely a formák megértéséről beszél.

Lent a földszinten Czigány Dezső női aktja hívja magára a figyelmet. Négy szín talán, nem sokkal több és csupa sík, csupa felület. És mégis milyen plasztikus hatás. A tempa egybehangolt háttérből kiragogy a női test. A forma, a bus. Minden vonal, minden színfelület, mintha csak a buja asszonyi testre vezetné a tekintetet. Semmi részletesség, csupa egyszerűség és mégis mennyi a komplikáció. Milyen puritán szűkszavuság és mégis milyen beszédesség. Sőt: sokatmondás. Sehol sem érzem a matematikai művelet verejtékezését, csak az eredményt látom. És ez egy művészperiódus nagyon értékes eredménye. Orbán Dezső egy képpel jött. Charentonij házak. Csupa levegő, csupa móltság, hangulat és szinte lehiggadt objektivitás. Keresve sem találok nyomát a fiatalság természetes nyugtalanságának, az el-elgálopozó kutatás-vágy, belátások és belemagyarázások jeleit. Ez a kép egy nyugodtan néző és gyors tekintettel meglátó művészektől szimbe és perspektívába rögződése. Erős dokumentálása a megfigyelő valóérzékének. Az idegrendszernek ugyanezt a nyugodt jótékát, a fiatal temperamentumnak szordinás megnyilatkozását látom a Jávor Pál képein is. Különösen a „Kastély“ című olajképén. Egy pleinaire-kép, a fény és árnyék halk harmóniája. Tihanyi Lajosnál különösen a „Czigány nő gyermekével“ kapott meg. Mintha ennek a nomád fajnak Madonna-képe lenne. Czigány Madonna a gyermekével. Némescsak a Madonnát és némescsak a gyermeket látom, hanem azt az ősi, tipikus faji viszonyt, mely a kettőt összeköti. Tulzás, lehet, de olyasmint érzek, mintha ez a kép ennek az állati, vagy nagyon is emberi viszonynak lenne a szimbóluma. Az ősi szeretet szimbóluma. Boromisza Tibor friss, diszkrét színekkel, egészséges impressziókkal jön. „Nagybányai oláh vásár“-ja halványan emlékeztet Pissaró modorára, de nem utánaérzés és nem tokolódó; megkomponálásban egységes. Galimberti Sándor a legújabb ember. Művész, művésztemperamentum. „Elégett fák“ című képén gyönyörű kontrasztját mutatja az élő, duzzadó ragyogó természetnek és halott fáknak. Háttérben a diadalmos élet, elől az elmulás melankóliája. Poétát sejtek Galimbertiben. És nagy, továbbalakuló tehetséget látvány Ferencben. Mostani kis kollekcziója a fény rajongó szeretetéről beszél. Szinte gondosan kerül az árnyékot. Mintha lenne ebben némi őszinteség. És mintha csak az életta paszttalat lenne kevés.

Janesó Dezső fái, egy rapszodikus lélek nyers meglátása. Csupa vad erő, indulat és brutalitás. Egy magából idegesen kilökött téma, mely egy hajszálon függ, hogy tulszókjön minden művészetet. Egy izgalmas élmény, melyhez hozzá tartozik ez a szélsőség. Gulácsy Lajos három képén érdekes és egyéni jelét adta művészi koncepcziójának. Ferenczy Valér, Pór Bertalan, Perlróth-Csaba Vilmos, Wollemann Viktor és Ziffer Sándor szintén leadták névjegyüket ezen a nagyérdékű kiállításon.

—lle.

(*) Sámson és Delila. Csábitó, érzéki, csalógató hangu Delila jelent meg ma az Opera színpadán. Amikor kilépett a Dágon templomából Cahier Charlesné asszony, az Opera vendége, azonnal megkapta a közönséget az a keleties, érzékiséggel teli hangulat, amely a megjelenéséből kiáradt. Az éneke és az alakítása csak fokozta ezt a tökéletes illuziót. Csillogó énekművészete olyan finom, olyan előkelő, amelyet ritkán hallottunk az Opera színpadáról. Az énektechnikája biztos és gondosan csiszolt, de egyúttal tartózkodó és subtilis. Nem akar kápráztatni, mindig biztos és mindig könnyed, hajlékony technikai készséggel; amit ad: az tiszta, salaktól ment művészet és nem artista zsonglőröködés. Föltétlenül uralkodik minden egyes hangján, minden modulációján; csupa routine, anélkül, hogy ezt éreztetné és anélkül, hogy átcsapna akár csak a legesekelebb modorosságba is. Intonálása biztos és föltétlenül tiszta, a pianói finoman lebbenek el ajkáról, a fortissimóit pedig erőlködés nélkül veszi. Ehez a pompás énekművészethez igen jó anyaga is van Cahier asszonynak. Ambár a hangja már nem friss és réha üresen cseng, de azért mindig tiszta, terjedelmes és széles regiszterű. A második felvonásbeli nagy szerelmi dalban teljes szépségében bontakozott ki a hangja: bársnyós volt és csábitó és buján érzéki. Ezután a felvonás után kilereszter szőlították a lámpák elé Cahier asszonyt, akinek némescsak az éneke, de a kifejező, intelligens, sokszor nagy művészettel alakító játéka is teljesen meghódította a közönséget. A Cahier asszony finom, diszkrét művészete mellett kellemtelenül hatott a Lunardi staggione-stilusu Sámsonja. A hangja nem mindig birta a nehezebb részeket, a második felvonásban pedig következetesen kiállózott. Várad a főpapot énekelte és még a család Delilánál is hamisabb volt. Feladatának a magaslatán állott a Márkus vezénylete alatt dokozó zenekar, valamint kitűnően énekeltek a karok is. (de.)

(*) Növendékhangverseny. Az Országos Zeneakadémia rendezett ma este nyilvános hangversenyt növendékeivel. A hangverseny általában jól sikerült, azonban mégis gondolkodóba ejt bennünket, vajjon pedagógiai szempontból helyesek-e ezek a hangversenyek? Bemondott céljuk, a növendékeket a közönség jelenlétéhez szoktatni. Mondjuk, hogy e célnak meg is felelnek, bár erre az óvzáró nyilvános vizsgálatok is elégségesek lennének. Hátrányuk ellenben egész határozottan, hogy egyrészt, legalább három hónapon keresztül a növendék egyebet sem tesz, mint a hangversenydarabját magolja, másrészt, hogy a tanárok rendszerint a tanítványok erjét meghaladó darabot választanak, végül, hogy ezek a jóindulatból született zajos sikerek adják meg az impulzust azokhoz a zseniáliskodásokhoz, melyek határozott hátrányára vannak a komoly haladásnak. A hangversenyt Fábry Irma zongorajátékra nyitotta meg, aki lástt egyik „ábránd“ és fugá-ját játszotta igen ügyesen. Utána a legtöbb készütséget mutató Rozgonyi Ágnes játszotta Wieniawsky Faust-Ábrándját. Ritkán hallottunk még növendéket ennyi melegséggel hegedülni. Pompás kantilénája és mély tónusa pedig annyi rátermettséget árulnak el, hogy méltán várhatunk még tőle nagy sikereket. Utána Fijalkovszky Zsófia játszott három kis zongoradarabot meglepő technikai készütséggel. Bolos Margit énekelte egy Rubinstein és egy Strauss-dalt kellemes hanggal, Turry Peregrin, Haendel Szonátáját játszotta klarinéton jelentékeny készütséggel. Föltűnő tehetség Morvai Zsuzsi, aki annyi leüldettel játszotta a Paganini—Liszt Változatok-at zongorán, mint aki nek már kevés tanulnivalója akad. Hermann László igen talentumosan játszotta Hubaynak mély hegedűmirt Versenyművét. Baranyai Béláné jelentékeny kvalitásokat mutatott mint koloratur-énekesnő. Három dalt énekel, melyek közül különösen Dell'Aqua Villanellá-ját a legsikeresebben. Végül Tóth Alice játszotta mesterével, Chován Kálmánnal két zongorán Rubinstein D-moll Versenyművét igen figyelemreméltóan. (o. d.)

(*) Az Operaházban holnap, pénteken G. Falken Maryla asszonynak, a drezdai udvari operaház művésznőjének vendégfellépésével „A walkür“

kerül színre, melyben a lengyel énekesnő Brünnhilde szerepét énekli. Szombaton Vecsey Ferenc hegedűművész közreműködésével a Mendelssohn szerzeményeiből összeállított vegyes műsor kapcsán megismétlik a „Szentivánéji álom” zenéjét, továbbá a Himnusz a művészekhez című karéneket, a hegédiüversenyt, a „Loreley” szimfóniadarabot és a „Hazatérés” című énekesjáték előadását.

(*) **May-Münster Cornélia hangversenye.** A mai hangverseny sikereért a dícséret legnagyobb részt Kuliffay Izabella zongoraművésznőt illeti, magas művészi játékáért. Liszt XI. rapszodiájának minden lágyágát, pajkoságát, tomboló jókedvét ki tudta csalni a zongora hurjaiból csodálatos virtuozitásával és biztos művészetével. Szép játéka szinte hangsúlyozta a technikai készséget és az intelligens zenei felfogást. May-Münster Cornélia kevésbé gazdag hanganyagának változatos színeit nem tudta mindenütt érvényesíteni úgy, hogy egy-egy előadott darabja teljes és tiszta művészi nyújtson. Ugy látszott, mintha Lakmé ocsengtyű-árijában egy-egy kis időre kibontakozott volna May-Münster Cornélia művészete minden sajátosságával együtt. A jól képzett szopránhang viszonylag zenei fegyelmezettséget, a legmagasabb régióktól a legalacsonyabbig tiszta csengéssel futott le, vagy szaladt vissza az ária gyönyörű hangjaival. A többi előadott dalában vagy az el nem talált lágyág, vagy az elejtett niansz-színezés tették kissé át nem érzetté és ércessé művészetét. Az énekét Dienzl Oszkár tőle megszokott művészi játékával kísérte zongorán.

(*) **Hangverseny.** Sikertelt hangversenyt rendezett a budapesti postaszemélyzet az ajkai, resicai és messinai szerencsétlenek javára. A hangversenyen a postaszemélyzet vegyes ének- és zenekara Bátor Szidor vezetésével, a postai albiztek és szolgák zenekara pedig Kraul Antal vezetésével vettek részt. Mindkét karmestert a legnagyobb dícséret illeti, mert igazán szép és művészi dolgot produkáltak. A klasszikus műsor még inkább bizonyította, mennyire komolyan foglalkozik ez a két egyet muszikkával. Közreműködött még B. Sándor Erzi, ki szokott művészetével gyönyörködtette a nagyszámú hallgatóságot, amely színi nem akaró tapsal csak ki-nég egy műsoron kívüli számot a művésznőtől.

(*) **Három jubileum.** A Vígyszínházban holnap, pénteken jut el a „Kivándorló”, Herczeg Ferenc nagyhatású színműve, a tizedik előadás kis jubileumához. A gyorsan népszerűvé lett újdonság bemutatása e hó 6-án volt és máris megkezdte vidéki diadalutját is, elsősorban Kolozsvárott, ahol szintén igen nagy sikert ért el. Szombaton a „Király”, Flers, Caillavet és Aréne jóízű vígjátéka jubilál; huszonötödikször kerül színre a vidám darab, amelynek eddigi pályafutását huszonnégy teljesen zúfolt ház jelzi. Hegedüs Gyula, akinek kedétsége miatt a jubiláris előadást elhalasztották, már felgyógyult és szombaton eljátszhatja a címszerepet, amelyben oly szenzációs alakítást nyújt. Hétfőn, e hó 22-én is jubiláris előadás lesz, amennyiben ötvenedször adják a „Tanítónő”-t, Bródy Sándor szenzációs falusi életképét Varsányi Irénnel és Fenyvessi Emillel a két vezető szerepben, amelyet az eddigi összes előadásokban játszottak.

(*) **A „Tatarjárás” bécsi jubileuma.** Kálmán és Bakonyi nagysikerű operettje Bécsben is diadalmas sikerhez jutott. A kitűnő operett tegnap este jutott el huszonötödik előadásához. A közönség egészen megtöltötte a nézőteret, jól mulatott és sokat tapsolt. A szerző vervevel dirigált és a főszereplőkkel együtt öt is sokszor kihívták a nemzetiszíni szalagos babérkoszorúkat kapott.

(*) **Csillag Teréz növendékei.** Az Országos gos Színművészeti Akadémia e hónap 20-án, szombaton saját színpadán (Uránia) Csillag Teréz tanárnő vezetésével mellett növendékeivel vizsgálati előadást tart. Ez alkalommal színre kerül Herczeg Ferenc háromfelvonásos bohózata: „A három testőr”.

(*) **„Az ember tragédiája” díszleteinek körútja.** „Az ember tragédiája” fényes kiállítású díszletei Zilahy Gyula debreczeni színházvezető tulajdonát képezik, ki azokat a gróf Esterházy-féle leltártól megvette és legutóbb a Népszínház-Vigoperában színre kerülő tragédia előadásához szintén kölcsön adta. Zilahy most vidéki kollégáinak is kölcsön adja ezeket a remek díszleteket, melyek legutóbb Miskolcon, Kassán, Aradon méltó feltűnést keltettek és előreláthatólag be fogják járni az egész országot.

(*) **A Fővárosi Nyári Színház újdonságai.** Krecsányi igazgató Sztójánovits Jenőtől és Orbán Dezsőtől, a nagysikerű „Csókkirály” daljáték szerzőitől egy modern tárgyú új operettet fogadott el a Fővárosi Nyári Színház idei szezonja számára. Az új operette címre eddig még nincs megállapítva. Ugyancsak megszerezte Krecsányi igazgató „A kis boszorkány” című új operettet is, melynek szövegét szintén Orbán Dezső, zenéjét pedig Dunay László írta.

(*) **Egy zenetanár jubileuma.** Trautsch Károly, a Nemzeti Zenede tanára, a legközelebbi napokban tölti be zenetanári működésének 50-ik évfordulóját. A Nemzeti Zenede szép ünneppel öhajítja a jubiláns megtisztelni. Az intézet elkészítette Trautsch Károly arcképét, amelyet e hó 22-én, délelőtt 11 órakor fognak leleplezni az intézet dísztermében (IV., Semmelweis-utca 12.). Ugyanazon nap este 7 és fél órakor a Nemzeti Zenede a jubiláns tiszteletére díszhangversenyt rendez a fővárosi Vigadó nagytermében Gobbi Alajos vezetésével.

(*) **A temesvári színházban most mutatták be nagy sikerrel „A király” című vígjátékot, továbbá „A kedélyes paraszt” operettet. A legközelebbi újdonságok „Izrael”, „Visszatérés Jeruzsálem-ből” és „A vadkacsa” színművek, Verdi operája „Az álarcos bál” és a „Szerencsemalac” című új operette.**

Nyilttér.

E provóban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN

jogi szeminárium

Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.

— Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

FRANÇOIS
TRANSYLVANIA
SEC.

FŐVÁROS.

(*) **Pályázathirdetés.** A tanács a Ferencz József jubileumi ösztöndíjakból a tudományos, a szépirodalmi, a szobrászati, a zenei és ipari ösztöndíjakra május 1-én lejárt határidővel pályázatot hirdet.

(*) **A Halotthamvasztó Egyesület kérelme.** Az Országos Halotthamvasztó Egyesület azt a kérelmet intézte a fővárosi tanácshoz, hogy engedjen át az egyesületnek krematórium céljaira alkalmas területet. A tanács mai ülésében foglalkozott az egyesület kérelmével és azt elutasította.

(*) **Uj iskolai könyvtárak.** A főváros tanácsa 92 elemi iskolában új könyvtárak létesítését, illetve a már létező könyvtáraknak a kultuszminisztérium legújabb rendelkezésének megfelelő kiegészítését határozta el.

(*) **A VIII. kerületi városbíró.** A székesfőváros törvényhatósági bizottsága tegnap választotta meg a VIII. kerület városbírájának Simonovits Béla törvényhatósági bizottsági tagot. Az új városbírók megválasztása alkalmából számosan üdvözölték.

Mulatságok.

** **Kereskedelmi bál.** Wakerle Sándor művészeti elnöksége, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter elnöksége és Esterházy József államtitkár elnöksége alatt február 27-én tartandó Kereskedelmi Bálra már kiküldötték a meghívókat, de oly nagy érdeklődés mutatkozik a bál iránt, hogy még folyton érkezik nagyszámú megkeresés meghívóért a bál irodában. A bál irodában (V., Hold-utca 15. sz.) a rendezés most már egész nap áll rendelkezésére az érdeklődőknek. Magasabb összeggel a következők váltották meg jegyeiket: Breitner L. Zsigmond és neje, győrvári Strasser Rezső és neje, dr. Köhner Adolf és neje, maróthi Fürst Jakabné, Leipzig Vilmos 300—300 kor. Klein Bertalan és neje 250 korona, Pauncz Sándor és neje, Wolfner Gyula 200—200 korona, Walla József, Romeiser Béla, Schanzer Ignác, Edesknthy Jenő, Reimann László, Mándy Lajos, Dreher Jenő 100—100 korona, Stern Henrik, Strasser Alfrédné, Vas Ferencz 50—50 korona, stb.

** **Nagy holondestély a pesti Vigadóban.** Az ezidei hosszú farsangot e hó 23-án, kedden este méltóan fogják elbucuztatni a pesti Vigadó összes termeiben. Ez alkalommal éjjel különböző tréfás mutatványok szórakoztatják a nagyközönséget. Éjjelkor a karzaton levő orgona hangja mellett lesz a nagybőgő temetése, melyet jelmezcs bohócok végeznek. Lesz hat különböző zenekar s négy természet tartanak fenn a tánczolóké részére. A körtánczokhoz a magyar kir. postásaltisztek katonailag szervezett fuvószenekara, a csárdáshoz Balog Károly kitűnő zenekara szolgáltatja a zenét.

** **A Ferencvárosi Torna Klub e hó 27-én** a Magyar Tisztviselők Országos Egyesülete helyiségében (VIII., Eszterházy-u. 4.) tánczvizsgalmat rendez.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Bírói kintetés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király dr. Ráth István kuriai tanácsjegyző-járásbírónak, valamint törvényes utódainak a magyar nemességet adományozta és megengedte, hogy dr. Ráth czentul családnévét anyja családnévvel együttesen Ráth-Végh alakban viselhesse. Együttai adományozta a „laki” előnevet is.

§ **Schönberger báróné pöre.** Két évvel ezelőtt, mikor a rendőrség báró Schönberger Bélánét tíz évre kitiltotta a főváros területéről, a báróné Budapestről elsősorban Bécsot kereste fel, hogy itt tartózkodásra. Megérkezése utáni napon Eppinger Wolf Zsigmond bécsi ügyvéd figyelmeztette, hogy könnyen megtörténhetik, hogy a bécsi rendőrség is követi majd a budapesti rendőrség példáját s a bárónét Bécs területéről is kitiltja. Báró Schönberger nagyon megijedt s nyomban megbizta az ügyvédet, hogy járjon el érdekében, hogy a rendőrség ne tiltsa őt ki Bécsből. Az ügyvédnek ezen fáradozásáért a báróné 300 korona tiszteletdíjat ígért. A kitiltásból természetesen nem lett semmi s a báróné állandó tartózkodásra egy-két nap mulva már Párisba költözött. Most, hogy ügyeinek rendezése céljából 8 napi időtartamra a rendőrség salvus conductust adott neki, Eppinger Wolf bécsi ügyvéd felhasználta az alkalmat és 300 korona ügyvédi honoráriumért keresetet adott be ellene a budapesti IV. kerületi járásbírószékhöz. A kereset másodpéldányát a felperes ügyvéd a bárónának a Bécsi-utcai szállodában levő lakásán kézbesítette. A IV. kerületi járásbírósnál Kiss Károly bíró ma délelőttre tüzte ki e per tárgyalását. A báróné képviselőjében dr. Freund Lajos jelent meg, aki a tárgyalás elején illetékességi kifogást emelt s azt vitatta, hogy a báróné, ki Bécsben írta alá az ügyvédi meghatalmazást, itt Budapesten nem perelhető, mert itt nem bír állandó lakással. A bíró helyt adott az illetékességi kifogásnak s felperest keresetével elutasította.

§ **A Magyar Jogászegylet e hó 20-án,** szombaton délután hat órakor az ügyvédi klubra helyiségében (Szemere-utca 10.) teljes ülést tart, amelyen folytatja a házasságon kívül született gyermekek jogállásáról megkezdett vitát. Felszólalásra jelentkezték: Ruffy Pál, dr. Szladits Károly, dr. Barcs Marcell és dr. Kiss Géza. Vendégeket szívesen lát az egyet.

§ **Czigányfurfang.** A budapesti büntetőtörvényszék Szepessy bíró elnöke alatt itélkező tanácsa ma vonta felelősségre Lakatos László bogyzslói lókupeczet, mert a múlt év szeptember havában sértő szavakkal illette Grosz Simon bogyzslói koresmájában a király személyét. A mai fő-tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy ő csakugyan szidta a koresmájában a királyt. Ez a Király azonban egy bogyzslói lókupecz, akivel ő évek óta ellenséges viszonyban él. Azt azonban tagadta, hogy ő felsége személyét megbántani akarta volna. A bíróság egyéb bizonyíték hiányában kénytelen volt elfogadni a vádlott védekezését, s felmentő ítéletet hozott.

§ **Björnson cikke.** A Lugoson megjelenő „Drapelul” című román újság egyik múlt évi cikkében megírta, hogy Björnson a „Le Courier Européen” című hirlapban újabb cikket írt a magyarországi nemzetiségűek elnyomásáról. A maga részéről teljesen osztja Björnson felfogását és ezért közölte is a cikknek egyes részeit. Ezért a temesvári kir. ügyészség igazgatás miatt indított eljárást a cikk közölője, Zsugénár Miklós felelős szerkesztő ellen. A temesvári esküdtbírószék bűnösnek monodotta ki a vádlottat nyomtatvány utján elkövetett igazgatás vétségében s három hónapi fiamfogházra és 400 korona pénzbüntetésre ítélte a vádlott szerkesztőt. A királyi Kuria ma Tarnai János előadásában helybenhagyta ezt az ítéletet.

KÖZGAZDASÁG.

A mezőgazdaság állapota.

Budapest, február 18.

A földmivelségi miniszter ma tette közzé a gazdasági tudósítótól február 15-ig beérkezett jelentések alapján készült munkálatot, amely a vetések állását és a mezőgazdaság állapotát a következőképp tünteti fel:

A január havában és különösen február hónap első felében uralkodott tartós hideget gyakran havazás, majd utóbb hidegre és erős fagyra hirtelen enyhé és esős időjárás váltotta fel. E változások folytán a nagy és gyors olvadás (hó és esővíz) egyes vidékeinken jelentékeny kárt okozott és mivel ezen kívül a patakok, folyók és a Duna is megáradt, sőt néhol ki is öntött, a vetések itt-ott víz alá kerültek.

A sík- és dombvidékek nagy részén (különösen a nyugati vármegyékben) az esővíz és hólé a megfagyott felület folytán nem bírva a talajba behatolni, sem a folyókból idejében lehuzódni, többnyire annak felszínén maradt, mi által nagy kiterjedésű területek (szántóföldek is) az újból bekövetkezett hidegebb és szárazabb fagyos időjárás következtében jégburkok alá kerültek. Hogy ilyen körülmények folytán a különben sem normális vetési állapot jóformán országsszerte indokolt panaszokra is ad alkalmat, azt szűkségtelen hangsúlyozni.

Ahol még hótakaró védi a kikelt vetéseket, ott az állapot megnyugtató, sőt megnyugtató ott is, ahol a hó alatt csirázásban van a mag, míg ott, ahol a vetések nem keltek ki jól vagy nem csiráztak még, részben majdnem aggasztó a helyzet.

Egyes délvideki vármegyékben, ahol a vetések nagyjából kikeltek, nemcsak türethetően, hanem kielégítően is állnak, sőt néhol vannak olyan részek is, ahol a múlt évi hasonló időszaki állapothoz jobban fejlődtek a vetések, szép egyenletesek s erőteljesek.

A királyhágóntúli vármegyék nagyobb részén szintén hó borítja még a vetéseket, itt is eléggé megnyugtató az állapot. Az eddig beérkezett számbevéhető jelentésekből kitérünk tehát, hogy az ország nyugati és északnyugati részei, továbbá az ország északkeleti vármegyéiben és végül a Alföld felsőbb részeiben igen gyengék a kikelt vetések. Minthogy pedig sok helyütt az elvetett mag mindez ideig ki sem kelt, bár a mag a csiraképességét a legtöbb helyütt még tartja, attól lehet félni, hogy a tavasz időszakában a bevetett földet új vetőmaggal kellend igen sok helyütt ellátni. Erre enged következtetni a tavaszi járó buzának és a tavaszi rozsok tömeges vásárlása is.

Kétségtelen tehát, hogy mielőbb és pedig nagyon kedvező, állandóan enyhe tavaszi időjárásra volna szükség, hogy a még aránylag kielégítően álló őszi rozs, a kevésbé megfelelő őszi buza, árpa és repce, végül a lőhere és lucerna fejlődési állapota kedvezőbbre fordulhasson.

A gazdasági munkálatok nagyjából szünetelnek és legfeljebb az erdei favágás, fahordás, trágyakihordás és ennek teregetésére szorítkoznak. Néhol még a jégvadász szintén folyamatban van.

A hosszantartó tél a takarmányozás okozta nehézségeket mintegy állandóan fokozza, a jóság egészen ugyan, de nagyon is meglátszik a takarmányhiány, mely egyes helyeken a takarmány szokatlan nagy áraiban nyilvánul.

Áremelkedés a gabonatözsdén. A mozgósítási hírek a gabonatözsdén ma olyan szilárd irányzatot idéztek elő, hogy a gabonatözsdén az árak lényegesen emelkedtek. A mai üzlet mindjárt megnyitáskor szilárdan és a tegnapi zárlatnál magasabb jegyzésekkel indult meg s a forgalom folyamán mozgósítási hírekre egyre lázasabb vételkedv mutatkozott. A fedezések szintén egyre sürgősebb jellegűek, amelyre csak még jobban megszilárdult az irányzat és így az árak jelentékenyen emelkedtek, amelyek közül némelyik már elérte azt a legmagasabb jegyzését, amelyről 2 hónappal ezelőtt lekerült. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza harmincz fillérrel, az októberi buza negyven fillérrel, az áprilisi rozs harminczkét fillérrel, az októberi rozs negyvenhat fillérrel, az áprilisi zab huszonnégy fillérrel, a májusi tengeri husz fillérrel emelkedett.

A MÁV. szűkséglete. Már megírtuk, hogy a Magyar Kir. Államvasutak igazgatósága pályázatot hirdetett szűkséglete fedezése céljából, s megírtuk azt is, hogy e pályázat lejárván, mely vállalatok kaptak megbízást a szállításra. Most előttünk fekszik a részletes döntés. E szerint megbízást kapott: a m. kir. pénzügyminisztérium 250.000 tonna petrillai szén (a zárjel között levő számok az egységárat mutatják, 10.25), 128.000 tonna vordniki szén (9 K) szállítására, összesen 3.714.500 értékben. — A *salgótarjáni közszénbánya r.-t.* szállít 150.000 tonna petrozésnyei, keleti farkasvölgyi szenet (13), 140.000 tonna salgótarjáni szenet (10), összesen 3.350.000 K értékben. — A *Magyar Általános Hitelbank* megbízást kapott 110.000 tonna lupényi szén szállítására (13.20), 1.452.000 K értékben. — Az *északmagyarországi egy. közszénbánya és iparvállalat r.-t.* mindössze 5000 tonna kemenesaljai szenet szállít (11.50) 57.500 K-ért. — A *Magyar általános közszénbánya r.-t.* szállít 109.000 tonna tatabányai aknaszenet (11.50) és 81.000 tonna tatabányai aprószenet (9.70), összesen 2.039.200 K értékben. — A *Dunagőzhajózási Társaság* 1.088.000 K értékű szenet szállít és pedig 40.000 tonna pécsi II. r. szenet (13.60) és 40.000 tonna szabolcsi II. r. szenet (13.60). — E magyar bányákon kívül a következő külföldi cégek kaptak megbízást: *Emanuel Friedlaender und Co.* berlini cég 90.000 tonna porosz dió- és borsószenet szállítására kapott megbízást, 10.50 és 10.15 K egységárban, 934.500 K értékben. — *Graefl, Larisch-Mönich'sche Central Direktion* Karwin 60.000 tonna karwini aprószenet szállít (12.80) 768.000 koronáért. — Nagyobb mennyiségű megbízást kapott a bécsi *Gebrüder Guttmann* cég. És pedig 90.000 tonna ostrau-dombraui aprószenére (12.80) 1.152.000 K értékben, s 75.000 tonna porosz II. r. aprószenére (9.60, 6.10, 8.28, 8.39, 9.08 egységárban) 666.145 K összegben. — Végül — amint ismeretes — az *„Atlantica” tengerhajózási r.-t.* 60.000 tonna Denaby darabos szénre (23.40) kapott szállítást, 1.404.000 korona értékben.

A Fiumei Kereskedelmi Bank közgyűlése. Fiuméből jelentik nekünk, hogy a Fiumei Kereskedelmi Bank minap megtartott közgyűlésén bemutatott zárószámadás szerint a múlt üzetév 108.184 korona tiszta nyereséggel zárult, ami az alapító közel 11 százalékos kamatoztatásának felel meg; a nyereségből a részvényesek hét százalékos osztalékot fizetnek, a tartaléktökéket pedig 140.000 koronára emelik. A közgyűlésen az igazgatóságba új tagokul bevalasztottak: dr. Vio Ferencz, Fiume polgármestere, hliniki Neuberger Ármin fakereskedő, Cloetta József nagykereskedő, Reiner Vilmos gyáros, avlamin Szalai Béla és Blum Bruno, a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatói.

Fizetésképtelenség a gabonatözsdén. Manheim Ede gabona határidő-ügynök a hirtelen áremelkedés következtében fizetési zavarokba került és bejelentette a fizetésképtelenségét. A különbözettek, úgy hírlik, mintegy 25.000 koronára rúgnak, érdekelve a tözsdén kívülállókat nincsenek.

Új üvegyári részvénytársaság. Borszéki Üvegyári Részvénytársaság cég alatt megalakult ma a Marosvásárhelyi Agrár Takarékpénztár R. T. és a Borszéki Fűrdővállalat R. T. égisze alatt Budapesten egy új iparvállalat, mely hivatva lesz az ásványvízforrások palackozásának hazai gyártmányú üveggel fedezni. Létesítése által a borszéki közszénbánya, mely piac hiányában számos éven át szünetelt, újból üzembe fog hozatni. Az új iparvállalat több száz székely munkást fog foglalkoztatni. Az igazgatóság tagjai: mint elnök Tauszik B. Hugó, kir. tanácsos, az Agrár Takarékpénztár R. T. vezérigazgatója és iparkamarai elnök, Fekete Mór a Borszéki fűrdővállalat r.-t. elnöke, Bürger Albert sörgyáros, kereskedelmi és iparkamarai elnök, dr. Fenyvesi Soma országgyűlési képviselő, Radó Elek kolozsvári bankigazgató, Popp János földbirtokos. A felügyelő-bizottság tagjai: dr. Tischler Márton, Herepey Károly, Fodor József, Schwarz Móricz, Bartalis János és dr. Benedek Miklós.

Borkiállítás. A Délvidéki Földmivélok Gazdasági Egyesületének nagyszentmiklósi főkegye-

sülete a központi vezetőség közreműködésével február 28-án Nagyszentmiklóson a Czenczinger-féle szálloda helyiségeiben borvásár és díjazással, valamint vándorgyűléssel egybekötött helyi borkiállítást rendez.

A Dunagőzhajózási Társaság bojkottálása. A gabonakereskedők által elhatározott bojkott ügyében nem történt semmi jelentős dolog, legfeljebb az, hogy Bécsben a mezőgazdasági termények exportjával foglalkozó kereskedők köteleke gyűlést hívott össze, amelyen, hir szerint, a Dunagőzhajózási Társaság ellen foglalnak állást s a bojkott kimondását helyeselni fogják. A budapesti piac gabonakereskedői már megállapodtak abban, hogy mit követeljenek, amelynek teljesítése ellenében hajlandók megszüntetni a bojkottot. Jelesül: a kirakodási időnek néhány nappal való meghosszabbítását, a várakozási illeték mérséklését, a nedves luza átvétele miatt felmerült vitás ügyek elintézésére nemcsak a hajózási vállalat embereinek, hanem a kereskedők megbízottjának is legyen befolyása s végül az elevátorokkal való kirakodás esetén a társaság térítse meg a hiányt. Ezeknek a kívánásoknak teljesítése ez idő szerint azért utózik nehézségekbe, mert nemcsak a Dunagőzhajózási Társaság, hanem a vele érdekszövetségben álló többi hajózási társaságok egy és ugyanazon megállapodásokat léptették életbe, amelyekben önhatalmulag egyik társulat sem változtathat. Ezért van az, hogy a Dunagőzhajózási Társaság nem hajlandó semmiféle engedelményre, nincs kizárva azonban, hogy ha sikerül a tárgyalások megindítására elfogadható alapot találni, a gabonakereskedők s a Dunagőzhajózási Társulat között a háboru nem fog nagyobb arányokat ölteni.

December hava számokban. A statisztikai kimutatások szerint 1908. év decemberében havában 57.271 gyermek született élve a magyar birodalomban, az elhaltak száma pedig 41.821-re rugott, úgy, hogy a természetes szaporodás 15.450-et tett. A közölt számokból a társországoakra esett 6.860 élveszületés, 5.720 halálozás és 1.140 főnyi szaporodás. Kedvezőbbnek mutatkozik az 1908. évi eredmény, ha az egész év adatait hasonlítjuk össze az 1907. év adataival. Az 1908. év folyamán 4.144-gyel kevesebb volt ugyan a születések száma, mint az 1907. évben, viszont a halálozások száma is 11.128-czal apadt ugy, hogy a természetes szaporodás 6.984-gyel nagyobb az 1907. évi szaporodásnál. Népiünk legnagyobb pusztítója, a *kivándorlás* most sem szünetelt. A ki- és visszavándorlási statisztikai adatgyűjtés eredménye szerint a magyar birodalomból múlt év december folyamán 7.404 egyén vándorolt ki, 6.434 utlevéllel és 970 utlevél nélkül. E számból Horvát-Szlavonországoakra esett 506. A kivándoroltak közül 6.602 ment Amerikába. Az 1907. év december havához képest erősen emelkedett a kivándorlás, amennyiben 1907. decemberben 3.660 volt a kivándorlók száma, az emelkedés e hónapban csak Magyarországon volt jelentékeny, mert az összes kivándoroltaknak 34.9 százaléka, 2.587 egyén magyar anyanyelvű volt. — A *betegségek* közül a gümőkórnak 5.332, a torokgyíknak 1.304, a kanyarónak 986, a számarhurutnak 479, a vörhenynek 1.673, a hasiagymáznak 448, a várhasnak 46, a gyermekágyi láznak 79 halottja volt. A gümőkórnak legtöbb halottja 926 a Duna-Tisza közén volt (magában Budapesten 237), a legkevesebb 414 a Tisza jobb partján. A torokgyík legtöbb áldozatot, 286-tot a Duna-Tisza közén szedett. Nem pihent a vörös kakas sem. Decemberben 572 községben 693 tüzeset fordult elő 894 károsulttal és 1.315.371 korona károsszeggel. Ebből a szoros értelemben vett Magyarországra 506 károsult község és 622 tüzeset esik 806 károsulttal 1.026.559 korona károsszeggel. Horvát-Szlavonországoiban a tüzvész által sujtott községek száma ugyanakkor 66, a tüzesetek száma 71, a károsultak száma 88 és a károsszeg 288.812 korona volt. Hogy ilyen szomorú világban nincs nagyon *házassági* kedv, azon nincs mit csodálkozni. Csak 7.013 pár kötött házasságot a magyar birodalomban, még pedig 6.913 a szorosabb értelemben vett Magyarországon és 100 Horvát-Szlavonországoiban. Az 1907. év december havával összehasonlítva 1908-ban 320-al kevesebb házasságkötés történt, az egész évi eredményt tekintve pedig 18.816-al kevesebb a házasságkötések száma, mint az 1907. év folyamán volt.

Angol készpénzrendszerü

országosan ismert első-rangú uri szabó-termek szállít mérték szerint, kifogástalan kelméből, többször próbával. prima munka.

Téli kabátot . . 35 frtért
Smoking-öltönyt 35 „
Frakk-öltönyt . 45 „
Prima öltönyt . 30 „

IV. kerület, Belváros
Magyar-u. 3.
I. emelet. Telefon 116-59.
Kossuth Lajos-u. mellett

Szaporodik az arany. Most, hogy az európai pénzügyi piacokon mindentelő nagy a pénzösség s a jegybankok a közgazdasági élet kifejlődését, a vállalkozási kedvet előmozdítandó, mindenütt igyeksenek leszállítani a kamatlábat, igen aktuálissá lett az Osztrák-Magyar Bank kamatlábatának leszállítása is. Közgazdasági életünknek igen nagy érdeke az, hogy minél alacsonyabb legyen a jegybank kamatlába, mint azt ma lapunk élén egyik kiváló közgazdászunk nagy feltűnést keltő cikkében kifejtette. Hogy mennyire az osztrák részvényesek érdekében tartja fenn az OMB. az indokolatlanul magas kamatlábat, azt bizonyítja az is, hogy a bank aranykészlete a legutóbbi kimutatás óta 16 millió koronával emelkedett, mit főleg az utolsó napokban beszolgáltatott aranyrudak, német, francia, orosz és angol érmék beszolgáltatása okozott. Érdekes az, hogy a bank a külföldről nagyobb összegű aranyat kapott osztrák és magyar veretű aranykoronákból, melyek mintegy három évvel ezelőtt nagyobb tömegben jutottak ki külföldre. Az osztrák és magyar huszkoronások eddig a francia bank pénzében voltak s csak most, a nemzetközi pénzügyi jelentékeny javulása után jutottak vissza a belföldre.

A kiállítások jogi szabályozása. Most jelent meg egy füzetben az a tanulmány, amelyben dr. Décsi Sámuel, az országos magyar kiállítási központ megbízásából tanulmány formájában összefoglalja mindazt, ami fontossággal bír a kiállítások jogi szabályozásának tekintetében de lege lata és ferenda. A füzet kiadója Benkő Gyula és kir. udvari könyvkereskedő (V., Dorottya-utca 2.). Ára egy korona.

Az alsómeczenzefi hámoripar fejlesztése. Kosuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter fontos akcióit indított meg az alsómeczenzefi hámoripar fejlesztésére. A szóban forgó alajutornamegyei községben 16 cég 202 hámorützet tart üzemben és 400-450 munkást foglalkoztat. Gyártmányaik főképpen különböző típusú kapákból, ásókból és lapátokból állanak. A kereskedelmi kormány arra törekedett, hogy az alsómeczenzefi hámorosokat közös termelésre, továbbá a modern eszközök és eljárások használatára bírja, ami sikerült is. Közös termelésre szövetkezetet alakítanak, melyet a kormány a közös sajtóelmű és közörszülő gépiparrendezésének államsegélyként való engedélyezésével támogat. A többi felszerelést és a forgótőkét az iparosok adják össze hámorützeik arányában.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Klisék

amelyek megjelentek az Egyetértés Vasárnapja ingyenes heti mellékletben

olcsón eladók

az Egyetértés kiadó-hivatalában

Erdős-utca 32.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, február 18.

A gabonatőzsde ma a mozgósítási hírekre kissé izgatott volt. A határidőpiacon — amelyről a közgazdasági rovatban emlékeztünk meg — mozgalmas volt az üzlet, míg a készáruüzletben szintén kifejezetten szilárd volt ma az irányzat. Mérsékelt kínálattal szemben a malmok elég jó vételkedvet mutattak és jobb árakat is szívesen fizettek, mégis csak igen kisarányu maradt a forgalom, mert az eladók tartózkodók és a vevők nézete szerint túlkövetelők voltak. Mindössze mintegy 9000 q buza kelt el a tegnapiaknál 10 fillérrel drágább áron. A legdrágább eladási ár 27.80 korona volt 80.5 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 25.50 korona 75 kilós erdélyi búzáért. Egyéb gabona-neműek közül rozs 10-20 fillérrel, tengeri 10 fillérrel drágább, zab és árpa szilárd. Forgalomba került: 300 q rozs 20.50-20.60 koronás áron, 200 q zab 17.20-17.55 koronás áron, 100 q árpa 16.85 koronás áron és 500 q tengeri 14.30 koronás áron.

A készáru piacon ellett:

Buza: Tiszavidéki: 250 q 80.5 k 27.80 K, 200 q 80 k 27.80 K, 200 q 80 k 27.40 K, 100 q 80 k 27.55 K, 400 q 79.5 k 27.70 K, 500 q 79.5 k 27.60 K felső, 100 q 79 k 27.50 K, 100 q 79 k 27.50 K, 100 q 79 k 27.55 K, 500 q 78.7 k 27.80 K, 400 q 80 k 27.80 K, 100 q 78 k 27.40 K, 100 q 77 k, 200 q 77.5 k 26.20 K üszöghegyü, 500 q 76 k 26.70 K felső.

Pestvidéki: 420 q 79 k 27.05 K, 100 q 78.5 k 27.20 K, 400 q 77.5 k 26.40 K üszkös, 200 q 77 k 200 q 77.5 k 26.20 K üszkös, 200 q 76 k 26.50 K.

Bácskai: 200 q 80 k 27.70 K, 200 q 27.50 K Fejérmegyei: 100 q 79 k 27.30 K, 250 q 78.5 k 27.20 K, 200 q 76.5 k 26.70 K.

Tolnai: 880 q 78.3 k, 120 q 79 k 27.55 K, 100 q 78 k 27.10 K.

Felsőmagyarországi: 100 q 80 k 27.30 K, 100 q 79 k 27.30 K.

Erdélyi: 100 q 75 k 25.50 K, 100 q 76.5 k, 100 q 75.5 k 26.50 K.

Szarvasi: 300 q 80 k 27.80 K, Budai: 200 q 76.5 k 26.50 K.

Rozs: 100 q 20.50 K, 100 q 26.60 K, 100 q 20.50 K kpf par.

Zab: 100 q 17.55 K, 100 q 17.20 K sárga kpf.

Árpa: 100 q 16.85 K kpf par.

Tengeri: 500 q 14.30 K kpf par.

Az árak 100 kilogrammonként koronaértékben értendők.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki uj	75	26.45-26.75	79	26.50-27.80
"	76	26.45-26.75	80	27.30-26.65
"	77	27.00-26.75	81	26.75-26.60
"	78	26.05-27.15	82	26.75-26.60
Fejérmegyei uj	75	26.25-26.45	79	27.75-27.70
"	76	26.25-26.45	80	26.50-27.50
"	77	26.45-26.75	81	26.50-27.50
"	78	26.75-26.95	82	26.50-27.50
Pestvidéki	74	26.45-25.10	78	26.45-25.10
"	75	26.45-25.10	79	27.00-27.05
"	76	26.25-27.25	80	26.80-27.05
"	77	25.55-25.75	81	26.80-27.05
Bácskai uj	74	26.50-27.00	78	26.50-27.00
"	75	26.75-27.15	79	26.75-27.15
"	76	26.35-25.95	80	27.25-27.15
"	77	27.15-27.35	81	27.25-27.15
Rozs I-rendű uj	—	—	—	20.20-21.90
" középminőségű uj	—	—	—	20.90-21.25
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	17.10-17.00
" II. rendű	—	—	—	16.30-16.90
Köles	—	—	—	17.65-17.90
Zab I-rendű	—	—	—	17.30-17.65
" II-rendű	—	—	—	17.30-17.65
Tengeri belföldi uj	—	—	—	14.50-14.90
Repce: Káposztarepce	—	—	—	—

A határidőpiacon köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1909-re:

Buza áprilisra	13.22-13.19-13.33-13.34
Buza októberre	11.34-11.29-11.45-11.50
Rozs áprilisra	10.50-10.54-10.65
Rozs októberre	9.49-9.65-9.74
Zab áprilisra	8.72-8.91
Tengeri májusra	7.43-7.52

1 óra 30 perczkor zárulnak:

1909. áprilisi buza	13.33-13.34
1909. októbert buza	11.47-11.48
1909. áprilisi rozs	10.62-10.63
1909. októberti rozs	9.72-9.73
1909. áprilisi zab	8.89-8.90
1909. májusi tengeri	7.52-7.53

Budapesti gabonaforgalom.

1909. február 16-tól 1909. február 17-ig.

	Erkezett	Elszállított
m é t e r m á z s a		
Buza	12311	—
Rozs	100	—
Árpa	101	—
Zab	1862	50
Tengeri	1007	—
Liszt	102	9942
Korpa	—	266C

Értéktőzsde.

A tegnapi tartott irányzatot ma általános lanyhaság váltotta fel, s a vezető értékek nagyobb árhullámzásoknak voltak kitéve. Okot erre főleg az szolgáltatott, hogy a háborús híreket mind komolyabb formában terjesztik az értéktőzsdén. A déli tőzsdén már nagyobb áresés is történt, s csak a megbízható helyekről jött nyugtató jelentések, hogy a háboru kitöréséről terjesztett hírek minden alapot nélkülöznek, hozott változást s így zárlat felé némileg javult a helyzet. Az Osztrák hitel 3.— K-val, a Magyar hitel 3.— K-val, a Hazai bank 2.50 K-val, a Leszámitoló-bank 2.— K-val csökkent. Egyedül a Jelzálogbank részvényekben mutatkozott némi kereslet. A helyi piacon élénkebb forgalom mellett a Hazai bank, a Kereskedelmi bank, a Salgótarjáni, a Fegyver- és gépgyár, továbbá a Városi vasut részvényekben volt üzlet. A járadékpiacon az eladások nyugták az árfolyamokat. A zárlat előtt azonban élénkebb kereslet volt a koronajáradék-kötvényekben, mely a nyomott árfolyamokat némileg megjavította. A mai üzlet folyamán egyébként forgalomba került: Osztrák hitel 629-626.75-627.50 koronán, Magyar hitel 730-737-737.50 K, Államvasut 671-671.50-670.50 K, Leszámitolóbank 484-482 K, Jelzálog 426.50-428.25-428 K, Rima 528.50-530.25-529.50 K, Városi villamos vasut 261.50 K, Közuti 572-573 K, Magyar koronajáradék 91.45-91.60 K, Hazai bank 270.50-271.50 K, Salgó 580 K, Beocsini 620 koronán.

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 629-628.50, Magyar hitel 730-738.25, Osztrák-magyar államvasut 671-671.50 K, Leszámitolóbank 484, Jelzálogbank 426.50-428.50 Ríamurányi 528.50-530.25 K, Magyar koronajáradék 91.65 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 628.50-626.75-627.50, Magyar hitel 738-737-737.50, Osztrák-magyar államvasut 670.50-670.75, Leszámitolóbank 482.50-482, Jelzálogbank 428.25-428, Ríamurányi 530.25-529.50, Városi villamos vasut 261.50, Közuti vas-pálya 572-573, Magyar koronajáradék 91.45-91.60 K.

Díjbiztosítások osztrák hitelrészvényre: holnapra 4-5 korona, nyolcz napra 8-10 korona, február hónap végére 12-14 K.

Utőtőzsde délután 4 órakor:

Osztrák hitel 627.25, Magyar hitel 737, Államvasut 670, Leszámitoló 482.50, Jelzálog 427, Ríamurányi 529.50, Városi villamos 261, Közuti villamos 572.50 K.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, február 18. (Saját tudósítónktól.) A külföldi tőzsdék jelentései ma sem adtak unszólást, mert egyrésztük vágyadt irányzatról hozott

Reggelizés előtt fél pohár **SCHMIDTHAUER-féle** használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és székezőrülésben szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

hirt. Az itteni piacon gabonaművekben csak egyes vagonok keltek el és az irányzat felette szilárd volt. Buza ára nem emelkedett, ugyancsak tengeri sem, ellenben zab 10 fillérrel drágult. Árpa szilárd irányzat mellett megtartotta tegnapi árait.

Jegyzetelt búza: Tiszavidéki 14—14.40, bánáti 12.75—14, mosoni 13.25—13.50, tótfelvidéki 13.25—13.50, délvásuti 13.25—13.50, marchfeldi 12.85—13.20.

Ross: Tótfelvidéki 10.45—10.65, csepeli 10.40—10.55, pestmegyei 10.65—10.75, délvásuti 10.40—10.60, költőféle magyar 10.40—10.60, osztrák 10.25—10.45.

Árpa: Morvaországi 9.20—10.35, marchfeldi 8.20—9, bécsvideki 9—9.30, tótfelvidéki 8.10—9.80, csepeli 7.90—8.40, közepdunai állomások 8.20—8.80, délvásuti 8—9.50, északmagyarországi 7.60—9.10, tiszavidéki 7.60—8.50.

Magyar tengeri 7.75—8. Cinquantin 8.85—9.40. Magyar zab 9.25—9.65, válogatott 9.65—10.05.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, február 18. Az előtőzsdén az irányzat továbbra is gőnge a tegnapi minisztertanács és a külügyi politika miatt. Forgách belgrádi követ elutazása is kedvezőtlen befolyást gyakorolt, ugyancsak a belpolitikai zavarok is, amelyeket a piac aggodalommal ítél meg. Newyorkból bányadt irányzatot jelentettek. A forgalom csekély, később az árak némileg javultak. A déli tőzsde irányzata folytonosan kedvetlen és az árak ujabban ismét hanyatlottak, mert Budapesten Hitelrészvényekben eladások történtek és a berlini tőzsde is bágyadt volt. Korlátok közt Dunagőzhajózási részvények hanyatlottak.

11 órákor zárultak:

Osztrák hitel 628.75, Angolbank 292, Union 539, Bankjegyesület 520, Magyar hitel 739, Laenderbank 433, Államvasut 671, Délvásut 102.75, Rimánurányi 529.50, Fegyvergyár 618, Török sorsjegy 182.25, Májusi járadék 94.15, Magyar koronajáradék 91.60, Alpesi 628.25, Márka 117.07 K.

1 órákor jegyezték:

Osztrák hitel 626.75, Magyar hitel 738, Anglo 292, Bankjegyesület 519, Földhitelintézet 1064, Laenderbank 432.50, Union 538, Magyar jelzáloghitel 427, Államvasut 670, Délvásut 102.25, Dunagőzhajózási 900, Alpesi 627, Rimánurányi 529, Orosz járadék 97, Török sorsjegy 182.25 K.

Bécs, február 18. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos aranyjáradék 111.75, Tiszai és szeg. kötes. sorsjegy 144.50, Magyar hitelbank részvény 735.50, Magyar leszámitoló és váltó részvény 480.—, Rimánurányi 528.90, Magyar cukoripar 1880.—, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 91.45, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. —, Magyar nyér.-k. sorsjegy 192.60, Kassa-Oderbergi Vasut részvény —, Magyar Jelzálogbank 425.50 Magyar keresk. bank 3450.—.

Bécs, február 18. (Osztrák értékek zárlata.) 4-2 százalékos papírjáradék 94.10, 4 százalékos osztrák arany-

járadék 114.60, 1860-as sorsjegy 155.25, Osztrák hitel-sorsjegy 470.—, Angol-osztrák bankrészvény 291.50 Bécsi Bankverein 518.60, Osztrák-magyar bank 1745, Déli vasut 101.60, Dunagőzhajózási társ. 896.—, Dohány részv. 354.—, Cs. k. arany (vert) 11.33, Német banky. 116.97, Osztr. Lloyd 414.—, 4-2 száz. ezüst jár. 94.10—98.25, Osztr. koronajáradék 94.07, 1864-es sorsj. 268.50, Osztrák hitelintézet részvény 626.50, Union-Bank 537.—, Osztrák Ländlerbank 432.35, Osztrák-magyar államvasut 669.40, Elbevolgyi vasut 444.50, Alpesi részvény 626.40, 20 frankos 19.06, Londoni váltóár 239.85, Lipótkohó —, Törökorsjegy 181.75.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, február 18. A tegnapi newyorki tőzsde események keltő lefolyása és a mai bécsi előtőzsde gyöngébb magatartása a tőzsde megnyitásokor nagyobb realizációkra adott okot, amelyeket további és részben jelentékeny esések követtek. Bányarészvények közül, amelyeket a Iron Age ki nem elégit jelentése is kedvezőtlenül befolyásolt, egyesek 1 százaléknál többet veszítettek. Bankok a százalékos tört részével alacsonyabban jegyezték, a Handlungsgesellschaft részvényeinek kivételével, amelyeknek árfolyama emelkedett. Vasutak kevéssé változtak, szintén járadékok, amelyek meglehetősen ellentálló képességet mutattak. 1902. évi oroszok hajlottak kinalat következtében gyengülésre. Villamossági részvények szintén engedtek, míg gőzhajó részvények közül a Norddeutscher Lloyd részjegyei valamivel javultak. A további folyamatban az összstatus igen csendes üzlet mellett majdnem változatlan maradt. A Nationalbank für Deutschland részvényei ki nem elégit zárlatra nyomottak voltak. A készpénzpiac ipari értékei tulnyomó részt mérsékelt veszteségeket szenvedtek. Napipénz 1/2 százalékos mellett kinalva, magánleszámitolási kamatláb 2 1/2 százalékos.

Zárlatok jegyezték: 4-2 százalékos papírjáradék 98.50, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.30, osztrák hitelrészvény 198.60, Déli vasut 17.70, orosz bankjegyek 216.05, 4 százalékos új orosz kölesön 76.90, Disconto Commandit 188.10, Dinamitruszt 160.60, Harpeni 190.90, Unifikált török járadék 94.50, 4-2 százalékos ezüst-járadék 94.50, 4 százalékos magyar aranyjáradék 94.60, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 144.10, Bécsi váltóár 85.40, Olasz járadék —, Alt. villamossági Edison 224.30, Gelsenkircheni 228.40, Laurakohó 200.—, Gyengébb.

Frankfurt, (Zárlat.) február 18. 4-2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.45, Osztrák hitelintézet részvény 198.60, Osztrák-magyar államvasut 144.50, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 20.49, Bécsi Bankverein 132.—, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölesön —, 4-2 százalékos ezüstjáradék 98.65, Osztrák koronajáradék —, Magyar koronajáradék 92.40, Osztrák-magyar bank 126.00, Déli vasut részvény 17.60, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.4—, Párisi váltóár 812.75, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény —, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) február 18. 4-2 százalékos ezüst, járadék 98.10, 1860, sorsjegy —, Déli vasut 17.60, 4 százalékos aranyjáradék 98.75, Osztrák hitelrészvény 199.20, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 104.—, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 94.45, Nyugodt.

London, február 18. Angol consol 85 1/2.

Páris, (Zárlat) február 18. 3 százalékos Francia járadék 97.95, Osztr. aranyjáradék 99.05, Magyar aranyjáradék 95.—, 3 százalékos Olasz járadék 103.20, Déli vasut elsőbbségi kötv. 289.—, 5 százalékos marokkói járadék 525.—, 4 százalékos spanyol járadék 971.02, 4 százalékos unifikált török jár. 95.05, Török sorsjegy 176.—, Török dohányrészvény 378.—, Osztrák földhitelintézet 1148.—, Osztr. Ländlerbank 480.—, Magyar jelzálogbank —, Banque de Paris 1582, Banque Ottomane 711.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 109.—, Hartmann gépgyár 516.—, Urikányi község — Váltó Amsterdamba (rövid) 208.25, Váltó német piacok (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.87, Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz aranyváltó (rövid) 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 9/32, Csek Londonra 251.65, Magánkamatláb 1.75 Szilárd.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsio által.

Kényes iny és gyomor

Az Emulsio vásárlásnál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni

amely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

SCOTT-féle Emulsiot

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálóbb, mint a közönséges csukamájolaj. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszerárban.

ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK.

Budapesti szurómarhavasár.

Február 18. Felhajtott 396 drb elő borju, (közte 135 rugott), 11 drb leölt borju, 1744 drb leölt bárány. Árjegyzék: Elsőrendű elő borjukért 94—104 fillérig, középmínőségű elő borjukért 84—94 fillérig, leölt borjukért 100—112 fillér, silány és rugott borjukért 40—70 fillérig, kilogrammonként (levonás nélkül.) Bárányokért 11—18 korona páronként. Irányzat: a borjívásáron lanya, az árak 3—4 fillérrel kilogrammonként csökkentek, míg a bárányvásáron élénk volt.

Table with multiple columns: Budapesti értéktőzsde, Mai záró árfolyam, Pénz, Ár, Záloglevelek, Elsőbbségek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Pénznemek és váltók. It lists various financial instruments and their market values.

Kőbányai sertés piac.

Február 17. napján. Hizott sertésárak. Magyar elsőrendű: fiatal nehéz (párónként 320 klgron feül) 140—141 fillér. fiatal közép (párónként 251—320 klgr.) 140—141 fillér. könnyű (párónként 250 klgrig) 140—141 fillér. Magyar szedett: Közép (párónként 240—280 klgr.) 139—140 fillér. könnyű (párónként 240 klgrig) 139—140 fillér. Sertéslétszám: 1909. év február hónap 16. napján volt készlet 19488 drb sertés. 17. napján felhajtott 165 darab sertés, 17-én elszállított 92 darab sertés, 18. napjára marad készlet 19561 darab sertés. A hizott sertés fizetési arányzata változatlan.

Budapesti vágómarhavásár.

Február 18-án. Felhajtott: Magyar bika 262 drb, ökör 1714, tehén 904, bivaly 130 drb. Növendékmarha 86 drb. Pótfelhajtásra bejelentve 40 drb, összesen 3136 darab. Arjegyzések: (métermázsánként elősúlyban, levonás nélkül.) Magyar hizott ökör, legjobb minőség 66—74 koronáig, kivételesen 82 korona, középminőség 54—64, silányabb 44—52 koronáig. Magyar parasztkarha 53—62, silányabb 42—50 koronáig. Tarka hizott ökör legjobb minőség 74—86, kivételesen 94, középminőség 60—72, silányabb 45—58 koronáig. Bika jobb minőség 54—66, kivételesen 70, silányabb 40—52, bivaly 20—40, kivételesen 44, magyar tehén 40—56, kivételesen 66, tarka tehén 44—68, kivételesen 80, kiemelt minőségű marha 30—40, növendékmarha 32—52 koronáig minőség szerint. Változatlan nagyságu felhajtás mellett az árak és irányzat is változatlanok maradtak. A jövő héttől kezdve a konzervgyárak megkezdik bevásárlásukat s hetenként több száz darab ökröt fognak beszerezni.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbiztonsági igazgatóság.) Február 18-án. Előző napi eladatlan maradvány 1063 drb sertés, 60 drb süldő, 7 drb malacz. Pótfelhajtás 90 drb sertés, Mai felhajtás 1165 drb sertés, 47 drb süldő, összesen 2319 drb sertés, 107 drb süldő, 7 drb malacz. Eladatott 1330 drb sertés, 25 drb süldő. Mai maradvány 988 drb sertés, 82 drb süldő, 7 drb malacz. Következő árak jegyzetelték: Zsirtsertés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon feletti ételsúlyban 108—113 fillér, II. odrendű 280—330 kilogrammig 104—108 fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon feletti ételsúlyban 128—140 fillérig, fiatal közép 220—300 klgr-ig ételsúlyban 130—142 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig levonással 126—142 fillérig. Husserítés, könnyű 140—200 kilogrammig ételsúlyban 137 fillérig, belföldi süldő 100—120 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősúlyban értendők. A vásár irányzata közepes. Az árak 2 és 4 fillérrel esőkentek.

Bécsi szurómarhavásár.

Február 18. A mai vásárra fölhoztak 5615 darab borjút, 2589 drb fiatal sertést, 2691 drb levágott sertést, 307 drb levágott juhot, 1493 drb bárányt. Eladási árak kilogrammonként: Levágott borjú 90—122 fillér; elsőrendű 124—136 fillér, lelegeje 140—144 fillér, 65 husserítés 90—116 fillér, elő hizott sertés 110—126 fillér; levágott husserítés 112—134 fillér, levágott hizott sertés 100—132 fillér, könnyű 136—140 fillér, elsőrendű süldő 112—134 fillér; levágott juh 76—100 fillér; bárány 28—44 korona párónként.

Heti lóvásár.

Február 18. A Tattersal telepen ma megtartott heti lóvásárra felhajtottak 25 darab első, 394 darab másodosztályú, összesen 694 drb lovat. Eladatott 330 darab ló, melyből a székesfővárosi vágónak 53 darabot vásárolt 34—108 korona között váltakozó árban.

VIZÁLLÁS.

febr. 18 febr. 17		febr. 12 febr. 17	
m é t e r		m é t e r	
fn	Schärding 0.12 0.14	Tleza	M.-Sziget 0.16 0.15
Duna	Passau 1.03 1.12		Tekeháza 0.25 0.32
	Linz 1.50 1.55		V.-Namény 0.78 0.80
	Böcs 1.40 1.42		Tokaj 0.48 0.46
	Pozsony 1.72 0.65		Tiszafüred 0.52 0.52
	Komárom 1.99 1.78		Szolnok 0.76 0.74
	Budapest 1.26 1.50		Csongrád 1.42 1.45
	Pécs 5.18 0.60		Szeged 0.54 0.57
	Mónás 5.56 5.80		T.-Becse 0.48 0.84
	Gombos 4.90 4.97		Titel 2.45 2.86
	Tjvidek 2.84 2.44	Qndova	Hóór 0.86 0.75
	Pancsova 3.35 3.28	Tapoly	Bártfa 0.29 0.20
	Orsova 1.18 1.27	Eodrog	Ladmezo 0.29 0.29
Morva	Morvafalu 2.60 2.28	Sajó	Zseleza 1.26 1.25
Vég	Zsolna 0.08 0.10	Hernád	H.-Németi 0.22 0.24
	Trencsén 0.02 0.02	Bereattyó	Margitta 0.10 0.12
	Szered 0.47 0.51		B.-Ujfalu 0.02 0.07
Rába	Szt. Gotthárd 0.40 0.49	Körös	Csucsá 0.32 0.28
	Sarvár 0.03 0.02		N.-Várad 0.12 0.16
	Győr 1.70 1.80		Belenyes 0.22 0.22
Dráva	Várad 0.20 0.75		Tenke 0.18 0.01
	Zákány 0.92 1.12		Gurabonc 0. — 0.42
	Bárcs 0.92 0.81		Borosjenő 0.10 0.10
	Eszék 1.51 1.51		Békes 0.20 0.18
Mura	M.-Szerdah. 0.14 0.12		Gyoma 0.12 0.09
Száva	Zagráb 0.12 0.12	Maros	Gy.-Fehérvár 0. — 0.92
	Sziszák 0.56 0.64		Branyicska 0.40 0.36
	Mitrovicza 1.67 1.60		Soborsin 0. — 0. —
Szamos	Deés 0.05 0.08		Arad 1.16 1.16
	Szatmár 0.28 0.32		Makó 0.02 0.04
Kraszna	N.-Majtény 0.36 0. —	Temes	K.-Kostély 0.30 0.31
Latorca	Munkács 0.22 0.22	Béga	Kiszető 0.30 0.30
Laborcz	Homonna 0. — 0. —		Temesvár 1. — 1.04
Ung	Pereszény 0. — 0. —		Beeskerek 0.22 0.24

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: **PAJOR MÁTYÁS.**

DARROW HALÁLA.

— REGÉNY. —

Irta: **M. L. SEVERG.**

— Milyen jó — mormogta halkán önmagának — hogy ezt észrevettem.

Most már teljesen biztos volt a nesz okát illetőleg és odalépett az ablakhoz, hogy betegje. Amint azonban mindkét kezét felemelte, hogy a keresztjét lehuzza, egy erős kar kívülről megragadta a fát és egy iszonyu magas férfialak egyenesedett fel előtte.

Rendkívüli termete folytán az ismeretlennek feje egyforma magasságban volt az övével, ámbar a férfi kívül, a mélyebben fekvő homokon állt. Olyan közel voltak egymáshoz, hogy Florence érezte a lehetét és borzalmas, fenyegető fény villámlott ki a szeméből, amely izzó parázsnaak tetszett.

Amint felbukkant ez az ijesztő megjelenés, pillanatnyi nagy gyengeség vett erőt Florenceen és mind a két kezével belekapaszkodott az ablakpárkányba, hogy le ne zuhanjon. Azután az az iszonyu és rosszindulatú pillantás megfogta őt. Már nem reszkedett. A halálfélelem mindig az életösztönből pattan ki. Még teljesen leverte a nagy bánat. Florence tehát nem is igen törődött saját magával. A jövő nehéz terhet rakott vállára, ha tehát most mindenkorra lerázza, az nagyon vágasztaló tudat lenne. Mialatt e gondolatok árnyékszerűen suhantak végig az agyán, önkéntelenül is vonzotta ez az iszonyu ember arca. A férfi pillantása szinte bilinesbe verte tekintetét, úgy hogy nem tudott félrepillantani. De érezte, hogy ha nem szedi össze magát, elveszett. Összeszedte minden erejét, hogy szabadítsa magát. Gyorsan, mint egy felpattanó nyíl, ugrott fel. Minden legkisebb mozgás nélkül és teljes erejével rávetette magát az ablakpárkányra, hogy lehuzza. Ez a

hirtelen mozdulat felriasztotta az embert fenyegető merevségéből; első pillanatban önkéntelenül visszaugrott, de rögtön utána villámgyors mozdulattal nagy kést húzott és Florence felé döfte. Ugyanakkor azonban az egyik kezével elengedte az ablak párkányát és mialatt Florence látta a villogó kést lesújtani, ugyanabban a pillanatban sikerült lehuznia az ablakot.

Még hallotta, amint az acél iszonyu erővel belevágódott a párkányba, de ugyanakkor leeresztette a nehéz faredőnyt, amelyet belülről lehetett szabályozni s így egy erős védbástyát állított fel maga és a gyilkos között. A többi ablakot szintén gyorsan elzárta, azután a teljes sötétségben kisetett a másik ajtóhoz és azt is elzárta. Majd egy szék után tapogatózott és félig ájultan belezuhant.

Hosszabb idő telt bele, míg Florence ismét magához tért. Később azt mesélte nékem, hogy az egész éjszaka egy rossz álomnak vagy tulizgatott képzeletének gondolta. Végül is azonban tisztába jött vele, hogy tényleges tettről van szó, még pedig nagyon fontosról, amiről azonnal jelentést kell tennie. Ovatosan egy másik szobából kikémlelte, hogy az uteza biztonságos és éppen akkor, mikor egy nagyobb társaság ment arra, gyorsan kilépett a házból és hozzám sietett, hogy mindent elmondjon.

En a magam részéről azonnal értesítettem a rendőrséget és az a pontos leírás után megindította a vizsgálatot.

Darrow kisasszony azt mondta nékem, hogy támadójának sötét volt a haja, de teljesen sima. Valami kevés hasonlatosságot vélt felfedezni a néger típusal. Ezt és rettenetes nagy alakját tudta csak Florence bejelenteni, de e tények nem voltak elégségesek. Ámbar az ablak alatt a puha földben egy pár különösen kicsiny lábnyomot fedeztek fel, de most nem voltak ott a négszögletes deszkák nyomai, amelyeket Darrow vélt gyilkosa használni. A kertem át még megvoltak e nyomok, de a határos réten már elvesztek. Leg-

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 18. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Haubelt Nándor okleveles tanítót a felvinczi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Sütő Jolán okleveles tanítónőt a viski állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Godza János okleveles tanítót a felsőráni állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Zsigora Erzsébet okleveles tanítónőt a nagybecskői állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Czitrovsky József okleveles tanítót a dombóvi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Perovits Ilona okleveles tanítónőt a huszti állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Eördögh Ferenczéné, szül. Kaszta Mária okleveles tanítónőt a sándorfalvi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Pollagh Ferencz okleveles tanítót a korompai állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Bene Lajos okleveles tanítót az erzsébetfalvi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Bakonyi Ferencz okleveles tanítót a jászberényi külkerületi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Nix Ida okleveles tanítónőt a kisdodai állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Szilágyi Erzsébet okleveles tanítónőt a mezőkövacházi állami elemi népiskolához tanítónak, Marineasa Vazul okleveles tanítót a bányai volt határvidéki községi elemi iskolához rendes tanítónak, Hegedüs Gyula okleveles tanítót az alsópörumbáki állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Zóna Leopoldina losonczapátfalvi állami állandó menházvezetőnőt a losonczapátfalvi állami kisdodához kisdodóvönak, az állami számvizsgálók elnöke dr. Biró Benedek állami számvizsgálói számvizsgálót a VII. fizetési osztályba állami számvizsgálói titkárra; a kolozsvári ítéltábla elnöke dr. Almási Dezső nagyvilondai járásbírói díjtalan joggyakornokot a kolozsvári ítéltábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká, Szabó István marosújvári járásbírói díjtalan joggyakornokot a kolozsvári ítéltábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká; a kassai ítéltábla elnöke dr. Lukács Zoltán kassai lakos vézett joghallgatót a kassai ítéltábla kerületébe díjtalan joggyakornokká; a nagyváradi ítéltábla elnöke a vezetése alatt álló ítéltábla kerületébe Podhraczký Ferencz ügyvédjelölt nagyszalontai lakost díjtalan joggyakornokká nevezték ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Fankovics Mária szolvai állami óvónőt a volói állami óvodához eddigi minőségében áthelyezte.

Pályázatok. A belvárosi pénzügyigazgatóságnál állami végrehajtói állásra 2 hét alatt; a veszprémi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi számvizsgálói állásra 2 hét alatt; a nagyszentmiklósi járásbírói díjtalan román tolmácsi állásra 2 hét alatt; a nyitrai törvényszéki fogházormesteri állásra március 20-ig lehet beadni a pályázatokat.

alább a rendőrség nem tudta kipuhatólni, hová ment az ember, aki Florenceet megfenyegette. Minden kutatás eredménytelen maradt. Maitland, aki talán segíthetett volna, betegesen feküdt, Osbornra és Allenre pedig egyáltalán nem számíthatunk. Egyetlen reményünk az volt, hogy Godin tán idővel mégis talál valami nyomot.

Mi magunk Maitland betegsége folytán szomorú tétlenségre voltunk kárhoztatva. Az újabb esemény még jobban levert. Rajtam volt a sor, hogy Maitlandot minden erőmből helyettesítem és törtém is a fejemet, nem tudnék-e valamit kezdeni, ami által az ügyet előbbre vigyem. Végre elhatároztam valamit és Florencevel közöltem is elhatározásomat.

Az elhunyt füljegyzéseiből következtetve nem is fért kétség ahhoz, hogy Ragobah a gyilkos. Itt hasztalanul keressük, nem lehetséges-e talán, hogy kerülő uton Bombayból tudjunk meg felőle valami újabbat.

Miképpen él, esetleg hol tartózkodik. Beláttam, hogy nagyon csekély remény ez, melybe kapaszkodom, de az egyetlen út, melyet követhettem. Siddon czime kezünkben volt és az elhunyt feljegyzései szerint teljesen ismerte a helyzetet és hűségos jó barátja volt Darrownak.

Csak egy részletes sürgőnyt kell menesztennem és segítséget kérnem, egész biztonsággal számíthatok rá. Florence azonnal beleegyezett, amint ezt a tervet közöltem vele és még az nap elküldtem a sürgőnyt Siddonnak.

Másnap megérkezett a válasz; így szólt: — Nagyon elszomorít Darrow halála, minden lehető el fogom követni!

Igy legalább tudtuk, hogy távol Indiában egy jó barát működik az érdeklődésben és nem marad egyéb hátra, mint türelmesen megvárni, hogy mit fog nekünk időnkint jelenteni.

(Folyt. köv.)

SZINHÁZAK.

Péntek, 1909. február 19-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

A nászinduló.

Színmű 4 felvon. Irta: Batalie Henry. Fordította Császár Imre.

Személyek:
 Lechateller Roger Odry
 Suzanne, neje Aiszeghy I.
 Nelly, leányuk Kiss A.
 De Plessans Grace Márkus E.
 Cloziéres Bónis
 Cloziéresné K. Gerő L.
 Morillot Claude Dező
 De Plessansné Hevey L.
 Hortense Gyöngy I.
 Mariette Varnai I.

Kezdeté 1/8 órákor.

VIGSZINHÁZ.

A kivándoró.

Színmű négy felvonásban. Irta: Herczeg Ferencz.

Személyek:
 Hafafudy herceg Lenyosi
 Falföld Miklós Góth
 Péter Szontvári Tanay
 Jászai Harmat H.
 Jégri Tapolczay
 Kerekes Vendrei
 Mihályi Szerényi
 A feleség R. Naszékinyó
 Adél, leányuk Hegedűsné
 Kelemen Hegedűs
 Boka Balassa
 Veres Kazaliczay
 Kristóf Bárdi
 Henrik Sarkadi
 Beni Győző

Kezdeté 1/8 órákor.

VARSZINHÁZ.

Nincs előadás.

KIRÁLY SZINHÁZ.

Tánczos huszárok.

Operett három felvonásban. Irta: Raima Ferencz. Zenejét Szép Ernő versére szerelte: Szirmai Albert.

Személyek:
 Hubert Egon herceg Gábor
 Von Függen Szirmai
 Von Saarburg Csizsér
 Von Dennenvitz Sárosi
 Von Stackelberg Margittay
 Hallbrük Simai
 Canibus Wolf Papir
 Herma, neje Erdel B.
 Thea, leánya Petráss S.
 Prokisch Libor Németh
 Ede, a fia Otvás G.
 Dürenstein Sárany
 E. na, a feleség Nyarainé
 Hertha, leányuk T. Harmath
 Dr Frolocker R. Siko

Kezdeté 1/8 órákor.

URANIA SZINHÁZ.

A francia forradalom.

Kezdeté 1/8 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

G. Falken Maryta feltevével:

A walkür.

A Nibelung gyűrűre zenedráma trilogia 1-3. része. Szöveget és zenéjét írta Wagner Richard. Fordította Csiky Gergely.

Személyek:
 Siegmund Anthes
 Hunding Venczell
 Wotan Szemere
 Sieglinde Vaquezóné
 Brünnhilde G. Falken M.
 Fricka Fodoriné
 Helmwigé Markus A.
 Gerhilde Hardy H.
 Ortlinde Payer M.
 Waltraute Szilágyiné
 Schwarteitlo Fodoriné
 Siegmund Várdi M.
 Grimgerda Nyárai J.
 Housweisse Barta M.

Kezdeté 7 órákor.

MAGYAR SZINHÁZ.

A meztelen nő.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Batalie. Ford.: Adorján Andor.

Személyek:
 Pierre Berniere Csontos
 Louise Cassagne Medgyaszay
 Chabran herceg Torza
 Chabran hercegné Forrai R.
 Rouchard Laszlo
 Gertraud Váró
 Gréville Ráthay
 Rosal Z. Molnár
 Lafargue Dobi
 Arnhelm Rátkai
 Roussel Kormendy
 Solier Papa
 Chaillard Vándori
 Soum Cassagne Loránt
 Carlsinné Tarnoky G.
 Isadora Loriz Pábian Cr.
 Monbriné Kacsóh F.
 Nini Toló I.
 Emma Zalk K.
 Virsille Czobor
 Derenbourg Tarnai
 Tabourot Thu-óczy
 G. tinné Somló I.
 Apollónó Be a P.

Kezdeté 1/8 órákor.

APOLLO-PROJEKTORÁF

Népszínház-utca 1-3. szám. Telefon 68-39.

A sakkosztás örültje.

(Az Apollo-színház feltevével.)
 Az Apollo-színház. — Waterloo.
 Elettmentő bernátheji kutyák.
 Szerelm és az öt érzék.

Néma ajkak.

— Nincs otthon a macska, táncolnak az egerek. — Nyaktörő autómobil.

Julius Caesar.

Kezdeté 5 órákor, vasár- és ünnepeken 3 órákor.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Ma és mindennap

Harmony Four

THE BRAKES || FORNARINA
 Rastus and Banks
 Hans Hauser || MISS VOLTA

és a többi elsőrendű különlegesség.

Az előadás kezdete 8 órákor.
 Jegyvétel: délelőtt 10-1 óráig és délután 3-6 óráig. — Telefon: 93-36.

Budapesti Cabaret BONBONNIÈRE

VI., Teréz-körút 28. — Telefon 52-8.

Ma és minden este 9 1/2 órákor

A „Müncheni Scharfrichter” kabaré alapítóinak és első tagjainak rövid vendégszínháza.

Marya Delvard — M. Henry Carl Hollitzer — Heinz Lebrun
 Arous Troll — Oscar Len.

Művészeti esemény: Budapesti először. Azonkívül a fényes magyar műsor (Az előadás második része teljesen német.) Jegyek: 6, 5, 4 és 3 kor. Bérlet és kedvezményes-jegyek érvénytelenek. Elővétel rendes áron. — Bővebbet a plakátok.

FOLIES CAPRICE

Igazgatóság: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Főrendező: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 1/2 órákor.

9 1/2 órákor: Ma 9 1/2 órákor:

Az első stáció.

Bóhozat. Irta: SATYR. Rendező: Rott Sándor.

Végül 11 órákor! Végül 11 órákor!

„BADE ZU HAUSE“

Jelenet a gőzfürdőben. Irta: Satyr. Rendező: Rott S.

Nappali pénztár délelőtt 9-1 óráig és délután 3-6 óráig.

Az 1-5. emeleti „Casino de Parisban” elsőrangú tánc-attrakciók. — Kezdeté 1/2 órákor. Telefon 14-22.

ROYALORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 17. SZ. TELEFON 110-22

Minden este 8 órákor

Szenzációs újdonság

A nimfa és a faun násza.

Prof. Burghard's Mythologi Revived — A meglepően eredeti mitológia. (A zépség-gesték módorában).

Azonkívül a 14 attrakcióból álló fényes műsor!
A hálósobalány. 3 kicsi nő.
Milán király fia.

Tréfák, elítélés káplék, nő ár, magánszámok.
 Jegy k elővétel díj nélküli váltások a het összes előadásra, a délutáni előadásokra mérsékelt áron. Délelőtt 10-2, délután 3-6-ig. — Vasárnap délután 2 1/2 órákor mérsékelt helyáru előadás.
 A telikert tükörtermében Royal-Casart és táncattrakciók, reggeli 5 óráig.

PARISIANA-MULATÓ

Márvány-palota. Igazgató: Friedmann A.

Szerecsen-utca (a magy. ki. Operával szemben)

Nappali pénztár 10-1-ig és 3-6-ig. Telefon 61-45.

Kezdeté 10 órákor.

A 4 Farabonis

és a szenzációs februári műsor.

12-1 óráig fényes Cabaret előadás a tündéri telikertben: **Constance de Linden, Elsa de Sylvia** vezetése alatt.
 A Parisianába váltott jegyek a Cabaret látogatására is jószámlának.
 Szombaton: **Nagy Karnevál-Bál** 3 zenekar tőz emelkedésével. A honvédeknek **Bachó** vezetése alatt, a new-yorki néger zenekar és **Malogh Károly** hírneves cigi nyzenekara
BELÉPTI DÍJ 4 KORONA. — Az esti előadásra váltott jegyek 2 kor. ráfizetéssel a bál látogatására jószámlának.

DELI

Étterem és kávéház.

a dunaparti korszón (Wurm-utca sarkán), az újonnan átalakított **FIVE O'CLOCK.**

étteremben naponta **FIVE O'CLOCK.**

Délután és este a **KRAUSE** művészkvartett hangversenyt rendez.

A fényesen berendezett emeleti díszterem estélyek rendezésére kiválóan alkalmas.

A meleg és hideg ételnek házhoz szállítása, alkalmi ebédek és estélyek rendezése, úgy mint eddig, a legpontosabbban és izlésesen eszközöltetnek.

DELI étterem és kávéház Mária Valéria-u. 12.

CIMBALMOK,

legújabb szabadalmazott acél belső szerkezettel, melynek hangja, hangtartása reedkivül jónak bizonyult, részletzetésre is legmesszebbmenő jótállással kaphatók. Fonográfok, gramofonok, heged k, fuvolák, olt rak, ukarínák stb. olcsón legjobbak. Kétszázötven év óta a legismertebb munkáért.

Árjegyzéket ingyen küld

Mogyoróssy Gyula
 m. kir. szabadalm. hangszergyára
 Epest, VIII., Rákóczi-út 71.
 Telefon 58-20.

RÓZSATEJ

kitűnő teint-ápolószert 2.- kor. fiatalos üdeséget kölcsönöz a bőrnek, balzsamszáppal hozzá 60 fillér.

OSAN

kitűnő fog-ápoló szájavíz 1 kor. 76 fill. Fogpor 33 fill.

TANNINGENE

legjobb hajfestőszer 5 korona. Hatékig megmarad, és nem engedi festéket. Sötétszőkere, barnára és feketére.

ANTON J. CZERNY, Wien, XVIII., Carl Ludwigstr 6. I., Wallfischg. 5. Raktár: gyógyszerárakban, parfümeriákban stb.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-út 68. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté 8 órákor. Ma és mindennap Ujdonság:

EGY NAGY PETITE.

Bóhozat. Irta: Lucian. — Ezt követi:

SZERELMI FÉSZEK.

Bóhozat. Irta: Glinger és Taussig. Ford.: Steinhardt.
 Továbbá: **Steinhardt, Gyula, Nedics, Sándor**, férfi kettős, **Pápay** teljesen új magánzámalkban, valamint: **The Sobbern**, am-rikai ének- és táncművésznő fellépés, **tornászok, Matonka** amerikai ének- és táncművésznő fellépés.
 Jegyek: 9-12-ig és 3-6-ig Rákóczi-út 68. sz. és özy Kontiné dohánnyükülönlegességi árúdjában, Andrassy-út 29.
 A remek telikertben reggelig tánc és zene. — Elsőrendű attrakciók. — Belépődíj nincs.
 Vasár- és ünnepnap délután 11 óráig négy óráig kezdettel mérsékelt helyáru előadás.

Legmegbízhatóbb Román Oszkár

Angol FOGMÜTERME RENDSZERÜ

Budapest, VII., Rákóczi-út 14. sz. I. em.

Munkálatl jószágát részleltetési kedvezményenyl is biztosítja.

EDISON

Mozgófénykép Vállalat VI., Nagymező-utca 21.

Első előadás hétköznap d. u. 5 órákor.
 Vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órákor.
 Utolsó előadás kezdete 11 órákor.
 Szenzációs újdonság!

Műsoron kívüli páratlan hatású énekes és zenei mozgófénykép a világ legelső nagy művészi közéműködésével.

Minden órában változó műsor.

Helyárak:
 Páholy I. K., I. hely 60 fill., II. hely 40 fill., III. hely 20 fill., Gyermeknek félár.

Mozgófénykép-vállalat tulajdonosok figyelmébe

Megjelent 150.000 méter újdonságot tartalmazó legújabb kép- (film) árjegyzékünk. Kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 64-20.

Heti műsor:

1909. február hó	M. kir. Operaház	Nemzeti Színház	Varszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Urania	Hangversenyek
20 Szombat	Mendelssohn-ünnepegy	Antonius és Cleopatra	—	A király	A meztelen nő	Tánczos huszárok	Az Országos Szín-művészeti Akadémia előadása	—
21 Vasárnap	Bajzók Paraszttücsölet Táncgyógyolg	Az ember tra; édiája	—	Tatarjárás	A szerecsen fia	A hollandi lány	A francia forradalom	Zenepalota: Szimfonikus-est

Mit csinál Ön minden este??

— Diana sósborszeszszel dörzsöltetem magam.

— Miért éppen Diana sósborszeszszel?

— Mert meggyőződtem arról, hogy csak a

Diana sósborszesz

masszírozás:

1. csillapítja a derékfájást,
2. csillapítja a hátfájást,
3. csillapítja a csuizól eredő fájalmakat,
4. csillapítja a reumatikus fájalmakat,
5. csillapítja a köszvényes fájalmakat,
6. csillapítja a fejfájást,
7. csillapítja a lábfejést,
8. csillapítja a szaggatási fájalmakat,
9. csillapítja az oldalszurás fájalmait,
10. csillapítja a megeröltetett és nehéz munkától származó fájalmakat

— Éppen ezért én csakis Diana sósborszeszt vásárolok és semmi más!

Egy eredeti üveg 44 fillér

és mindenütt kapható

Konvertált Jelzálog - sorsjegyek.

Legközelebbi huzás február 25-én.

25 havi **6** koronás részletfizetésre kaphatók.

6 kor. ellenében beküldjük a sorsjegy számát tartalmazó részletivet.

3 igérvény

1 Jelzálog	főnyeremény — — — — — huzás febr. 25. ára 5 kor.	75.000 K.
1 Bécsvárosi	főnyeremény — — — — — huzás márc. 1. ára 20 k.	300.000 K.
1 Tisza	szegedi főnyeremény — — — — — huzás április 1. ára 9.50 kor.	180.000 K.

a három darab együtt portómentes beküldéssel 32 korona.

MERCUR-BANK
ÉS V. Ü. RÉSZV.-TÁRS.

VÁGZI-UTCZA 37.
BUDAPEST, (Mercur-palota).

Megrendeléseknél kérjük pontos címünkre ügyelni.

Most jelent meg!

A BUDAPESTI ÚJ LAKÁSBÉRLETI SZABÁLYRENDELET

Jegyzetekkel és magyarázatokkal.

A f. v. törvényhatósági bizottsága által előadott tervezet.

Ára 60 fillér.

Kapható: **LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE**
(Wodianer F. és Fiai) r.-t.
Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. szám
és minden könyvkereskedésben.

Polgár Sándor

Magy. kir. szabad. nyert orvosi m. és kötszerész Budapest,

VII., Erzsébet-körút 50. sz.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvosi, sebészeti és b. tegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányu magy. kir. szabadalmazott Polgár-féle

sérvkötő,

haskötő, görsér elleni gumiharisnya, orthopediai készülékek, műlábak és kezek stb.

Valódi francia különlegességek F. Bergerand filspárisi gyárból. Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hamisítás ellen védve
16202. szám alatt.

HIRDETMEYNY.

A császári és királyi szab. osztrák kereskedelmi és ipari hitelintézet
(Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe)

részvényeseinek

ötvenharmadik rendes évi közgyűlése

kedden, április hó 6-án, este 5^{1/2} órakor az Osztrák Mérnök- és Építész-Egylet nagy dísztermében (I., Eschenbachgasse 9.), tartatik meg.

A gyűlés tárgysorozata:

1. A választmány évi jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése az 1908. évi zárszámadásról és határozat e felett.
3. Határozathozatal az 1908. évi tiszta nyereség hováfordításáról.
4. Választások a választmányba.
5. A felügyelő-bizottság választása az 1909. évre.

A szavazatra jogosított t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, ezeppel felhivatnak, hogy részvényeiket, szelvényeikkel együtt, vagy az intézet helyettesítő letéti jegyeit legkésőbb folyó évi március 9-ig, mint alapszabályszerű hatánapig, helyezzek letétbe és pedig:

Bécsben az intézet számviteli osztályánál (I., Am Hof 6.), hétköznap 9-12-ig. **Bozen, Bregenz, Brünn, Feldkirch, Gablonz, Görz, Innsbruck, Karisbad, Laibach, Lemberg, Morva-Ostrau, Olmütz, Pola, Prága, Reichenberg, Teplitz, Triest, Troppau és Warnsdorffban**, az intézet fiókjainál. **Budapesten** a Magyar Általános Hitelbanknál, **Berlinben** a Disconto-Gesellschaft igazgatóságánál vagy a Bank für Handel und Industrie-nál, vagy Bleichröder S. vagy pedig Mendelssohn & Co. cégeknél, **Boroszlóban** a Schlesischer Bankverein-nél, vagy E. Heiman-nál, **Drezdában** az Allgemeine Deutsche Credit-Anstalt Abtheilung Dresden, **Maina m. Frankfurtban** a Disconto-Gesellschaft igazgatóságánál, vagy a Bank für Handel und Industrie fiókjánál, **Hamburgban** L. Behrens & Söhne vagy M. M. Marburg & Co. cégeknél, vagy a Norddeutsche Bank-nál, **Kölnben** Sal. Oppenheim jr. & Co. cégnél, **Lipcseben** az Allgemeine Deutsche Credit-Anstalt-nál, **Münchenben** a Bayerische Hypotheken und Wechselbanknál vagy pedig Merck-Finck & Co. cégnél, **Párisban** a De Rothschild Freres cégnél.

A részvények vagy letéti jegyek számszerint rendezve az alulírott intézetnél egyszerű, a Bécsen kívüli letéthehelyeknél kettős jegyzékkel nyújtandók be, erről a benyújtónak nyugtatvány adatik, mely ellen a közgyűlés megtörténte után a részvényeket vagy letéti jegyeket visszaszolgáltattják.

Minden 25 részvény egy szavazatra jogosít. Ennél kevesebb részvénytvel bírók meghatalmazottat választanak, ki a közgyűlésen részt vehet, ha az általa képviselt részvények legalább 25 drbot tesznek.

Ha egy részvényes szavazati jogát egy másik szavazatra jogosított egyén által kívánja gyakorolni, akkor e meghatalmazott részére szóló jogosítványt az illető igazolójegy háttára rávezetni és sajátkezűleg kiállítani tartozik. — Azon t. részvényesek, akik ily meghatalmazás birtokába jutnak, kötelezettek az így rájuk ruházott jegyeket legkésőbb egy nappal a közgyűlés megtartása előtt az igazgatóságánál benyújtani.

Felhivatnak tehát mindazok, akik saját és a rájuk átruházott igazolójegyek birtokában vannak, hogy azokat folyó évi március 29-től április 5-ig bezárólag az intézet számviteli osztályánál a fentebb említett hivatalos órák alatt beadják, minek megtörténtevel nekik az összes gyakorolható szavazatok feltüntető igazoló-jegyek kiszolgáltatni fognak.

Bécs, 1909. február 17.

Cs. és kir. szab. osztrák kereskedelmi és ipari hitelintézet.
(Utánnomás nem díjazatik.)

Titkos betegségek
gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY

v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbajt, sebeket, lüjakort (syphilis), borbajokat, elgyengült férferőt, időseknél is, gonorrhéus és annak utóbjait, ideg- és háztörzsbajt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 4-9-ig és este 7-8-ig.

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF KÖRUT 2.
Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik
Levél útján is biztos gyógyszer.

Birtokeladás és vétel.
Leldenfrost László és Bauer Antal
birtokvételek és eladások közvetítésére
Bpsten, VI., Dálnok-u. 26., földszint 2.
alatt közösen irodát nyitottak.
Megbízásokat készséggel vállalnak.

Butorszállítás
eraktározás
Balassa Gyula és Társa
Budapest, Teréz-körut 19. Telefon 33-32.

THE GRESHAM
Életbiztosító Társaság Londonban.
ALAPITTATOTT 1848.
Magyarországi Igazgatóság Budapesten
V. Ferenc József-tér 5-6. (saját palotában.)

Előad élel-biztosításokat a legkülönbözőbb kombinációk szerint, előnyös díjak és feltételek mellett. A Gresham ötvényfeltételei kiválóan liberálisak.

Magyarországi igazgatótanács:
Gróf Andrássy Géza v. b. t. országgy. képvis. elnök.
Bathfany Tivadar gróf országgyűlési képviselő.
Benkovszky Sándor gróf országgyűlési képviselő.
Dr. Gerenday György kincstári jogügyi főtanácsos.
Károlyi Jenő gróf v. b. t. országgy. képviselő.
Boglári Simon Jakab a budapesti tőzsde alelnöke.

Igazgatók:
Beckett A. Reginald Schuk József

Vagyonállás 1907. december 31-én 235,857,564.35 K
Érvényben levő biztosítások — 600,000,000.—
Biztosított feleknek kifizetett — 564,528,675.95
Magyar értékek, elhelyeztetett 27,436,085.10

BUTOR DUS VALASZTEKBAZ...
RÉSZLETFIZETÉSRE
RENDHÍVULI ÖLCSŐÁRON
MÁRHATÓ

EHRENTREU TESTVÉREKNEK
EÖTVÖS-UTCA 17. (Andrássy-utca sarkán)
BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-UTCA SARKÁN)
KÖRÜL ÁRJÓVÉLEM INGYAN. TELEFON 82-27

Neustein Fülöp
Cukrozott
hashajtó labdaccai

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET-labdacsok.)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben többre becsülendők; mentek minden artalmas anyagtól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyöngéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák, a

székszorulás
legjobb betegségek forrása ellen. Cukrozott készítmények miatt még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér, egy tükercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor. 2 kor. 45 fill. előleges beküldése mellett egy tükercs bérmentve küldetik.

Óvás! Utazásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan NEU-STEIN FÜLÖP hashajtó-labdacsot. Valódi csak ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjeggyel, piros-feketé nyomtatásban "SZENT LIPÓT" és "Neustein Fülöp gyógyszerész" aláírással van ellátva. A keresk. törvényeszközleg védett csomagaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP, Szent Lipót-hoz
ímezett gyógyszerára, Bécs, I. Plankeng. 6.
Kapható: Budapesten, Török J. gyógyszerára, Király-utca 12. és Andrássy-ut 28.

Szőnyeg-ujdonság! 200-300 nagyságban nyitott Jacquard szőnyeg, tartós minőségben 6 ftr 80 krért.

Rosenberg és Qitt
-41 dívet, szőnyeg- és vászonárak nagy árúháza

Budapest, VI., Király-u. 32. saroküzlet
Alapították 1894.

Biztos gyógyulást keresőknek
kik bármely

nemi betegségben szenvednek
mint húgycső és hólyagbajok, húgycsőszűkület, vizelet zavarok, éjjeli magömlések, sebek és bujakóros bántalmak (siphilis) az onfertózes utóbjaként fellépő idegbajok, korai fertőző elgyengülés, bármily békültek sít, nőknél fehér-folyás, méh-bajok aia os, gyors és gyökéres gyógyítására szigoruan tudományos és lelki-meretes gyógmódmódnál fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai
hírneves szakorvosi rendelő-intézetét
Budapest, VI., Andrássy-ut 24.

Rendelés naponta 10-4-ig és este 7-8-ig. Idült húgycső és hólyagbajok vizsgálata villamos húgycsőtükrő segítségével. Vidékiek levelekre kimerítő választ és szakorvosi tanácsot nyernek, gyógyszerekről gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

Márczius 15-iki irodalom!

SAS EDE: Hősök-hőse. Nyolcz képmellékkel. Diszkötésben ... 7.- kor.
SEBŐK ZSIGMOND: Kossuth Lajos életrajza. Kötve ... 60 fill.
RÁKOSI VIKTOR: Korhadat fakesztek. Harmadik írf. kiad. Diszköt. ... 4.- kor.
PÓSA L.: Szól az éne. Szavalni való haz. versek, füzve 2 K. diszköt. ... 4.- kor.
RÁKOSI VIKTOR: Hős fiuk. Regényes történet a szabadságharcból. Diszkötésben ... 7.- kor.
PÓSA LAJOS: A szabadság hősei. Képek az 1848-49. szabadságharcból. Képekkel ... 60 fill.
Haza és szabadság. Hazafias szavalmányok és költ. ... 60 fill.
GAUSS VIKTOR: A piros köpenyeg. Elbeszélés a magyar szabadságharcból. Képekkel ... 60 fill.
GAÁL MOZES: A vasember fia. Történeti elbeszélés, képekkel ... 1.50 fill.
Sem apo. Történeti elbeszélés ... 60 fill.
HÁVAS MIHÁLY: A hősök. Hazafias elbeszélés, képekkel ... 60 fill.
KHUDY GYULA: A komáromi fiuk. Történeti elbeszélés ... 1.- kor.
Előre. Hazafias elbeszélés, képekkel ... 60 fill.
LENGYEL LAURA: Magyar hősök. Történeti elbeszélés, képekkel ... 1.- kor.
A virradat napja. Történeti elbeszélés, képekkel ... 1.50 fill.
MADARASSY L.: A kis hadsereg. Történeti elbeszélés ... 1.- kor.
PERÉNYI LAJOS: A hazáért. Hazafias elbeszélések, képekkel ... 60 fill.
TÁBORI ROBERT: Gábor Árcn. Történeti elbeszélés ... 60 fill.
FARKAS IMRE: A kapitány. Jelenet. Előadja 2 férj és 1 nő ... 30 fill.
ILLYÉS BALINT: Hazafias költemények. Ara füzve 3 kor., kötve ... 5.- kor.
UNNEPI VERSEK: Szerkeszti dr. Vajda Gyula. Szavalkönyv. Iskolai ünnepélyekre alkalmas költemények gyűjteménye. 2. kiadás. Ez a gyűjtemény aranykönyve a magyar ifjúságnak. Egyrészt az összes iskolai ünnepélyekre alkalmas szavalkókat csoportosítja, másrészt remekíróink költeménye mellett az újabb magyar költészet összes nevesebb képviselőinek műveit tartalmazza. A vaskos kötet 300 költeményt tartalmaz. Ara füzve 3 korona, diszkötésben ... 5 korona.

SINGER és WOLFNER kiadása
Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

Minden háztulajdonos,
ki meggyőződni óhajt, vajjon általán szerinti, vagy vízmérő után kevesebb vízdíjat tartozik-e fizetni és ha konstatálni óhajtja, vajjon egyes bérlo a rendes fogyasztáson kívül sok vizet pazarol-e, vezettessen hazába

KUNZ-féle vízmérő-órát.
Felvilágosítást készséggel nyújt a

„Budapesti Vizmérő Betéti Társaság” KUNZ F. czég
Központi iroda: I. Bors-utca 14. sz. — Gyár és ö.töde: I. Maros-utca 19. sz.
Telefon II-06. Saját gyártelep. Telefon II-06.

Hirdetések felvételtnek a lap kiadóhivatalában.

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert egy és kétosövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, cellövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre
árfelemelés nélkül szállít

Aufrecht és Goldschmied
fegyveráruháza
Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V., Balvány-utca 6-C. 28

Csemegeszlőt,
fagymentesen csomagolva postakosaránként 3.50 K. csemegéalma, papírheju dió 3.90, világos kajszinbaraczklekvár kg. 1.80, mézdes szilvalekvárnak 80 fill., különleges birsalmalekvárnak vagy sajtnak 1.80, hordóskaposztát hasábbal postáivként 2.20 kor. Gyümölcskivitel Csongrádról. 24956

Hordóskaposztát,
Kosárvéként 2.20, világos kajszinbaraczklekvárt kg.-ját 1.80, mézdes szilvalekvárt 80 fillérért, különleges birsalmalekvár vagy sajt 1.80. Fajborokat lefejtvé, kölesönhorodban 28 koronáért. Gyümölcskivitel Csongrádról. 24956

Fajborokat,
lefejtvé, kölesönhorodban, 28 koronájával. Kisúton főzött törkölypálinkát 5 literes üvegekben 10 koronáért. — Gyümölcskivitel Csongrádról. 24956

Pénzt azonnal
butorra, zongorára, kosárokra, varrógépekre, kerékpárokat, kereskedelmi cikkekre, melyeket utólagos díjfelvétellel legutóbban bizományba beraktároztunk. Fauber Armin és Társa, kizárólagosan csak VII., Baross-tér 18. Telefon 97-66.

Csoda grammofon
200 koronás, hatalmas, vadonatúj 16 forintért eladó. Lemezek! Nyár-utca 5. sz., ajtó 5. 5722

30 forint. Varrógépek
egy új valódi csodálatos Singer varrógép, zárszekrényvel és évi jótállással csalds mügépszénál.
Bpest, főzlet Akáca-u. 55.
Mindennemű varrógépek javítását a legutóbbasban árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Stenográfia
Rákóczi-ut 60. sz. Magyar, német gyorsírás-oktatás. Ingyenes gépírást tanítás az összes rendszerű írógépeken. A „Stenográfia” Országos Gabelsberger gyorsíró- és gépíró-kolában havonta új magyar, német gyorsírás, gépírási, kereskedelmi és sokszorosítási tanfolyamok nyílnak. Levelező és vitairási tanfolyamok. Újkezelés gyorsíró- és kereskedelmi iskolai rendes tanárok. Az intézet sokszorosító és másoló irodája elvállal mindennemű írás és diszjunkció elkészítését és sokszorosítását. A „Kalligrafia” szepirasi osztályában fényesen bevált gyakorlati módszer következtében minden esetben sikeres szepirasi oktatás. Mérsékelt tandíj. Beiratások naponta kizárólag Rákóczi-ut 60. l. em. Nem tévesztendő össze hasonló hangzású iskolákkal. Kérjen tájékoztatást. 249

Pénzszekrények
és amerikai irodabutorok, használtak és újak rendkívül olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 19. sz.

Saját gyártmányu vas- és rézbutorok
Rézagy ———— frt 45.—
Vasagy matraczezal — 8.50
Gyermekágy ———— 11.50
Sodronyágy-betét ——— 3.50
Vas- és rézbutorok gyári árban.

WEISZ LIPÓT
Király-utca 99. sz.
TELEFON 57-91.

Brilliantot,
aranyat, ezüstöt, ékszeret és régiséget veszek és eladok Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám.
— Telefonszám 95-48. —

Ha meglepő és praktikus alkalmi aján-dékre akarunk szert tenni, akkor Kohn Ede és Tsa utóda, Budapest, Város-ház-utca 6. (volt Grána-tos-utca) cözghez forduljunk. E régi szolid cég-nél előnyösen szerezh-e-tünk be arany-, ezüst- és ékszerárut. 29505

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása
háló-, ebédlő-, szalon-, urí szoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegek, függönyök, torítók, csillárok, vas- és rézbutorokban.
GROSZ SANDOR és Társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, ezelőtt Gyár-utca.
Telefon 14-09.

Zálogszedulákat
veszek. Elzálogosított brillansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem. 756
SCHILLER ISZIDOR
ékszerkereskedő
Budapest, Sip-utca 3. szám.

CSIZ
a kontinensen a legelősebb Jódbrómgyógyfürdő. A meglepő gyógy-eredményekben nevezetes szerep jut az ásványvíz nagy radioaktivitásának, melyet Lengyel Béla egyetemi tanár legújabb vizsgálatai felfedeztek. Megnyitás május 1-én. Számos elsőrendű bérház, szanszónium, gyógytár, zongora, kávéház, lawa-tenisz, tornapark, kirándulások. Vagut állomás, posta, távírdó helyben. Hivatalos orvos Kallós Jeno dr. Katonatisztek, államhivatalnokoknak elő- és utóidegyben 50 százalékos kedvezmény. Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság. Az ásványvíz rendelkezhető használattal a fürdőigazgatóságnál és EDEBKUTY L. főlejáról Budapestben.

Jogi-, politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra, ugyszintén államszámvevőtanai államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít: Dr. Kállay Zoltán jogi szeminariuma, Bpest, IV., Magyar-utca 3., III. em. 6. (ezelőtt VI., Rózsá-u. 44.) Ne téveszsze össze más hirdetéssel. 661

Neu Samu és Fia
szállítóeszköz és gépgyár, kir. országos fegyintézet

Vácza.
Gyárt: mindennemű fa- és vastalicskát, kő- és kőcsiszít, szerzesamokat, emelőgépeket, kettős áttétellel tűzifaifűrészszezalokat, erti és locomobilfcszkendőket stb. stb.
Állandó nagy raktár.
! Kérjen ajánlatot !

Ingóságokat
értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárat a Szentkirályi utcából. Készpénzileggel beraktároz bármennemű ingóságokat, berendezéseket mintaszerű raktáriba csekély díjazásért értékesítés czéljából vagy anélkül. Telefon 110-08. 9984

Parlamenti
gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíróiskola. Díjtalan gépírástoktatás, magyar, német fogalmazás. Kereskedelmi akadémiai tanárok által oktatott szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Ivan 1868-ban. Biztos állásközvetítés. Nyitva szeptember 1-től július 1-ig. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10. sz. előbb Gyár-utca 4.) Czimre vizsgálunk! Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépezégekkel s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-68. Beiratások egész napon át. 28944

+ Soványság +
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép tejt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek koblet. Hat hét alatt 20 kilo gyarapodásért jótállást. Vészségesség, gyengeség, idegesség ellen és gyomorba-josoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kíttüntetve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Foraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, II/1.

A legelőnyösebb részletfizetésre
zongorát, pianinot, czimbalmot, hegedüt
Készpénzbeni áron a legújabb rendszerű

bankhitel
utján kizárólag csakis **REMÉNYI** nagy magyar hangszertelepen Prospektus és árjegyzék ingyen. 660
Budapest, Király-u. 58.

ELEKTRO-MOTOROK
minden nagyságban állandó nagy raktár
LAUB LIPÓT
BUDAPEST, 618
Liszt Ferenc-tér 17. sz.

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalon-berendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések, réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol börgarnitúrák eladása s vétele
Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. l. em.
Kazinczy-utca sarok 267

A Franklin-Társulat kiadásában most jelent meg:
Filozófiai Irok Tára
a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával szerkesztik **Alexander Bernát és Bánóczy József**
VIII. kötet.

KANT
prolegomenái minden leendő metafizikához, mely tudományként fog szerepelhetni.
Ford. és bevezetéssel ellátta **Alexander Bernát.**
Második javított és bővített kiadás.
Ára 2 kor. 80 fillér.
Kapható: **LAMPÉL R.** könyvkereskedés és könyvtár, VI., Andrássy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

Beszélő gépek
legjobb szerkezetű erős és tisztá hangú, 15 forinttól feljebb, lemezekkel.
Kapható **Habán Alajos** mügépszénál, Budapest, Izabella-tér 3. sz.

Meghülésből
származó hurutos bajoknál használjon Réthy-féle cukorkát Ara gyógyszerárakban 60 fillér. 26796

Pénzelőleggel
beraktározzunk bizományba butort, varrógépet, kerékpárt, kereskedelmi cikkekot utólagos díjfelvétellel száraz raktárainkba
Szendró Sándor és Társai
VII., Dohány-utca 43. sz., Telefonszám 105-94.

Mme. Valter
angol- és francia női szabónő Budapest, VIII. ker. Feeske-utca 8., I. em. 6. Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legutóbb divat szerinti legfinomabb kivitelben, szolid árak mellett. Átalakítások elfogadhatnak. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek.

Ajtók, Ablakok,
Vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódnál
BUDAPEST, ÜLLŐ-UT 123.
Telefon 62-80.

INGYEN!
Sérvkötő,
múlábak, műkezek, műfűzők, támogatók, egyenestartók, hashkötőkről és az összes betegápolási cikkekkel szoló nagy képes árjegyzékünket barikinek ingyen és természetve zárt borítékban küldjük.
UNIVERSALIS SÉRVKÖTŐK
páratlanok, kis gummi nyomlap-pal legnagyobb sérv elzárható.
SÉRVKÖTŐK
egyoldalú 4-14, két old. 8-22, gummiból 8-12 koroná.
Gummiharisnyak,
hashkötők
nérték szerint készíttetnek.
+ Magyar Orvosi Műszerai +
Budapest, VII., Bákóci-ut 32.
(a Rókus-kórházzal szemben.)
Pontos elzáró és a vörös keresztre ügyeljünk.

Vadászfegyver
Ritka kedvező alkalmi vétel, egyenként is petom áron eladó. Közöttük Toplewer kulcsu Lancaster 20 frt. Előrefekvő lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint. Grener-záru. Bücksflinte 40 frt. Schnelleres Mannlicher 28 frt. Ejectoros (tölténykivető) Hammerles, 105 frt. Drilling, valódi Krupp acélcsovékkel 65 forint. Winchester 35 forint. Néhány jobb revolver, mint Branning Welodoghammerles, ugyanitt alkalmi ajándék tárgyak szebbnél-szebb dísz és használati tárgyak és Gramofon beszélőgépek valamint Görz, Zeiss, Voigtländer és más finom lényképezőgép, perza szőnyegek és egy motorkerékpár nagyon olcsón azonnal eladó. IV/E. Egyetem-tér 5. szám. Radónál. (Nem Egyetem-utca. Telefon 105-82.

!! Olcsó kölcsönök !!
Tisztviselő kölcsön
6-6 1/2%-ra, 15-35 évre, kezesek és életbiztosítás nélkül is. Életbiztosítótól való elutasítás nem akadály. Előzetes költségű nincs! Díjazás utólagos! Jelzalogkölcsönt 4-4 1/2%-os 4-62-5.05%-os annuitás mellett. Másodhelyre 6 1/2%-os. **Orvásokra az érték 75%-ig katonatiszteknek hadnagytól kezdve előnyös feltételekkel, Tarczahitelt, Váltókölcsönt gyorsan és előnyösen folyósítunk. Ingatlanok, erdők, bányák adásvétel. Országosorsjegyek hivatalos áron. Mindenféle bankügylet lebonyolítását elvállaljuk!! Minden felvilágosítás díjtalan! Képviselek alkalmazhatnak! **Kun és Társa** bankbizományi és kereskedelmi iroda. Budapest, V. Lipótkörút 29. II. em. Telefon: 105-84. Válaszbélyeg. 23430**

BUTOR
részletre is mélyen leszállított árban kapható a **Butor - Udvarban,** Budapest, VI., Eötvös-u. 17. (Andrássy-ut sarkán.)
Árjegyzék ingyen.

Telt kebel. Pilules Orientales
Telt kebel két hónap alatt.

(keleti pilulák) által, az egyedüli által, melyek a mellét teljessé teszik, szilárdítják, helyreállítják a női mellnek grációzus teltségét, csónoz, anélkül, hogy az egészségnek kárt okozna. Garancia az arzenikummentes.

INGYEN DRÁGÁBB, MINT MÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP
NAGYTASOK
ADUNK EGY ÉLET NAGYSÁGÚ KÉPET 5 KORONÁÉRT
DISZES PASZPARTUVAL 55-68 cm. NAGYSÁGBAN CSORAGOLVA 3 SZINBEN
OLAJKÉP
ÁRA 10 KORONÁ.
KÉPVISELŐM KÜNDÖNTI FELVÉTELEM.
SZAVATOSSÁG
MINDEN IRÁNYBAN
RÁFAEL FÉNYKÉPÁNYTÓ és
BUDAPEST, VI. KÖTTEN BÜLEZ-2-66
NYITÓTÉVE AZ 1906. ÉVI PÁRSI
DÍSZTÖLÉVEL KÜLLITÁSON
ARANY-ÉREMMELEL.